

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล
ความเกรงใจ และการปรับตัว

(Relationship between Interpersonal Reaction
Krengchai and Adjustment)

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปราชญ์ถนอม กิตติขจร

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๑๐ มีนาคม ๒๕๑๕

ความล้มพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล
ความเกรงใจ และการปรับตัว

บทคัดย่อ
ของ
ปราชญ์กมลปิ่น กัณฑ์เตตร

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕

เพื่อจะศึกษา (ก) ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ การปรับตัว และพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล (ข) เพื่อศึกษาว่าทิศทางทั้ง ๓ ของแบบพฤติกรรมที่บุคคลใช้ตอบสนองต่อสถานการณ์ระหว่างบุคคลนั้น สามารถทำนายความเกรงใจและการปรับตัว ได้หรือไม่ เพียงใด (ค) เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศและสถานที่อยู่ (ในเมืองและชนบท) ในพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว ผู้เขียนใช้แบบสอบถามทั้ง ๓ ประเภทข้างบนนี้ กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเลือกโดยจงใจ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๒๐๐ คน จากโรงเรียนในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด แห่งละ ๑ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ จำนวน ๘๐ คน เป็นชาย ๔๐ คน และหญิง ๔๐ คน กลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด จำนวน ๑๒๐ คน เป็นชาย ๕๐ คน และหญิง ๗๐ คน ผลการค้นคว้าจะเสนอแต่ผลที่มีนัยสำคัญทางสถิติดังต่อไปนี้

(ก) ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลซึ่งมี ๖ แบบ กับความเกรงใจ พบว่า พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ ในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($r = -.๒๕, p < .๐๕$) และในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ในกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r = -.๓๒, -.๓๒, -.๒๔, -.๒๓, p < .๐๑$) พฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ ในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ในกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด ในกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($r = -.๓๑, -.๒๓, -.๒๕, -.๒๖, p < .๐๕$) ในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ในกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r = -.๔๐, -.๓๑, -.๒๕, p < .๐๑$) พฤติกรรมกำหนดตนเองสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ ในกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($r = .๒๑, .๒๖; p < .๐๕$) ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r = .๒๔, .๓๔, .๒๒, p < .๐๑$) พฤติกรรมแก้ปัญหาที่ตนเองสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ ในกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ($r = -.๒๗, p < .๐๕$) พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ($r = .๒๓, p < .๐๕$) ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r = .๑๔, p < .๐๑$)

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลซึ่งมี ๖ แบบ กับการปรับตัว พบว่า พฤติกรรมคำหึงบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัว ในกลุ่มนักเรียนชายใน กรุงเทพฯ ในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r = -.34, -.29, -.09, p < .05$) พฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัว ในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($r = -.29, p < .05$) พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัว ในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ($r = .49, p < .01$)

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจและการปรับตัว พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันไม่ว่าในแบบเส้นตรงหรือเส้นโค้ง

(ข) ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล (ทิศทางสู่ภายนอก ทิศทางสู่ภายใน และทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน) มีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจ กล่าวคือ ทิศทางสู่ภายนอกมีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายทั้งหมด ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงทั้งหมด ($R = .33, .29, .15, p < .05$) ในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ในกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($R = .40, .49, .24, p < .01$) ทิศทางสู่ภายในมีอำนาจพยากรณ์ ความเกรงใจ ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($R = .24, .35, .29, p < .05$) ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($R = .26, p < .01$) ทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในมีอำนาจพยากรณ์ ความเกรงใจในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($R = .19, p < .01$) ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลสามารถพยากรณ์การปรับตัวเพียง ๒ ทิศทาง กล่าวคือ ทิศทางสู่ภายนอกมีอำนาจพยากรณ์การปรับตัว ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($R = .146, p < .05$) ทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในมีอำนาจพยากรณ์การปรับตัว ในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ($R = .49, p < .05$)

(ค) เมื่อทดสอบทักนคติทั้งทางบวกและลบที่มีต่อพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล แต่ละแบบทั้ง ๖ แบบ จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่ พบว่า ด้านทักนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมคำหึงบุคคลอื่น กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทักนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมดังกล่าว มากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($F = 6.22, p < .05$) และกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดมี

ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ($F = 30.45$, $p < .00$) ด้านทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมทำหื่นบุคคลอื่น กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมทำหื่นบุคคลอื่นมากกว่ากลุ่มนักเรียนทั้งหมด ($F = 90.49$, $p < .00$) ด้านทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่น กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($F = 9.43$, $p < .00$) และกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ($F = 6.44$, $p < .05$) ด้านทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่น กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($F = 9.95$, $p < .00$) ด้านทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมทำหื่นตนเอง กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ($q = 13.45$, $p < .05$) กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($q = 15.47$, $p < .05$) และมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ($q = 37.95$, $p < .05$) อีกด้วย ด้านทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาที่ตนเอง กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($F = 4.94$, $p < .00$) ด้านทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($F = 91.44$, $p < .00$) ด้านทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($F = 39.50$, $p < .00$)

เมื่อทดสอบความเกรงใจและการปรับตัว จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่ พบว่าด้านความเกรงใจ กลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมดมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($F = 47.24$, $p < .00$) ด้านการปรับตัว กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($F = 11.03$, $p < .00$) กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($q = 4.44$, $p < .05$) กลุ่มนักเรียนชายใน

กรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($q = 96.55, p < .05$)
 และกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด
 ($q = 100.05, p < .05$) กับกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด ($q = 99.50, p < .05$)

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะได้พิจารณาปัญหานี้แล้ว เห็น
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต ของ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

..... *วิมล วัฒนวงศ์* ประธาน

..... *สมชาย อภัยวงศ์* กรรมการ

..... *นาง เกล็ดเพ็ญ* กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปรีญาพนธ์ฉบับนี้สำเร็จุลวงกัวก็ ด้วยความช่วยเหลือและเมตตาการวาระ
วันเพ็ญ ศักดพงศ์ อาจารย์ถาวร เกศเกียรติพงศ์ อาจารย์สมควร กล้วยพันธ์
ทร. วีรบุรุษ และ ดร. นวเพ็ญ วิเชียรโชติ ดร.พนธ์ สะเพียรชัย และอาจารย์
อื่น ๆ อีกหลายท่าน ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งกล่าวเป็นอย่างสูงไว้
ณ ที่นี้ด้วย

ผู้เขียนขอขอบพระคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนเมษาสาธิกพนธ์ โรงเรียน
วิสุทธิศึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับผู้เขียนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น
อย่างดี นอกจากนั้นผู้เขียนยังรู้สึกทราบบ้างในความช่วยเหลือของ ร.อ. รังสรรค์
กัณหเนตร ซึ่งเป็นธุระได้ไปร้องพิมพ์แบบสอบถาม โรเนียวกลอดจนให้ความช่วยเหลือ
เป็นอย่างดี รวมทั้งคุณ ชีรพงษ์ แห่งโรงเรียนสตรีประเพณีวิทย และผู้ใกล้ชิดอีกหลาย
ท่านด้วย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ปราศศุลปรี กัณหเนตร

สารบัญ

บทที่		หน้า
๑	บทนำ	๑
	ภูมิหลัง	๑
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๒
	ความสำคัญของ การศึกษาค้นคว้า	๓
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๔
	นิยามปฏิบัติการของศัพท์เฉพาะ	๕
๒	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๑๓
๓	วิธีดำเนินการค้นคว้า	๓๕
	กลุ่มตัวอย่าง	๓๕
	เหตุผลเบื้องหลังการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๓๕
	เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล	๔๐
	ลำดับขั้นของการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ..	๔๔
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๔
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ...	๕๔
	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ	๕๖
	การพยากรณ์ความเกรงใจและการปรับตัวเมื่อใช้แบบ	
	พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศ	
	ทางเป็นตัวพยากรณ์	๖๕

การพยากรณ์ความเกรงใจเมื่อใช้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทางเป็นตัวอย่างการณ	๘๕
การพยากรณ์ การปรับตัวเมื่อใช้ แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทางเป็นตัวอย่างการณ	๑๑๕
การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว ตามเพศและสถานที่อยู่	๑๔๕
๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๗๓
ความมุ่งหมายของการค้นคว้า	๑๗๓
กลุ่มตัวอย่าง	๑๗๔
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๑๗๔
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๗๖
ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๗๖
การอภิปรายผล	๑๘๖
ข้อเสนอแนะ	๒๑๕
บรรณานุกรม	๒๑๖
ภาคผนวก	๒๒๑

และ
174
๒๑๖

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน และเพศ	๓๙
๒	คาสติพิพื้นฐานของแบบสอบถามพฤติกรรม รวบรวมสนองระหว่างบุคคล แบบสอบถามความเกรงใจ และแบบสอบถามการปรับตัว.	๕๙
๓	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบพฤติกรรมรวบรวมสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัวของกลุมตัวอย่างทั้งหมด	๕๘
๔	คาสติพิพื้นฐานของการปรับตัวในกลุมตัวอย่างที่มีความเกรงใจสูง ปานกลาง และต่ำ.....	๖๐
๕	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมคำหับบุคคลอื่น จากกลุมตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ .	๖๒
๖	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมแก้ปัญหาคำหับบุคคลอื่น จากกลุมตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ .	๖๓
๗	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมคำหับตนเอง จากกลุมตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ	๖๔
๘	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมแก้ปัญหาคำหับตนเอง จากกลุมตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ .	๖๕

ตาราง		หน้า
๙	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย จากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพ ฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ...	๒๒
๑๐	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปไ้เอง จากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพ ฯ และในต่างจังหวัดโดยแยกตามเพศ	๒๓
๑๑	เปรียบเทียบคะแนน ความเกรงใจ จากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพ ฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ	๒๔
๑๒	เปรียบเทียบคะแนน การปรับตัว จากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพ ฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ	๒๕
๑๓	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๔ คัดจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	๓๑
๑๔	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๔ เมื่อคัดจากกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด	๓๒
๑๕	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๔ เมื่อคิตจากกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด	๓๓
๑๖	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๔ เมื่อคัดจากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพ ฯ	๓๖
๑๗.	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๔ เมื่อคัดจากกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด	๓๗

๑๘	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๔ เมื่อศึกษาจากกลุ่มนักเรียนชาย ในกรุงเทพฯ ฯ	๗๕
๑๙	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๔ เมื่อศึกษาจากกลุ่มนักเรียนหญิง ในกรุงเทพฯ ฯ	๘๐
๒๐	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๔ เมื่อศึกษาจากกลุ่มนักเรียนชาย ในต่างจังหวัด	๘๑
๒๑	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๔ เมื่อศึกษาจากกลุ่มนักเรียนหญิง ในต่างจังหวัด	๘๓
๒๒	ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลใน ทิศทางสู่ภายนอกของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	๘๖
๒๓	ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลใน ทิศทางสู่ภายในของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	๘๗
๒๔	ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลใน ทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด	๘๙
๒๕	ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลใน ทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด	๙๑

๒๖	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล ในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ..	๕๒
๒๗	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด	๕๓
๒๘	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ..	๕๔
๒๙	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ..	๕๕
๓๐	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด	๕๗
๓๑	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ..	๕๘

๔๔	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์ สัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุกิจกรรมตอบสนอง ระหว่าง บุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด...	๑๑๓
๔๕	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์ สัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุกิจกรรมตอบสนอง ระหว่าง บุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียน ชายในต่างจังหวัด	๑๑๔
๔๖	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์ สัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุกิจกรรมตอบสนอง ระหว่าง บุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด...	๑๑๕
๔๗	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์ สัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุกิจกรรมตอบสนอง ระหว่าง บุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด...	๑๑๗
๔๘	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์ สัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุกิจกรรมตอบสนอง ระหว่าง บุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียน หญิงในต่างจังหวัด	๑๑๘
๔๙	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์ สัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุกิจกรรมตอบสนอง ระหว่าง บุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด...	๑๒๐

๕๐	คาสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคาสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	๑๒๒
๕๑	คาสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคาสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	๑๒๓
๕๒	คาสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคาสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด	๑๒๔
๕๓	คาสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคาสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด	๑๒๕
๕๔	คาสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคาสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด	๑๒๖
๕๕	คาสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคาสหสัมพันธ์บุคคล ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด	๑๒๗

๕๖	คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด	๑๒๘
๕๗	คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายในหรือภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด	๑๒๙
๕๘	คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ	๑๓๐
๕๙	คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฯ	๑๓๑
๖๐	คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฯ	๑๓๒
๖๑	คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ...	๑๓๓

๒๒	ศาสตราจารย์ นำนักสมทบ นำนักคะแนน และศาสตราจารย์ สัมพันธคุณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่าง บุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัด	๑๓๘
๒๓	ศาสตราจารย์ นำนักสมทบ นำนักคะแนน และศาสตราจารย์ สัมพันธคุณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่าง บุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มตัวอย่าง ในทางจังหวัด	๑๓๙
๒๔	ศาสตราจารย์ นำนักสมทบ นำนักคะแนน และศาสตราจารย์ สัมพันธคุณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่าง บุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ..	๑๓๖
๒๕	ศาสตราจารย์ นำนักสมทบ นำนักคะแนน และศาสตราจารย์ สัมพันธคุณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่าง บุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ..	๑๓๗
๒๖	ศาสตราจารย์ นำนักสมทบ นำนักคะแนน และศาสตราจารย์ สัมพันธคุณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่าง บุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียน ชายในกรุงเทพฯ ฯ	๑๓๘
๒๗	ศาสตราจารย์ นำนักสมทบ นำนักคะแนน และศาสตราจารย์ สัมพันธคุณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่าง บุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ..	๑๔๐

๖๘	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุศิริกรรมคอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุมนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ...	๑๔๑
๖๘	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุศิริกรรมคอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุมนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ...	๑๔๒
๗๐	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุศิริกรรมคอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุมนักเรียนชายในต่างจังหวัด..	๑๔๓
๗๑	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุศิริกรรมคอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุมนักเรียนชายในต่างจังหวัด...	๑๔๔
๗๒	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุศิริกรรมคอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุมนักเรียนชายในต่างจังหวัด	๑๔๕
๗๓	คำสหสัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแนน และคำสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยางค์พหุศิริกรรมคอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุมนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด..	๑๔๖

๑๔	กาสดัมภ์วิธ น้ำหมักสมทบ น้ำหมักกะแนบ และกาสดัมภ์พันธุ์พุดของตัวพยากรณ์พฤติกรรมมอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด...	๑๔๗
๑๕	กาสดัมภ์วิธ น้ำหมักสมทบ น้ำหมักกะแนบ และกาสดัมภ์พันธุ์พุดของตัวพยากรณ์พฤติกรรมมอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายในหรือภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด	๑๔๘
๑๖	กะแนบเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมคำหั้นบุคคลอื่น จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๕๐
๑๗	กะแนบเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพฤติกรรมคำหั้นบุคคลอื่น จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๕๒
๑๘	กะแนบเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุบุคคลอื่น จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๕๔
๑๙	กะแนบเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุบุคคลอื่น จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๕๖
๔๐	กะแนบเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมคำหั้นตนเอง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๕๘
๔๑	การเปรียบเทียบกะแนบเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมคำหั้นตนเอง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๕๙

๘๒	คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพฤติกรรมตนเอง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๖๐
๘๓	คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาที่ ตนเอง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๖๑
๘๔	คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาที่ ตนเอง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๖๒
๘๕	คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมยกโทษหรือ ให้อภัย จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๖๔
๘๖	คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือ ให้อภัย จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่	๑๖๔
๘๗	คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมแก้ปัญหา โดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง จำแนกตาม เพศและสถานที่อยู่	๑๖๖
๘๘	คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง จำแนกตามเพศและ สถานที่อยู่	๑๖๘
๘๙	คะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจ จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่...	๑๖๙
๙๐	คะแนนเฉลี่ยของการปรับตัว จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่...	๑๗๐
๙๑	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัว จำแนกตามเพศ และสถานที่อยู่	๑๗๑

๘๖	ค่า $\sum X, \sum X^2$ ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ และกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ๒๒๑	๒๒๑
๘๓	ค่า $\sum X, \sum X^2$ ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิงในทางจังหวัด กลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัด ๒๒๓	๒๒๓
๘๔	ค่า $\sum X, \sum X^2$ ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิง และกลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมด ๒๒๔	๒๒๔
๘๕	ค่า $\sum XY$ ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ๒๒๕	๒๒๕
๘๖	ค่า $\sum XY$ ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่ม นักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ๒๒๖	๒๒๖
๘๗	ค่า $\sum XY$ ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่ม ตัวอย่างในกรุงเทพฯ ๒๒๗	๒๒๗

๔๔	ค่า $\sum XY$ ของตัวแปรทั้ง ๔ (แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียนชายในทางจังหวัด	๒๒๘
๔๕	ค่า $\sum XY$ ของตัวแปรทั้ง ๔ (แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียนหญิงในทางจังหวัด	๒๒๙
๑๐๐	ค่า $\sum XY$ ของตัวแปรทั้ง ๔ (แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัด	๒๓๐
๑๐๑	ค่า $\sum XY$ ของตัวแปรทั้ง ๔ (แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด	๒๓๑
๑๐๒	ค่า $\sum XY$ ของตัวแปรทั้ง ๔ (แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด	๒๓๒
๑๐๓	ค่า $\sum XY$ ของตัวแปรทั้ง ๔ (แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	๒๓๓

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

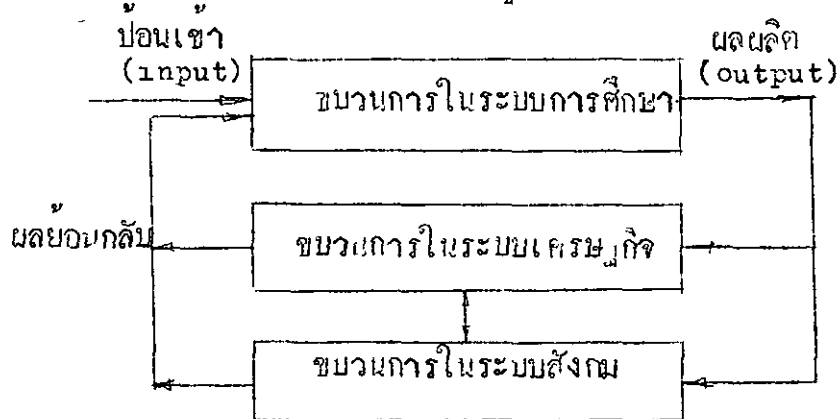
๑	แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของระบบการศึกษา เศรษฐกิจและสังคม	๑
๒	แผนภูมิแสดงโครงข่ายของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคมในสามระดับ คือ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับสังคม...	๔
๓	ภาพแสดงจำนวนการปรับตัวในกลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจสูงปานกลาง และ ต่ำ.....	๖๑

บทที่ ๑

บทนำ

บทนำ

ปัจจุบันนี้ ปัญหาที่สำคัญที่สุดของชาติคือปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ ระบบอันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดังกล่าวก็คือ ระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจ และระบบสังคม และแผนการพัฒนาระประเทศก็ถือการพัฒนาดังกล่าวทั้งสามระบบนี้เอง ประกอบกับความต้องการให้การพัฒนาดังกล่าวนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทั้งสามระบบนี้ไปพร้อม ๆ กัน และได้มีการประสานงานกันมากกว่าที่จะได้มีการขัดแย้งกัน ทั้งนี้เพราะว่าระบบการศึกษาก็ดี ระบบเศรษฐกิจ ระบบสังคมก็ดี เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และจำเป็นต้องส่งเสริมกันและกันระหว่างระบบ โดยเฉพาะระบบไม่สามารถที่จะแยกตัวเป็นอิสระเพื่อพัฒนาตัวเองโดยเฉพาะได้ ความสัมพันธ์ของระบบดังกล่าวอาจแสดงด้วยแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิ ๑ แสดงความสัมพันธ์ของระบบการศึกษา เศรษฐกิจและสังคม

จากแผนภูมิ ๑ จะเห็นได้ว่าระบบการศึกษาเป็นระบบผลิตกำลังคนเพื่อการพัฒนาในอีกสองระบบ คือเศรษฐกิจและสังคมอย่างเห็นได้ชัด กำลังคนที่ระบบการศึกษาผลิตออกมาต้องคำนึงถึงทั้งปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในระบบเศรษฐกิจและระบบสังคม ทั้งนี้เพราะระบบเศรษฐกิจและระบบสังคมเป็นระบบปฏิบัติงาน

ส่วนระบบการศึกษาเป็นระบบจ่ายผู้ปฏิบัติงาน หรืออีกนัยหนึ่งเป็นระบบจ่ายกำลังงาน ถ้าระบบปฏิบัติงานต้องการกำลังงานที่มีปริมาณมากและมีประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ สูง แต่ระบบจ่ายกำลังงานมีปริมาณไม่พอ หรือมีปริมาณพอแต่ไม่มีประสิทธิภาพตาม ที่อีกสองระบบต้องการ ปัญหาการขัดแย้งก็เกิดขึ้นและผลย้อนกลับ (feedback) จากรบบเศรษฐกิจ และระบบสังคมก็ไม่ส่ง เสริมต่อระบบการศึกษา ผลก็คือความ ล้มเหลวในการพัฒนา

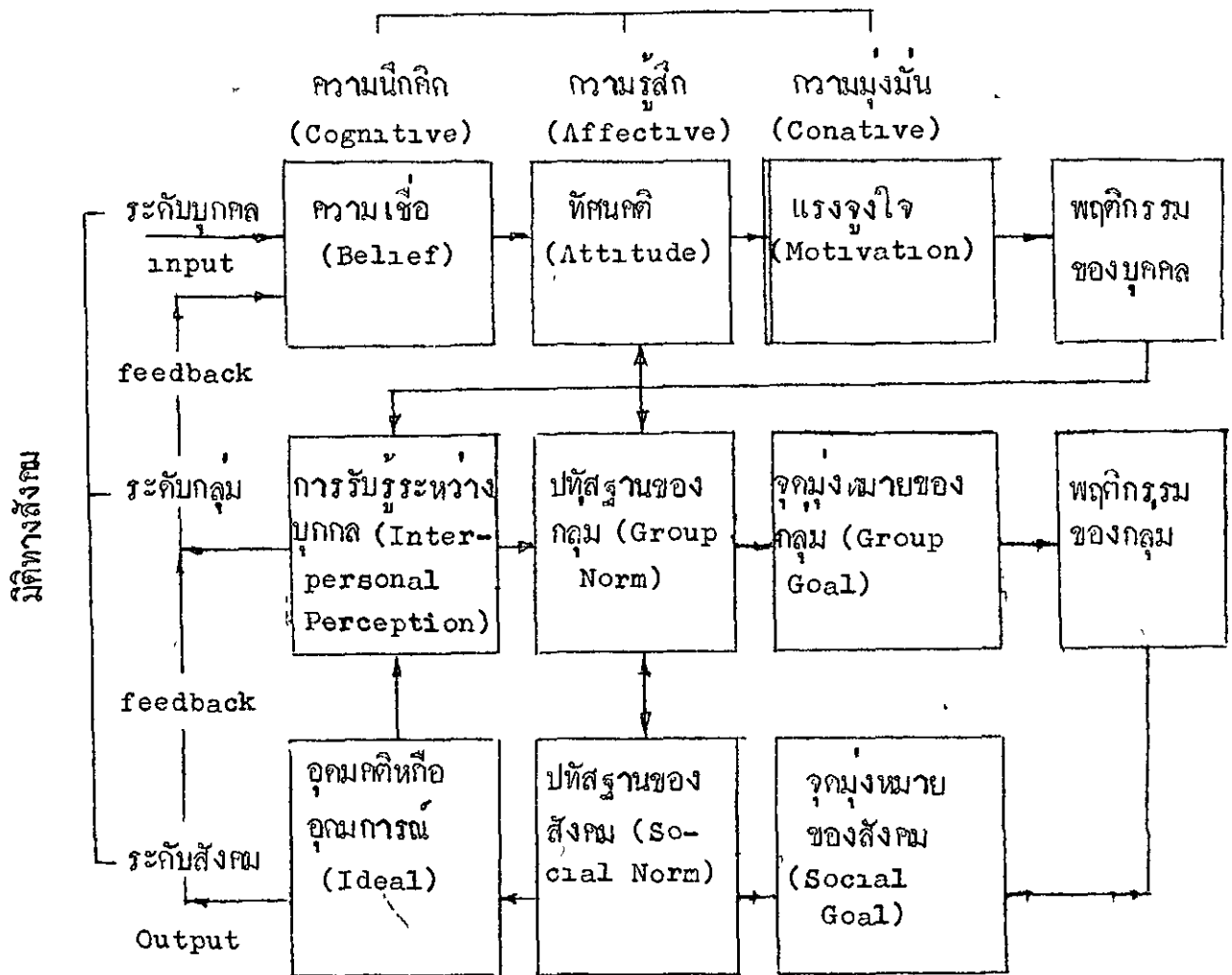
เท่าที่เป็นอยู่ในอดีตนั้น ระบบการศึกษาเป็นแบบเก่า เน้นวิธีการท่องจำและ เน้นเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ กำลังคนที่ผลิตออกไปจึงมีความสามารถในการจำ มีความรู้มากแต่เป็นความรู้ที่ผู้อื่นค้นคว้าไว้แล้ว ระบบเศรษฐกิจยังไม่ขยายตัวมาก เพราะผลิตผลในประเทศยังอุดมสมบูรณ์พอเลี้ยงตัวได้ ระบบสังคมยังคงเป็นแบบ ไม่ตรีสัมพันธ คือ ประชาชนส่วนใหญ่ทำเกษตรกรรม ยึดประเพณีนิยม ถือพรหมลิขิต และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เชื่อในเครื่องรางของขลัง มีอำนาจลดหลั่นกัน ถือกำเนิดอาวุโส พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทำให้มีความเกรงใจต่อกันมาก รู้สึกว่าตนเองไม่มีค่าเท่าไร นัก ดังนั้น ทั้งสามระบบจึงยังอยู่ในสภาพสมดุล และความสัมพันธก็เป็นไปในอัตรา ปกติ และยังไม่มียอะไรที่จะย้อนกลับ (feedback) ไปป้อนสู่ระบบการศึกษา เพราะเท่าที่เป็นอยู่นั้นเป็นผลจากระบบการศึกษาเดิมทั้งสิ้น แต่ในปัจจุบันนี้ความ สัมพันธในระบบทั้งสามดังกล่าวได้รับการกระทบกระเทือนและเกิดความขัดแย้งเพราะ ประการแรก การขยายตัวของแต่ละระบบ เป็นไปในอัตราที่แตกต่างกัน และมีแนว โน้มที่จะขัดแย้งกัน ประการที่สอง ระบบการศึกษาได้รับการป้อน (input) ความ คิดใหม่ การทดลอง การปฏิบัติใหม่ ๆ เข้ามา เช่น การศึกษาแผนใหม่ เป็นต้น ภัยคุกคามดังกล่าวทั้งสองประการจึงทำให้ระบบสังคมขาดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และขาดการประสานงานไป อีกทั้งยังทำให้เกิดความตึงเครียดภายในระบบอีกด้วย ตัวอย่าง เช่น เราป้อนแนวความคิดของการศึกษาแผนใหม่ให้ครู ครูซึ่งเป็นผลิตผล จากระบบใหม่ก็จะเข้าสู่ระบบสังคมซึ่งยังมีค่านิยมเดิมอยู่ภายในระบบ เพราะไม่ได้ พัฒนาไปพร้อม ๆ กับการศึกษา จึงทำให้เกิดการขัดแย้งระหว่างครูที่เป็นผลิตผลจาก

ระบบการศึกษาใหญ่กับระบบสังคมเดิม ถ้าระบบย่อยในระบบสังคมมีพลังมากกว่า ผลย้อนกลับจากระบบสังคมจะไร้ความหมายต่อระบบการศึกษา และเป็นผลขัดขวางต่อการพัฒนาการศึกษาหรือการป้อน (input) สิ่งใหม่ ๆ เข้าไปในระบบการศึกษากลับ ความขัดแย้งระหว่างผลิตผลจากระบบใหม่กับผลิตผลจากระบบเดิม และจึงเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาระบบการศึกษา และจะมีผลกระทบกระเทือนต่อระบบเศรษฐกิจด้วย เมื่อระบบเศรษฐกิจกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วและกำลังต้องการกำลังคน (manpower) ทั้งในปริมาณและคุณภาพ แต่เกิดความขัดแย้งระหว่างระบบการศึกษากับระบบสังคมขึ้น ผลก็คือความล้มเหลวของการพัฒนาประเทศ X

ถ้าเราเชื่อในข้อตกลงเบื้องต้นที่ว่า การศึกษาของประเทศไทยกำลังเปลี่ยนแปลง และระบบเศรษฐกิจกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่ระบบสังคมไทยและภาคการเมืองยังไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง และยังไม่มีการศึกษากลไกภายในระบบเพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาที่กำลังเปลี่ยนไป และสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัว เราจึงจำเป็นต้องศึกษากลไกภายในระบบสังคมว่า องค์ประกอบใดบ้างที่เป็นปัจจัยซึ่งเสริมผลิตผลจากระบบการศึกษาแบบใหม่ และองค์ประกอบใดบ้างที่ขัดกับผลิตผลจากระบบการศึกษาก่อนหน้า เมื่อทราบองค์ประกอบที่ส่งเสริม และที่ขัดขวางการพัฒนาการศึกษาแล้ว เราจะวิธีสร้างและแก้ไของค์ประกอบเหล่านั้นอย่างไร และการสร้าง และแก้ไขนั้นจะต้องปรับปรุงทวนระบบอะไรเป็นหลัก

ระบบสังคมเป็นระบบที่ใหญ่และซับซ้อนระบบหนึ่งของประเทศ ฉะนั้น ถ้าไม่มีการศึกษาถึงกลไกภายในระบบอย่างแท้จริงแล้ว การพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพย่อมเป็นอันหวังไม่ได้ การทำงานหรือกลไกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (วิถีทางจิตวิทยา) ซึ่งประกอบด้วยความยากง่าย ความรู้สึกและความมุ่งมั่น กับสังคม (มิติทางสังคม) ซึ่งประกอบด้วยบรรณานุกรม ระเบียบกลุ่ม และระดับสังคม) สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

มิติทางจิตวิทยา

แผนภูมิ ๒ แสดงโครงหุ่น (Model) ของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคมในสามระดับ คือ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับสังคม

จากแผนภูมิ ๒ จะเห็นได้ว่าระดับบุคคลเป็นระดับที่สำคัญเพราะระบบพื้นฐานที่จะส่งผลต่อไปยังระดับกลุ่มและระดับสังคม ก็คือระดับบุคคลนี้เอง ตัวอย่างเช่น เราบ่อนความเชื่อแบบเก่าเข้าไปที่ระดับบุคคล ผลของการบ่อนนั้นก็คือพฤติกรรมของบุคคลนั่นเอง ซึ่งเป็นผลผลิตของความเชื่อที่เราบ่อนเข้ามาในระดับบุคคล

พฤติกรรมดังกล่าวจะมีผลต่อการรับรู้ระหว่างบุคคล ก่อปทัสถานของกลุ่ม จนถึงจุดหมาย
หมายของกลุ่ม และผลิตผลในระดับกลุ่มซึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมของบุคคลก็คือ
พฤติกรรมของกลุ่มนั่นเอง และผลิตผลนี้ก็จะส่งผลกระทบต่อระดับสังคมและออกมาเป็นผลสุ
กท้าย คือ อุดมคติหรืออุดมการณ์ของสังคม แล้วอุดมการณ์ก็จะส่งผลย้อนกลับ (feed-
back) ไปสู่ระดับกลุ่มและระดับบุคคลหมุนเวียนเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ฉะนั้นถ้าเราป้อน
(input) ความเชื่อแบบเก่า ก็สอนให้เชื่อตามกันมา โดยไม่มีการทดลองพิสูจน์
ผลสุกท้ายที่ออกมาและปรากฏในระดับสังคมจะเป็นเช่นที่เห็นได้จากสภาพในปัจจุบัน
เช่น ในระดับสังคมเกี่ยวกับเรื่องของการนิยาม สังคมไทยมีการนิยามความเกรงใจอยู่
ซึ่งแม่แต่ว่าทางประเทศก็รู้สึกต่อการนิยามนี้ได้ชัดเจน อย่างไรก็ตามเรายังไม่ไ้มี
การศึกษาว่า เราป้อน (input) ความเชื่อแบบไหนเข้าไปในระดับบุคคล จึงมี
ผลต่อการนิยาม ความเกรงใจในระดับสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง พฤติกรรมที่บุคคล
แสดงออกอันเป็นผลรวม (output) ในระดับบุคคลนั้นจะมีผลต่อการนิยามในสังคม
ไทย โดยเฉพาะความเกรงใจหรือไม่ ที่จำเป็นต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์
ประกอบดังกล่าวต่าง ๆ ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับสังคม ก็เพราะเหตุว่า
มีการป้อน (input) ใหม่ ๆ เข้ามาที่ระดับบุคคล เช่น การป้อนการศึกษาแผนใหม่
การป้อนความคิดเรื่องประชาธิปไตย การป้อนความเชื่อในเรื่องวิธีการทางวิทยาศาสตร์
การป้อนใหม่ ๆ ดังกล่าว ย่อมมีผลกระทบไปถึงความเชื่อทัศนคติ และแรงจูงใจ ซึ่ง
อยู่ในระดับบุคคล และทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปด้วย ปัญหาที่เกิดขึ้น
และเห็นได้ชัดก็คือแรงปะทะหรือความขัดแย้งระหว่าง ผลิตผล (output) ใน
ระดับบุคคลซึ่งเป็นผลมาจากการป้อนความเชื่อใหม่ ๆ เข้ามา กับผลิตผล (output)
ในระดับกลุ่มซึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อเก่า ๆ เมื่อปัญหานี้เกิดขึ้น การที่เราจะ
หวังผลย้อนกลับ (feedback) จากระดับสังคมที่เป็นผลจากการป้อนความเชื่อ
ใหม่ ๆ เข้าไปจึงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ การพัฒนาจึงเกิดขึ้นไม่ได้เช่นเดียวกัน ด้วย
เหตุนี้การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในแต่ละระดับ กับตัวแปรที่สำคัญซึ่ง
เราพบแล้วว่าเป็นอุปสรรคหรือส่งเสริมต่อการพัฒนาประเทศ จึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

และรับกันอย่างยิ่ง

การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจและการปรับตัวก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยศึกษาปัญหาการพัฒนาประเทศ เพราะพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลก็เป็นผลผลิตของระดับบุคคลและระดับกลุ่ม ในขณะเดียวกัน ความเกรงใจเป็นค่านิยมอยู่ในระดับสังคม และสำหรับการปรับตัวอาจถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายประการหนึ่งของสังคมหรือของกลุ่มก็ได้ เพราะการปรับตัวก็ย่อมจะเป็นปัจจัยให้การเปลี่ยนแปลง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษานี้ โดยทั่วไปต้องการทราบว่า พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกในทิศทางต่าง ๆ (เช่น ตอบสนองสุภายนอก ตอบสนองสุภายใน และตอบสนองไม่ใชสุภายนอกหรือภายในหรือเฉย ๆ) ซึ่งเป็นผลมาจากการป้อนความรู้ ความนึกเห็นและความเชื่อต่าง ๆ เข้ามาทั้งความรู้ ความนึกเห็นและความเชื่อใหม่และเก่า จะมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของกลุ่ม หรือจุดมุ่งหมายของสังคม เช่น การปรับตัวและมีความสัมพันธ์กับค่านิยมของสังคม เช่น ความเกรงใจ หรือไม่มากน้อยเพียงใด ① อีกประการหนึ่งการศึกษานี้ต้องการทราบแนวโน้มความแตกต่างระหว่างสภาพสังคมในเมืองและสภาพสังคมในชนบทว่า แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ในด้านพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจและการปรับตัว หรือนัยหนึ่งเพื่อควาผลผลิตจากการป้อนความเชื่อใหม่กับความเชื่อเก่าในค่านิยมวิชาสังคม เช่น พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัวแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด และต้องการทราบแนวโน้มความแตกต่างระหว่างการเรียนรูของเพศชายและเพศหญิงในค่านิยมวิชาสังคม เช่น พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว ว่าแตกต่างกันหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ในเรื่องใดบ้าง

ความมุ่งหมายเฉพาะ

๑. หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจและการปรับตัว
๒. หาอำนาจพยากรณ์ของความเกรงใจ เมื่อใช้พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทาง เป็นตัวพยากรณ์
๓. หาน้ำหนักสมทบ (β - weight) ของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทางที่มีต่อความเกรงใจ
๔. หาอำนาจเบี่ยงเบนของการปรับตัว เมื่อใช้พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์
๕. หาน้ำหนักสมทบ (β - weight) ของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทางที่มีต่อการปรับตัว
๖. เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลทั้งในทางบวกและทางลบ ความเกรงใจและการปรับตัว โดยจำแนกตามเพศและสถานที่อยู่ หรือวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

๑. ผลการศึกษารั้งนี้ส่วนหนึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับสังคม¹⁾
๒. จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาสังคมในระดับบุคคลว่า เราควรจะให้ผลิตผล (out-put) ในระดับบุคคล และในระดับกลุ่มคือ พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลนั้นออกมาในรูปใดดี จึงจะกลมกลืนกับกานิยมในสังคมหรือกับองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ในระดับกลุ่มและระดับสังคมที่เป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศ
๓. ผลการศึกษารั้งนี้ส่วนหนึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแนะแนวในการ

ก็เลือกดูแนะแนวทางเกณฑ์ที่ต้องการ เช่น การปรับตัว โดยพิจารณาจากพฤติกรรม
ที่ผู้ได้รับการคัดเลือกแสดงออก

๔. ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ส่วนหนึ่งจะช่วยให้ทราบว่า วิธีการรับอิทธิพลของ
พุทธศาสนาบางประการ เช่น คำสอนหรือคุณธรรม การยกโทษหรือให้อภัย (ความ
ไม่จองเวรซึ่งกันและกัน) นั้นเป็นอย่างไร ก็ รับเพราะต้องการการยอมรับจาก
สังคม หรือว่ารับด้วยความเข้าใจจริง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการ
ศึกษา ๒๕๑๓ จำนวน ๒๐๐ คน จากโรงเรียน ๒ แห่ง คือ ในกรุงเทพฯ และใน
ต่างจังหวัด (จังหวัดนครสวรรค์) จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและสถานที่อยู่
ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียน	ชาย	หญิง	รวม
ในต่างจังหวัด ในกรุงเทพฯ	โรงเรียนวิสุทธิศึกษา	50	70	120
	โรงเรียนมัธยมสาธิต ปทุมวัน	40	40	80
	รวม	90	110	200

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

- เพศ
- สถานที่อยู่หรือภูมิลำเนา

- พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ซึ่งประกอบด้วยทิศทางของพฤติกรรมตอบสนอง ๓ ทิศทางคือ ทิศทางสู่ภายนอก ทิศทางสู่ภายใน ทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในและในแต่ละทิศทางยังประกอบด้วยพฤติกรรม ๒ ลักษณะ ก่อลักษณะปีบับกับ กับลักษณะแก้ปัญหา พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลทั้งหมด สรุปได้ดังนี้ :-

ทิศทาง	พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล	
	ลักษณะปีบับกับ	ลักษณะแก้ปัญหา
สู่ภายนอก	๑. คำหนิบุคคลอื่น	๒. แก้ปัญหาที่บุคคลอื่น
สู่ภายใน	๓. คำหนิตนเอง	๔. แก้ปัญหาที่ตนเอง
ที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน	๕. ยกโทษหรือให้อภัย	๖. แก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปไ้เอง

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

- ความเกรงใจ
- การปรับตัว

นิยามปฏิบัติการของศัพท์เฉพาะ

๑. พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล (Interpersonal Reaction)
หมายถึงพฤติกรรมที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สิ่งเร้านั้นจะ

เป็นบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ส่วนพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นถือว่าเป็นผลจากการเรียนรู้ทั้งที่ได้รับอิทธิพลจากสังคม วัฒนธรรม และการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว การอบรมจากโรงเรียน ฯลฯ

๒. พฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น หมายถึง พฤติกรรมที่คอยแต่มองความผิดของผู้อื่น หรือโทษว่า เป็นความผิดของผู้อื่น มักจะแสดงออกโดยทางกายและวาจา เช่น กล่าวคำติเตียน บังคับคนอื่นให้ทำตามใจตนเอง

๓. พฤติกรรมแก้ปัญหาคับบุคคลอื่น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อตอบปัญหาหรือลดความขัดแย้งที่บุคคลกำลังประสบอยู่ โดยอาศัยสิ่งแวดล้อมภายนอกเป็นอุปกรณ์ในการแก้ปัญหที่เกิดขึ้น

๔. พฤติกรรมตำหนิตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่คอยแต่มองความผิดของตนเอง หรือกังวลกลัวว่าบุคคลอื่นจะเฝ้าครุ่น จิน โทษตนเองแทน มักจะแสดงออกทั้งทางกายวาจา และจิตใจ เช่น โทษว่าตนเองไม่มีความระมัดระวังจึงทำให้เกิดความยุ่งยากขึ้น

๕. พฤติกรรมแก้ปัญหาคับตนเอง หมายถึง พฤติกรรมแสดงออกเพื่อตอบปัญหา ค้นหาปัญหา หรือลดความขัดแย้งที่บุคคลกำลังประสบอยู่ โดยอาศัยการกระทำของตนเอง แก้ปัญหาที่ตนเอง เช่น เมื่อเพื่อนทำหนังสือหาย ก็พยายามไปหาซื้อเล่มใหม่

๖. พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกโดยไม่ถือโทษโกรธผู้อื่น และตนเอง ไม่มีความอฆาต พยายาม ไม่คิดจองเวร ผู้ที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าวอาจมีความวิตกกังวลหรือไม่มีความวิตกกังวลก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าให้อภัยด้วยความเข้าใจในสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง หรือให้อภัยด้วยความต้องการการยอมรับจากสังคม เพราะพฤติกรรมนี้เป็นคุณธรรมประการหนึ่งของพุทธศาสนา และเป็นที่ยอมรับของสังคม เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมนี้ออกมา ถ้าให้อภัยแบบแรก ผู้ให้อภัยจะไมมีความวิตกกังวล แต่ถ้าให้อภัยแบบหลัง ผู้ให้อภัยอาจจะมีคามวิตก

กังวลเหลืออยู่ แต่ความวิตกกังวลนั้นอาจได้รับการชดเชยด้วย การได้รับการยอมรับจากสังคม

๖. พฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปไ้เอง

หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อแก้ปัญห โดยมีความเชื่อว่า สาเหตุของปัญหาเกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก เมื่อปัญหาเกิดขึ้นแล้วประเดี๋ยวก็สงบไปเอง ผู้ที่แก้ปัญหโดยวิธีนี้จึงมักจะเฉย ๆ บอกตัวเองว่าใจเย็น ๆ ไว้ดีกว่า

๗. ทิศทางสู่ภายนอก (Outwardly directed) ของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล หมายถึง ทิศทางของพฤติกรรมที่บุคคลตอบสนองต่อความขัดแย้งโดยอาศัยสิ่งแวดล้อมภายนอกเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

๘. ทิศทางสู่ภายใน (Inwardly directed) ของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล หมายถึง ทิศทางของพฤติกรรมที่บุคคลตอบสนองต่อความขัดแย้งโดยอาศัยสภาพแวดล้อมภายในตนเอง ความคิดความเชื่อของตนเองเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

๙. ทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน (passively directed) ของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล หมายถึงทิศทางของพฤติกรรมที่บุคคลตอบสนองต่อความขัดแย้งโดยอาศัยความนิ่งเฉย หรือความเชื่อว่า เหตุการณ์เกิดเองก็น่าจะสงบไปเองได้ เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

๑๐. ความเกรงใจ หมายถึงกลวิธีทางจิตวิทยาที่บุคคลใช้เพื่อรักษามรรยาททางสังคม (Social Atmosphere) บุคคลสัมพันธ์ (Interpersonal Relationship) ทัศนคติ การรักษาหน้า (Self-Image) ที่มีอยู่ให้คงสภาพเดิมหรือดีขึ้น โยระงับ (Inhibit) ที่จะไม่ทำตามความตั้งใจหรือความต้องการของตนเอง หรือจำต้องทำตรงข้ามกับความตั้งใจหรือความต้องการนั้น หรือเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างอื่น ล้วนมาจากความเกรงใจเกิดขึ้นในบุคคลที่มีฐานะทางสังคมต่ำกว่า

อีกฝ่ายหนึ่ง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือความรู้สึกชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นภายในบุคคล เพื่อเกิดความรู้สึกเช่นนั้นขึ้น เป็นเหตุให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าไปอีกอย่างหนึ่ง ที่มีใช้พฤติกรรมที่ตนอยากจะตอบสนอง พฤติกรรมที่แสดงออกเช่นนี้ ก็ได้แก่การกระทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ การละเว้นการกระทำทั้ง ๆ ที่ตนเองอยากกระทำ สาเหตุที่เกิดความรู้สึกเช่นนั้นก็เนื่องจาก ความกลัวว่า บุคคลอื่นจะเดียดร้อบ รำคาญใจ เสียหน้าใจหรือเสียหน้า เพื่อก่อให้เกิดหรือรักษาสัมพันธภาพอันดีในสถานการณ์เดียวกัน ความรู้สึกเกรงใจนี้จะแปรเปลี่ยนออกไปตามสถานการณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจมีความรู้สึกเกรงใจอย่างมากต่อคนหนึ่ง รู้สึกเกรงใจบ้างต่ออีกคนหนึ่ง หรืออาจรู้สึกเฉย ๆ หรือไม่เกรงใจเลย ต่ออีกบุคคลหนึ่ง เมื่อมีความรู้สึกต่างกันเช่นนี้ พฤติกรรมที่ตอบสนองจึงเปลี่ยนไปด้วย และนอกจากนั้นพฤติกรรมที่ตอบสนองอาจเปลี่ยนไปตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

๑๑. การปรับตัว หมายถึงความสามารถของบุคคลที่จะทำให้แรงกดดันจากอิทธิพลภายนอก กับความต้องการภายในตน (Self) กลมกลืนกันอย่างมีเหตุผลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ขึ้น

บทที่ ๒

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล (Interpersonal Reaction)

พฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นและพฤติกรรมแก้แค้นหาที่เบียดเบียน (Extrapunitiveness)

นวลเพ็ญ (Nuanpen, 1968 : 184, 186, 144, 176) พบว่า ในสังคมไทยทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นสัมพันธ์โดยตรงกับความวิตกกังวลสูงในองคประกอบต่อไปนี้คือ ลักษณะที่เด่นชัดง่ายไม่ยกย่องสิ่งเร้าที่มารบกวนจิตใจ ลักษณะมีความตึงเครียด ซ้ำกับใจ นอกจากนี้ยังพบว่าทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมทั้งกล่าวสัมพันธ์โดยตรงกับการขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก (external control) ผลดังกล่าวของนวลเพ็ญ สอดคล้องกับผลงานของ ทอเลอร์ และ จาโนวิช (Tolor and Janowiec, 1968 : 206-209) ที่พบว่า บุคคลที่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอกมาก มักจะมีความข้องคับใจอยู่เสมอที่เป็นเช่นนี้เพราะ พ่อแม่ของบุคคลเหล่านี้ใช้อำนาจควบคุม และปฏิเสธหรือไม่ยอมรับในขณะเดียวกันต่อต้านเป็นปฏิปักษ์ (Hostility) ทำให้บุคคลเหล่านี้ต้องเก็บกดความไม่พอใจไว้ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งการรับรู้ของบุคคลเหล่านี้ถูกควบคุมและได้รับการปฏิเสธในกราวเดียวกัน ด้วยเหตุผลทั้งสองประการจึงทำให้บุคคลเหล่านี้เกิดความข้องคับใจ และพัฒนาไปเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวในที่สุด ความข้อนี้นับสนับสนุนสมมติฐานที่บัสส์ (Buss, 1961 : 3) ตั้งไว้ว่า ความข้องคับใจมักจะนำไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าว (frustration - aggression hypothesis) วิลเลียม และแวนเทรส (Williams and Vantress, 1961 : 56 - 61) ก็ศึกษาได้ผลคล้ายกับที่ทอเลอร์ และจาโนวิช กล่าวไว้ข้างต้น ก็ว่าการขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอกสัมพันธ์โดยตรงกับความก้าวร้าว (aggression) หมายความว่าบุคคลผู้ใดยิ่งถือว่าเหตุการณ์ทั้งหลายมีสาเหตุมาจากการเสริมแรงจากภายนอก

มากกว่าพฤติกรรมของตนเองด้วย บุคคลผู้นั้นจะยิ่งก้าวร้าวและมีความเป็นปรัญญา
มากขึ้น

นอกจากนี้ในสังคมไทย ความสุภาพยังมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความวิตกกังวลสูง กล่าวคือ นวลเพ็ญ (Nuanpen, 1968 : 184, 188, 175) พบว่าวัยรุ่นทั้งชายและหญิงในสังคมไทยซึ่งมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมกำหนดนิบุคคลอื่น หรือมีความสุภาพมากยิ่งขึ้นเท่าไรจะยิ่งมีความวิตกกังวลสูงในองค์ประกอบต่อไปนี้สูงยิ่งขึ้นเท่านั้น องค์ประกอบดังกล่าวคือ ความอ่อนไหว ไม่สบายใจง่าย อารมณ์ไม่มั่นคง ซื่อาย ไม่กล้าแสดงออก ผลดังกล่าวอาจสะท้อนให้เห็นถึงการอบรมเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวไทยที่ถือกานิยม การหักห้าม (inhibition) การแสดงความไม่พอใจออกมา เพราะสังคมไม่ยอมรับ คานิยมไว้อำนาจ (authoritarian) กานิยมอาวุโส (Seniority) คานิยมอัตตาธิปไตย (Autocratic) เพื่อให้สอดคล้องกับคานิยมทางวัฒนธรรม คือ ความสุภาพ การรู้จักผู้หลักผู้ใหญ่ รู้จักมีสัมมาการวะ เป็นต้น จึงทำให้บุคลิกภาพของ เด็กไทยมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะซื่อาย ไม่กล้าแสดงออก มีความอ่อนไหวง่าย มีอารมณ์ไม่มั่นคงมาก อย่างไรก็ตาม วีราภรณ์ (๒๕๑๔ : ๑๘๖) พบว่า ผู้มีอาวุโสจะบีบคั้นทำให้กลุ่มตัวอย่าง แสดงการผวนคลายความตึงเครียดน้อยลง มีการหัวเราะ คลก ขบขัน สนุกสนาน และแสดงความรักน้อยลง แต่มีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความเป็นมิตร การยกฐานะผู้อื่นและให้ความช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความเกรงใจมาก

ข้อที่น่าสังเกตเกี่ยวกับทัศนคติในทางบวกและลบต่อพฤติกรรมกำหนดนิบุคคลอื่นกับภาวะวิตกกังวล ในสังคมไทยก็คือ ไม่ว่าจะเป็นทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมกำหนดนิบุคคลอื่น (ความก้าวร้าว) หรือทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมดังกล่าว (ความสุภาพ) ย่อมสัมพันธ์โดยตรงกับความวิตกกังวลสูงทั้งสองลักษณะ นั่นก็คือในสังคมไทย เด็กวัยรุ่นไทยในกลุ่มตัวอย่าง ไม่ว่าจะเป็นแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวหรือแสดงความสามารถก็ตาม จะมีความวิตกกังวลสูงประกอบอยู่ควบคู่เสมอ

อย่างไรก็ตาม ทั้งความก้าวร้าวและความสุภาพก็สัมพันธ์โดยตรงกับความวิตกกังวลต่ำด้วย แต่องค์ประกอบของความวิตกกังวลต่างกันคือ ความก้าวร้าวหรือทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความรู้สึกละอายง่าย มีอารมณ์ไม่มั่นคง หรือนัยหนึ่งสัมพันธ์โดยตรงกับการมีอารมณ์มั่นคง การต่อสู้หรือเผชิญหน้ากับความจริง มีความสงบ ใจเย็น มี ego แรง ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความวิตกกังวลต่ำ ส่วนความสุภาพหรือทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับลักษณะตื่นเต้นง่าย ไม่อดทนต่อสิ่งเร้าที่มารบกวนจิตใจ ความตึงเครียด ความซบเซากับใจ หรือนัยหนึ่งสัมพันธ์โดยตรงกับลักษณะ เงื่องหงอย อี้อาก เผลอชา การผ่อนคลายความตึงเครียด เจ็บสงบเยือกเย็นไม่มีความซบเซากับใจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความวิตกกังวลต่ำ (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๔ : ๑๙๕)

พฤติกรรมตำหนิตนเองและพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง (Intropunitiveness)

ในสังคมไทย ทั้งพฤติกรรมตำหนิตนเองและพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง สัมพันธ์โดยตรงกับความวิตกกังวลสูง กล่าวคือ วัยรุ่นหญิงไทยยังมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตำหนิตนเองมากยิ่งขึ้นเท่าไร จะยิ่งมีความวิตกกังวลสูงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะในลักษณะมีความตื่นเต้นง่าย ไม่อดทนต่อสิ่งเร้าที่มารบกวนจิตใจ (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๔ : ๑๙๖) ส่วนวัยรุ่นชายไทยยังมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองมากยิ่งขึ้นเท่าไรจะยิ่งมีความวิตกกังวลสูงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ในลักษณะมีความตื่นเต้นง่าย ไม่อดทนต่อสิ่งเร้าที่มารบกวนจิตใจ และลักษณะซื่อาย ไม่กล้าแสดงออก (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๔ : ๑๙๕) ผลดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นหญิงไทยในกลุ่มตัวอย่าง เมื่อประสบปัญหาแล้วทนต่อปัญหาไม่ได้ มักจะแก้ปัญหาโดยการตำหนิตนเองเพื่อลดความวิตกกังวลลง ส่วนเด็กวัยรุ่นชายไทยในกลุ่มตัวอย่าง เมื่อประสบปัญหามักจะแก้ปัญหาโดยการแก้ปัญหาค้นเอง เพราะเหตุที่ไม่สามารถอดทนต่อปัญหาได้ และประกอบกับมีลักษณะซื่อาย ไม่กล้าแสดงออกอยู่ด้วย จึงใช้วิธีลดความวิตกกังวลโดยการแก้ปัญหาค้นเอง การที่เด็กวัยรุ่นหญิงและวัยรุ่นชายลดความวิตกกังวล

ซึ่งคุณธรรมทางศาสนาดังกล่าวมาแล้ว มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยโดยตรง ดังนั้น วัฒนธรรมที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สังคมยอมรับ แต่การประพฤติปฏิบัติลักษณะดังกล่าวนั้นขัดกับความต้องการที่แท้จริงของตน จึงทำให้วัฒนธรรมดังกล่าวมีความวิตกกังวลสูง เกิดความขัดแย้งภายในตนเอง (Self - conflict) หรือเกิดการต่อสู้ขึ้นระหว่าง super ego กับ id ภายในตน

นอกจากนี้วัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะวัฒนธรรมชายฝั่งใ้ร้อนหรือมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญห โดยถือว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองมากยิ่งขึ้นเท่าไร จะมีความวิตกกังวลสูงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ในลักษณะมีความตื่นเต้นง่ายไม่อดทนต่อสิ่งเร้าที่มารบกวนจิตใจ (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๔ : ๑๔๕) แต่วัฒนธรรมที่ใจเย็นมักจะมี ความวิตกกังวลต่ำในองประกอบการเล่นตัวตามยถากรรม ชอบสนุกสนาน ความหรูหรา มีความศรัทธาอย่างแรงกล้า

ความเกรงใจ ๑

บลันชาร์ด (Blanchard, 1958 : 482) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า คนไทย ปกติถือ อุเบกขาหรือความวางเฉยอยู่เสมอ และมากเกินไปจนบางครั้งทำให้เป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าในการงาน เช่น การพูดว่า "ไม่เป็นไร" "ใจเย็น ๆ" "เฉยไว้แล้วดีเอง" และ "เกรงใจ" ที่เป็นเช่นนี้เพราะต้องการรักษาน้ำหน้าหรือ ทัศนความรู้สึกรู้สีกของผู้อื่นไว้ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตนกับผู้อื่นไว้ จากข้อสังเกตของบลันชาร์ดทำให้ได้ข้อคิดว่า คนไทยโดยทั่วไปยึดถือสัมพันธภาพเป็นหลักด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ดูเหมือนว่าบางครั้งสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในสังคมไทยเป็นไปอย่าง ส วมหน้าากเขาหากัน ปิดบังธาตุแท้ของตนเองไว้ กล่าวคือ มักจะแสดงความรู้สึกออกมาตรงข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริง เพื่อหลีกเลี่ยง ข้อขัดแย้งระหว่างบุคคล ทั้งนี้ เพราะคนไทยเชื่อว่า บุคคลที่ไม่แสดงความรู้สึกออกมานั้น คือ บุคคลที่ใจดี ไม่ต้องการทะเลาะถกเถียงกับใคร เป็นคนสุ่มรอบคอบ เป็นคนสุภาพ คนดี (Kaplan, 1961 : 647 - 648) ความเชื่อดังกล่าวจึงทำให้คนไทยทั่วไปมีนิสัยเชื่องช้า

เปลือกเย็น สุขุม ซื่อาย ชอบเก็บตัว เป็นคนนุ่มนวลไม่โผงผาง มีน้ำใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รั้นกระวังเรื่องคำพูด ไม่พูดในสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นไม่พอใจ เพราะถือว่า ถ้าจะให้มิตรภาพเป็นไปด้วยดีแล้วสิ่งที่ต้องระวังมากที่สุดคือ คำพูด (Phillips, 1965 : 46 - 47)

ผลงานทั้งกล่าวมาแล้วข้างต้นสอดคล้องกับผลงานของวิริยพุท และนวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (๒๕๑๓ : ๒ - ๒๓) เกี่ยวกับลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ สาเหตุและผลของความเกรงใจและไม่เกรงใจ ผลดีและผลเสียของความเกรงใจ และไม่เกรงใจ ถึงจะได้อธิบายถึงข้างล่างนี้

ลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ วิริยพุทและนวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ได้ศึกษากับชาวบ้าน จังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี จำนวน ๑๕๐ คน และนิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาการศึกษ จำนวน ๑๐๐ คน โดยใช้วิธีสัมพัทธ์กับพฤติกรรม และให้เขียนเรื่องประทับใจ (Critical Incidents) แล้วนำเรื่องประทับใจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเกรงใจมาวิเคราะห์ตามโครงหุ่นบุคคลสัมพันธ์ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบทางอาณาเขต องค์ประกอบทางพฤติกรรม องค์ประกอบทางความรู้ องค์ประกอบทางเจตนาธรรมณ์ องค์ประกอบทางคุณภาพแห่งตนและผู้อื่น และองค์ประกอบทางบทบาทสัมพันธ์ ปรากฏว่า ตามองค์ประกอบทางอาณาเขต บุคคลในกลุ่มตัวอย่างคนไทยเชื่อว่า ความเกรงใจเป็นสมบัติของผู้เจริญ เป็นประเพณีของคนไทยซึ่งมักไม่ค่อยจะเปิดโอกาสให้เด็กโต้แย้งผู้ใหญ่ เพราะถือว่า การโต้แย้งเป็นการลบหลู่ และต้องเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณหรือผู้ที่เคยทำความดีไว้กับเรา ตามองค์ประกอบทางพฤติกรรม ความเกรงใจเป็นอุปนิสัยของคนไทย และความเกรงใจเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรม ตามองค์ประกอบทางความรู้พบว่า เกรงใจเพราะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์มากกว่า ตามองค์ประกอบทางเจตนาธรรมณ์ เกรงใจเพราะไม่ชอบการกวนผู้อื่น กลัวผิดกาลเทศะ กลัวขัดกับประเพณีนิยม กลัวข้ามหน้าข้ามตา และกลัวผิดระเบียบกฎเกณฑ์หรือคำสั่ง ตามองค์ประกอบทางคุณภาพแห่งตนและผู้อื่น

เกรงใจเพราะกลัวจะถูกหาว่าโง่ จึงไม่ตามสิ่งที่สงสัย เกรงใจไม่กล้าทำทั้ง ๆ ที่
 อาจารย์สอนผิดเพราะกลัวอาจารย์จะขำหน้า และตามองก็ประกอบทางบทบาทสัมพันธ์
 พบว่า เกรงใจเพราะเป็นผู้มีอำนาจมีอิทธิพลมากกว่า หรือเพราะเป็นผู้อาวุโสกว่า เป็น
 ผู้มีฐานะ มีตระกูล มีความรู้ ความสามารถมากกว่า วิทยุทธและนวลเพ็ญกล่าวสรุปว่า
 ความเกรงใจเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งที่เก็บกด และความคลุมเครือทางสังคมให้อยู่ใน
 กรอบหรือขอบเขตของความเหมาะสมตามที่สังคมยอมรับ ฉะนั้น ความเกรงใจในฐานะ
 ที่เป็นค่านิยมจึงทำหน้าที่คล้าย super ego ที่คอยระแวดระวังยับยั้ง มิให้ตัวเราทำ
 อะไรผิดพลาดไปจากค่านิยมอันดีงาม นอกจากนั้นลักษณะที่เด่นชัดอีกประการหนึ่งของ
 ความเกรงใจก็คือ กลวิธีป้องกันตน (Defense Mechanisms) โดยการรักษาน้ำ
 ของตน และรักษาน้ำของผู้อื่นที่เราเคารพรักใคร่ชอบพ และบางครั้งก็เป็นการดา
 สาเหตุเพื่อแก้ตัว (Rationalization) เช่น ในกรณีที่เกิดความกลัว ไม่กล้า
 แสดงออกซึ่งความต้องการหรือความปรารถนาของตนเองแล้วอ้างว่า เพราะ "เกรงใจ"
 เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาบุคลิกภาพแบบเก็บกดของคนไทย ที่ไม่นิยม
 ให้เด็ก ๆ ใดแสดงความเป็นตัวของตัวเองออกมา กอปรด้วยความเกรงขามผู้ใหญ่
 ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ ทำให้บุคลิกภาพแบบเก็บตัวเป็นแบบ
 กระสวนที่ได้รับการนิยามในสังคมไทยว่า เป็นลักษณะของคาวีคือเรียบร้อย มีความสงบ
 เสถียร เจริญตน

สาเหตุและผลของความเกรงใจและไม่เกรงใจ วิทยุทธและนวลเพ็ญ

วิเชียร โชติ ได้ศึกษานิสิตนักศึกษาที่มาจากต่างจังหวัด จำนวน ๑๓๐ คน และข้าราชการ
 การกรูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและสมุทรปราการ จำนวน ๑๕๐ คน โดยใช้แบบสอบถาม
 ชนิดสัมพันธ์ทำหรือกำหนดค่า "เกรงใจ" และ "ไม่เกรงใจ" เป็นค่าหลักให้ แล้วให้
 กลุ่มตัวอย่างหาคำอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับคำหลักมาตอบผลปรากฏว่า สาเหตุของความเกรง
 ใจมีปัจจัยมาจาก พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ เพื่อน ผู้ที่อาวุโสกว่า ผู้ที่มีพระคุณ ผู้บังคับบัญชา
 เมื่อไปพบกวนคนอื่น คนที่รู้จักให้อภัย คนที่เฉย ๆ วัฒนธรรม ประเพณี ความคุ้นเคย
 ส่วนผลของความเกรงใจเป็นปัจจัยก่อให้เกิด การรอคอย การปฏิบัติตาม การกระทำผิด

การพูดเท็จ ความไม่กล้ารวมคนอื่น ความทุกข์ ความไม่เป็นตัวของตัวเอง
ความอหังการ ความสงสัยเลว ความระมัดระวัง ผลก็ต่อตนเอง ไม่ค่อยสาเหตุ
ของความไม่เกรงใจมีปัจจัยมาจากคนที่เห็นแก่ตัว คนที่ไม่มีการยาหา ผู้ที่ไม่รักษา
คำพูด คนเนรคุณ คนที่ไม่รู้จักกาลเทศะ คนที่ไม่สุภาพ ความไม่โหด คนอวด
เก่ง คนเอะอะ คนอันธพาล คนเจ้าอารมณ์ ผู้ที่มีฐานะต่ำ สภาพชนบท สภาพ
สังคมสมัยใหม่ ส่วนผลของความไม่เกรงใจเป็นปัจจัยก่อให้เกิด ความกิดที่ว่าเรามี
สิทธิ์ที่จะทำ เราทำถูก การผิดสัญญา ความ ว่าเหว เพราะไม่มีใครอยากคบด้วย
ความกล้าที่จะทำ งานก้าวหน้า ขาดความเคารพ เสียเพื่อน

ผลดีและผลเสียของความเกรงใจและความไม่เกรงใจ วิจัยยุทธและ

นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ได้ศึกษาจากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดสมุทร
ปราการ จำนวน ๑๕๖ คน เป็นชาย ๖๔ คน หญิง ๘๓ คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างเล่า
เรื่องประทับใจเกี่ยวกับความเกรงใจและไม่เกรงใจ พร้อมทั้งชี้ให้เห็นผลดี ผลเสีย
ตอนหนึ่ง ในอีกตอนหนึ่งให้บรรยายลักษณะของคนที่ไม่เกรงใจ และลักษณะของคนที่ไม่
เกรงใจ ปรากฏผลคือ ผลเสียของความเกรงใจคือ ทำให้เสียผลประโยชน์ หย่อน
สมรรถภาพ เรียนหนังสือไม่รู้เรื่องเพราะไม่กล้าถาม เกิดความเกือกร้อนเพราะไม่
กล้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อนฝูง ของสูญหายไปเพราะความเกรงใจไม่กล้าทวง
ส่วนผลดีของความเกรงใจคือ ทำให้ได้สิ่งที่ต้องการ เช่น ต้องการขอเงินพอ แ่พอ
กำลังหลัก ถ้าปลุกพอโดยไม่เกรงใจก็จะไม่ได้เงิน หรือคนที่เกรงใจไม่ทำเสียงก้าง
ในห้อง ทำให้ครูรัก และชมว่าเรียบร้อย ผลดีอีกประการหนึ่งคือทำให้เกิดมิตรภาพ
เพราะทำอะไรถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน เกรงใจซึ่งกันและกัน

①-ประสิทธิ์ บัวคลี (๒๕๑๔ : ๕๒-๕๓) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล
ความเกรงใจและความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนไทยชั้น ม.ค. ๓ ในต่างจังหวัด
ในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ ปีการศึกษา ๒๕๑๓ จำนวน ๔๑๖ คน พบว่า
ความวิตกกังวลสัมพันธ์เป็นแบบเส้นโค้งกับ ความเกรงใจ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มี

ความวิตกกังวลสูงจะมีความเกรงใจมากและมีความเกรงใจน้อย กลุ่มตัวอย่างที่มีความวิตกกังวลต่ำ จะมีความเกรงใจปานกลางและพบอีกว่า ความเกรงใจสัมพันธ์เป็นแบบเส้นโค้งกับความคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ คนที่มีความเกรงใจน้อยและเกรงใจมากจะมีความคิดสร้างสรรค์น้อย ส่วนคนที่มีความเกรงใจปานกลางกลับมีความคิดสร้างสรรค์มาก

จากการเปรียบเทียบ ความเกรงใจระหว่างเด็กไทยกับเด็กนานาชาติพบว่า นักเรียนนานาชาติ มีความเกรงใจ น้อยกว่า นักเรียนไทยทั้งสองกลุ่ม และเมื่อเปรียบเทียบนักเรียนไทยทั้งสองกลุ่มก็ไม่พบว่ามีความเกรงใจแตกต่างกัน ส่วนในด้านความคิดสร้างสรรค์นั้น นักเรียนนานาชาติมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนไทยประสิทธิ จึงสรุปได้ว่า การที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ เป็นการยืนยันว่า สังคมแบบสัมฤทธิ์สัมพันธ์เปิดโอกาสให้เด็กรู้สึกเป็นอิสระ และมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นของตนมากกว่าเด็กในสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์

๑) วีราภรณ์ เทพวิรพงศ์ (๒๕๑๔ : ๑๓๐-๑๔๑) ได้ศึกษาความเกรงใจกับพฤติกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่มของนิสิตชั้นปีที่ ๓ แห่งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา ๒๕๑๓ จำนวน ๕๓๒ คน เป็นชาย ๓๔๔ คน หญิง ๑๘๘ คน พบว่า ความเกรงใจสัมพันธ์โดยตรงกับค่านิยมไมตรีสัมพันธ์ซึ่งประกอบด้วยการที่แสดงค่านิยมเกี่ยวกับพรหมลิขิต และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การใช้สรรพนามที่แสดงถึงความมีอำนาจลดหลั่นกัน การคำนึงถึงการพึ่งพาอาศัยกัน ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ การเน้นการสร้างอาณาจักรให้กับตนเอง ญาติพี่น้องและพวกพ้อง การเน้นการเสียสละมากกว่าความยุติธรรม และการเน้นความซื่อสัตย์ต่อกลุ่มเล็กมากกว่าต่อกลุ่มใหญ่ การมุ่งถึงความสุขในปัจจุบัน การเน้นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ความรู้สึกว่าตนเองไม่ค่อยมีค่า ชาคความองอาจ ความต้องการเพื่อนมากจึงจะลุ่มอวลด้วยกัน ไม่กล้าแสดงตน มีความสงวนเส็งเขม เจียมตน และวีราภรณ์ยังพบความสัมพันธ์แบบเส้นโค้ง ระหว่างความเกรงใจกับความคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจน้อยจะมีความคิดสร้างสรรค์มากที่สุด แต่กลุ่มที่

เกรงใจปานกลางกับกลุ่มที่เกรงใจมากนั้นมีความคิดสร้างสรรค์ปานกลาง

พฤติกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่ม

เปรียบเทียบพฤติกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่ม จากนิสิตที่มีความเกรงใจ
มากกับนิสิตที่มีความเกรงใจน้อย

วีราภรณ์ (๒๕๑๔) พบว่า นิสิตที่มีความเกรงใจมากจะแสดงความคิดเห็นคอยตามความเห็นของผู้อื่น (Conformity) แสดงความตึงเครียด ตามข้อเสนอนั้นๆ แสดงอาการเหม่อลอย แสดงความคั่นเต้นประหม่า แสดงอารมณ์เย็น มีความเรียบร้อยในการวางตัว มีกานิยมไม่ตรีสัมพันธ์ มีการเก็บกดทางอารมณ์และไม่แสดงออกมากกว่านิสิตที่มีความเกรงใจน้อย ส่วนนิสิตที่มีความเกรงใจน้อยจะแสดงการผ่อนคลายความเครียด แสดงความเป็นศัตรู แสดงความไม่เห็นด้วยให้ข้อเสนอนั้นๆ ให้ข้อคิดเห็น ทำให้ผู้อื่นเข้าใจ ตามข้อคิดเห็น ตามเพื่อทำความเข้าใจ มีความหนักแน่นในน้ำเสียง คั่นตัวในขณะทำงาน มีความรวดเร็วในลีลาการพูด แสดงความสนใจต่องาน พูดจาคล่องแคล่ว มีความกล้าในการแสดงออก มีความกล้าในการเผชิญหน้ากับผู้อื่น มีความกระตือรือร้นในการตัดสินใจ มีความมั่นใจในตนเอง แสดงความเป็นผู้นำ แสดงความเคน มีความเป็นตัวของตัวเอง มีคำพูดที่เป็นรูปปฏิเสธ มีคุณภาพของความคิดเห็น มีเหตุผลของข้อเสนอนั้นๆ เสนอวิธีแก้ปัญหาได้ตรงจุด มีกลวิธีในการแสดงวิธีแก้ปัญหายอย่างตรงไปตรงมา และมีการแสดงออกทางอารมณ์ต่าง ๆ เช่น ตลกขบขัน ไม่พอใจ ก้าวร้าว ติเตียน กัดคำนินทาโต้แย้งมากกว่านิสิตที่มีความเกรงใจมาก

เปรียบเทียบพฤติกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่ม จากนิสิตกลุ่มที่มีผู้อาวุโสรวมอยู่ด้วย กับนิสิตกลุ่มที่ไม่มีผู้อาวุโสรวมอยู่ด้วย

วีราภรณ์ (๒๕๑๔) พบว่า นิสิตกลุ่มที่มีผู้อาวุโสรวมอยู่ด้วยจะแสดงความเป็นมิตรแสดงความตึงเครียด มากกว่านิสิตกลุ่มที่ไม่มีผู้อาวุโสรวมอยู่ด้วย ส่วนนิสิตกลุ่มที่ไม่มีผู้อาวุโสรวมอยู่ด้วย จะแสดงการผ่อนคลายความเครียด แสดงความเป็น

ศัตรู แสดงความขัดแย้ง หรือไม่เห็นด้วย ให้ข้อคิดเห็น ทำให้ผู้อื่นเข้าใจ ตามข้อ
เสนอแนะ ตามข้อคิดเห็นมากกว่านิতিকลุ่มที่มีผู้อาวุโสรวมอยู่ด้วย

ผลงานวิจัยของวีราภรณ์พอที่จะเป็นหลักฐานยืนยันอิทธิพลของคานิยมอาวุโส
ที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลได้ว่า ผู้อาวุโสมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างแสดงการผ่อนคลาย
ความเครียด หัวเราะ ตลกขบขัน สนุกสนาน และแสดงความพอใจ แสดงความกต
เห็นขอยลง แต่ทำให้มีการแสดงความเป็นมิตร การยกฐานะผู้อื่น และความตึงเครียด
มากขึ้น

วิทกินและนุรวมงาน (Witkin and Others) (Maccoby, 1966 : 36) พบว่า บุคคลที่มีลักษณะขึ้นอยู่กับผู้อื่น หรือพึ่งพาอาศัยผู้อื่นมาก (dependency) จะมีสัมพันธภาพที่ขึ้นอยู่กับบุคคลอื่น และนำชักชวน โน้มน้าวจิตใจ ง่าย มักจะอยู่ภายใต้อิทธิพลความกตเห็นของผู้อื่น (conformity) และเชื่อมั่น การแนะนำและความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น

การปรับตัว ๑

สกอต (Scott, 1958 : 32) ได้สรุปนิยามของสุขภาพจิตที่ดีและ
สุขภาพจิตไม่ดีไว้ว่า แม้ว่าจะใช้การปรับตัวเป็นเกณฑ์วัดความมีสุขภาพจิตดีหรือไม่
ก็ได้ แต่อุปสรรคในการสร้างนิยามปฏิบัติการ (operational definition) ให้
แน่นอนระหว่างสุขภาพจิตดีและสุขภาพจิตไม่ดีก็คือ ความแตกต่างระหว่างโลกส่วนตัว
(personal frames of reference) ของแต่ละบุคคล กับความต้องการ
ทางโครงสร้างของสังคม (demands of social structures) อุปสรรค
ดังกล่าวนี้ เป็นเกณฑ์ที่จิตแพทย์ใช้ในการรักษาคณไข มีส่วนสนับสนุนให้นักวิจัย
พยายามสร้างเกณฑ์ของการปรับตัวซึ่งนำไปใช้ได้ทั้งคนไข้ของจิตแพทย์และคนธรรมดา

โลฟวิ่งเจอร์และออสโซริโอ (Loevinger and Ossorio, 1959:392-394)
กล่าวว่า แม้ว่าการให้นิยามการปรับตัวทั้งแบบปฏิบัติการ (operationally) และ

แบบให้ความคิดเห็นทั่วไป (conceptually) จะยากก็ตาม โดยทฤษฎีทั่วไปแล้ว อาจสรุปได้ว่า พฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ของการพิจารณาตนเองในระดับต่ำ (a low degree of phenomenal self - regard) เช่น มีความพอใจในตนเอง (self - satisfaction) น้อย ความรู้สึกนับถือตนเอง (self-esteem) น้อย การยอมรับตนเอง (self - acceptance) น้อย ความใกล้ชิดหรือผสมผสานของตนจริง (self) กับตนในอุดมคติ (ideal self) อยู่ในระดับต่ำ พฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ดังกล่าว อาจใช้เป็นลักษณะบอก หรือเป็นลักษณะของ หรือในบางกรังอาจเป็นปัจจัยของความสามารถในการปรับตัวที่อยู่ในระดับต่ำ หรือการปรับตัวที่เลว (maladjustment) ได้ และในทางตรงกันข้ามพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ของการพิจารณาตนเองในระดับสูง (a high degree of phenomenal self - regard) เช่น มีความพอใจในตนเอง ความรู้สึกว่าตนมีค่า ฯลฯ อยู่ในระดับสูง พฤติกรรมดังกล่าวอาจแสดงให้เห็นถึง การปรับตัวที่ดีหรือมีความสามารถในการปรับตัวได้ดี หรือแสดงให้เห็นถึงการไม่ยอมรับปัญหา ไม่ยอมรับการปฏิเสธตนเอง (self - rejection) โดยถือว่าตนเองก็และถูกเสมอ ซึ่งเป็นผลเสียพอ ๆ กับ หรือมากกว่า การพิจารณาตนเองในระดับต่ำ หรือการยึดปฏิบัติตามประเพณีโบราณ (unsophisticated conventionality) เสียอีก

๑ โรเจอร์ (Roger, 1947 : 358 - 368) ได้ให้นิยามของการปรับตัวไว้ว่า บุคคลที่ปรับตัวดีก็คือ บุคคลที่มีความเข้าใจตนเอง (self - understand) และเข้าใจบุคลิกภาพของตนเองได้ โรเจอร์อธิบายว่า เมื่อบุคคลรู้จักตนเอง คุณสมบัติ ความสามารถ แรงขับ และทัศนคติของตนเอง ตลอดจนเข้าใจสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลอื่นก็จะไม่มีความตึงเครียด ซึ่งเป็นลักษณะของการปรับตัวที่ดีทางจิตวิทยา

โคมส์ (Combs, 1949 : 29 - 35) สนาเยกและโคมส์ (Snyeg and Combs, 1949 : 136) ได้นำคำนิยามของโรเจอร์มาตีความหมายเกี่ยวกับ

phenomenological theory ของเขา โทมัส สแนกและโทมัส ไกอ์อธิบายการปรับตัวที่ดีในรูปของ การจัดระบบของ "ตน" ที่สมบูรณ์ (The adequacy of the self organization) ไว้ว่า ตน (phenomenal self) จะสมบูรณ์ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของตนนั้นที่จะยอมรับการจัดระบบของ "ตน" และยอมรับสภาพความเป็นจริง (reality) สแนกและโทมัสชี้ให้เห็นว่า การที่การรับรู้สภาพความเป็นจริง (reality) ของบุคคลยังไม่สมบูรณ์นั้นเป็นผลมาจาก ความรู้สึกที่ขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นคง หรือไม่แน่ใจต่อการรับรู้ นั้น บังคับถึงกล่าวจึงก่อให้เกิดความรู้สึกว่า "ตน" ถูกบีบบังคับจากการรับรู้ นั้น เมื่อความรู้สึกนี้เกิดขึ้นจะทำให้บุคคลปฏิเสธหรือบิดพลิ้วความรู้สึกนั้นไป ฉะนั้น บุคคลที่ปรับตัวไม่ดี เมื่ออยู่ในท่าน phenomenological Theory ก็คือ ลักษณะหรือบุคคลิกภาพที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกว่า "ตน" ถูกบีบบังคับจากการรับรู้ที่ไม่สมบูรณ์ (ขาดเหตุผล) และพฤติกรรมที่แสดงออกส่วนใหญ่จะสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่จะต่อสู้กับความรู้สึกว่า "ตน" ถูกบีบบังคับนั้น โดยการปฏิเสธหรือบิดพลิ้วความรู้สึกนั้นไป บุคคลที่ปรับตัวไม่ดีจึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นบุคคลที่รู้สึก ว่า "ตน" ถูกบีบบังคับ ขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นคงทางกานจิตใจ

จากนิยามของโรเจอร์ โทมัส สแนกและโทมัส ผู้เขียนจึงนำมาใช้ตีความหมายการปรับตัวที่ดีในท่านความสมดุลระหว่างพลังภายนอก (Extra forces) และพลังภายในตน (Intra forces) โดยตั้งเป็นนิยามปฏิบัติการ (operational definition) ของการปรับตัวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ว่า การปรับตัวหมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะทำให้แรงกดดันจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก (Extra forces) เช่น ความต้องการของสังคม มาตรฐานทางสังคม ระเบียบวินัย กับแรงดันจากอิทธิพลภายในตน (Intra forces) เช่น ความต้องการของตนเอง ความเชื่อ ทัศนคติ แรงจูงใจ ฯลฯ เกิดความสมดุลอย่างมีเหตุผลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ขึ้นขึ้น ทั้งนี้ เพราะเหตุว่า บุคคลที่จะสมดุลย์แรงกดดันจากภายนอกและแรงดันจากภายในได้อย่างมีเหตุผลนั้นจะต้อง เป็นบุคคลที่รู้จักตนเองอย่างดี

และในขณะเดียวกันก็ยอมรับสภาพที่เป็นจริงไว้ด้วย แล้วบุคคลนั้นจึงจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วย

ทินดอลล์ (Tindall, 1959 : 76) ได้กล่าวถึงลักษณะของการปรับตัวที่
โดยทั่วไปไว้ ๗ ลักษณะ กล่าวคือ

๑. รักษามุมมองการของบุคคลิกภาพไว้ได้ โดยอาศัยความสามารถในการผสม
ผสานความต้องการของตนกับพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อสนองความต้องการนั้น โดยที่
พฤติกรรมดังกล่าวต้องเข้ากันได้กับสิ่งแวดล้อมด้วย

๒. การปรับทิศทางพฤติกรรมของสังคม

๓. ยอมรับสภาพความเป็นจริง

๔. มีความมั่นคง

๕. มีวุฒิภาวะ

๖. มีอารมณ์ในลักษณะที่ปกติอยู่เสมอ คือ เขาสามารถควบคุมอารมณ์ไม่ให้พุ่งไป
กับสิ่งแวดล้อมภายนอก กล่าวคือ เพื่อพบความลำบากก็ไม่เสียใจถึงกับหงุดหงิดใจ
ที่จะต่อสู้กับอุปสรรค เมื่อประสบความลำบากก็ไม่เสียใจเสียจนล้มตัว

๗. มองสังคมในทัศนะที่ดี และช่วยเหลือสังคมอยู่เสมอ

ทินดอลล์ (Tindall, 1959 : 80) พบว่า การปรับตัวเกี่ยวกับตนเอง
(Self-adjustment) สัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัวทางสังคม การคิดแบบ
วิเคราะห์ (analytical thinking) ความเชื่อมั่นในตนเอง ทัศนคติทางบุคคล
(personal relations) ความมั่นคงทางอารมณ์ และการได้รับความพึงพอใจ
จากทางบ้าน (home satisfaction) ส่วนการปรับตัวทางสังคม (social
adjustment) พบว่า สัมพันธ์โดยตรงกับความเชื่อมั่นในตนเอง ทัศนคติทาง
ความบุคคล ความมั่นคงทางอารมณ์ และการได้รับความพึงพอใจจากทางบ้าน สำหรับ
การคิดแบบวิเคราะห์ (analytical thinking) สัมพันธ์โดยตรงกับความเชื่อ
มั่นในตนเอง ความสามารถทางสังคม (sociability) ความมั่นคงทางอารมณ์

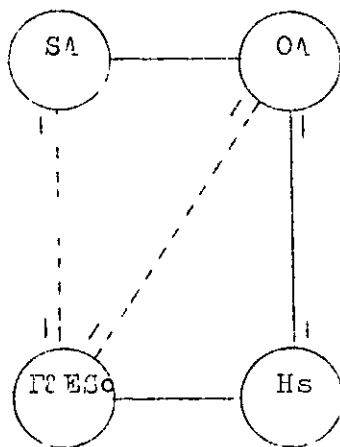
มีผลจากการศึกษาชายอื่นที่เขียนข้อคิดเห็นที่ว่า การยอมรับตนเองเป็นปัจจัย
หนึ่งช่วยให้มีการการปรับตัว (ไนร์เลอร์และ โคมส์ คัคคาร์ เพอร์รี และเทรนต์) ที่
เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การยอมรับตนเองจะช่วยลด ความรู้สึกลัวว่าตนถูกนับถึงกับ
ลงได้ และเป็นการเพิ่มความรู้สึกตนเองมั่นคง มีความอบอุ่นใจเพิ่มขึ้น ในขณะที่
เกี่ยวกับบุคคลที่จะยอมรับตนเองได้จะต้องเป็นบุคคลที่เข้าใจตนเอง เข้าใจความรู้สึก
อารมณ์ และทัศนคติของตนเองเป็นอย่างดีจะสามารถรับ และเผชิญหน้ากับ
สภาพความเป็นจริง (Reality) ที่ตนกำลังประสบอยู่ได้อย่างมั่นคง

เทย์เลอร์ และโคมส์ (Taylor and Combs, 1952 : 89) พบว่า
คนที่ปรับตัวดีจะยอมรับข้อเท็จจริงที่ไม่เข้าหูใจของตนเองได้มากกว่าคนที่ปรับตัว
ไม่ได้ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานของคัคคาร์ (Kalkkar, 1968 : 706) และ
เพอร์รี (Perry, 1961 : 317) ผู้ซึ่งพบว่ากลุ่มที่ปรับตัวได้ดี จะมีการยอมรับ
ตนเอง (self-acceptance) มากกว่ากลุ่มที่ปรับตัวไม่ดี ส่วนเทรนต์ (Trent)
(Jersild, 1963 : 33) พบว่า เด็กนิโกรที่ยอมรับตนเองสูงจะมีทัศนคติที่ดีต่อคนอื่น
ด้วย ส่วนเด็กนิโกรที่แสดงความรู้สึกเกลียดชังคนอื่นมากที่สุด จะมีทัศนคติที่แสดงถึง
ความรังเกียจเด็กนิโกรด้วยกันและรังเกียจตนเองด้วย เทรนต์ยังบอกต่อไปอีกว่า
เด็กนิโกรที่มีการยอมรับตนเองต่ำ มีแนวโน้มที่จะเป็นเด็กนิกรมากกว่าเด็กนิกร
ที่มีการยอมรับตนเองสูง

๑. วาตเลย์ (Watley, 1965 : 20 - 23) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ๒ กลุ่ม กล่าวคือ
กลุ่มที่ปรับตัวดีกับกลุ่มที่ปรับตัวไม่ดี เขาพบว่า กลุ่มที่ปรับตัวดีจะมีลักษณะบุคลิก
ภาพแบบแสดงตัว และกลุ่มที่ปรับตัวไม่ดีจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

ฟายล์ (Fyall, 1961 : 240 - 243) ได้กล่าวถึง การศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่าง ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง (self-esteem) กับการเห็นแก่หมู่คณะ
(ethnocentrism - E scale) และ/หรือการยอมรับอำนาจ (authorita-
rianism - F scale) และกล่าวว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับทฤษฎี

self - concept ไม่ชัดเจน และไม่ตรงกัน โดยพื้นฐานว่า การยอมรับตนเอง (acceptance of self) สัมพันธ์กับการได้รับการยอมรับจากคนอื่น (acceptance of others) และเพราะว่าคนที่ได้คะแนนสูงใน E และ F scale จะแสดงความเป็นปฏิกิริยาต่อต้าน หรืออีกนัยหนึ่งจะได้รับการยอมรับจากคนอื่นน้อย มุกคลีจึงน่าจะมีการยอมรับตนเองต่ำกว่ ความคิดดังกล่าวน่าจะแสดงด้วยภาพดังนี้

SA = การยอมรับตนเอง
 OA = การได้รับการยอมรับจากคนอื่น
 HS = ความเป็นปฏิกิริยาต่อต้าน (Hostility)
 F&ESc = F และ E Scale
 — = ตัวแปรอิสระสัมพันธ์โดยตรงกับตัวแปรตาม
 --- = ตัวแปรอิสระสัมพันธ์ทางตรงข้ามกับตัวแปรตาม
 ---- = น่าจะใช้ร่วมกัน

ตัวอย่างไรก็ตามมีเหตุผล ๒ ประการที่ทำให้ความคิดดังกล่าวไม่เป็นจริงเสมอไป กล่าวคือ

ก. โดยพื้นฐานแล้ว คนที่เห็นแก่เผ่าพันธุ์ (ethnocentric person) น่าจะไม่ยอมรับ (ปฏิเสธ) คนอื่น (outgroups) แต่ในขณะที่เขากลับยอมรับพวกตนเอง (ingroups) อย่างมากหรือบุคคลที่มีอำนาจ (authoritarian person) น่าจะปฏิเสธบางกลุ่ม เช่น กลุ่มปัญญาชน (intellectuals) กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับตน (nonconformists) แต่ก็ยอมรับบางกลุ่มมาก เช่น พวกเผด็จการ ดังนั้น คะแนนของ F และ E scale หรือการยอมรับชีวิตแบบยุโรปมากกว่าอเมริกัน (เฉพาะในสหรัฐอเมริกา) จะแสดงแบบของการได้รับการยอมรับจากคนอื่น

ผวญกั้ กั้บ ใ้รบัการบมรบัจากกลุ่มองคเเอง (ingroups) และใ้รับการ
ปฏึเสฐากกลุ่มอื่ (outgroups) ในขณะเกียวกั้ กั้งมึน จึงทำให้การกั้นบาย
การท.มึน.เจนคเที่การ

ข. การบมรบัตนเอง โดยพื้นฐานของ phenomenological
report อาจใ้รับการท.มึน.เจนคเที่การปฏึเสฐ (denial)
การท.มึน.เจนคเที่การบมรบัตนเอง (repression) และการ
ปฏึเสฐ (denial) ซึ่งใ้รับการบมรบัในฐานะเป็นรากฐานของคะแนน F และ E
scale (Levinger and Ossorio, 1959 : 392 - 394) โดยที่การท.มึน.เจนคเที่การ
บมรบัตนเอง (self-esteem) หรือ การบมรบัตนเอง
(self - acceptance) จะสัมพันธ์โดยตรงกับ F และ E scale

วาลี่ (Wylie, 1961 : 240 - 243) ักการท.มึน.เจนคเที่การบมรบัตนเอง (self-esteem) สัมพันธ์โดยตรงกับ F และ E scale
แต่การท.มึน.เจนคเที่การบมรบัตนเองสัมพันธ์โดยตรงกับ F และ E scale
ถึงแม้ว่าการท.มึน.เจนคเที่การบมรบัตนเองจะสัมพันธ์โดยตรงกับการท.มึน.เจนคเที่การบมรบัตนเอง (self-esteem) เพิ่มขึ้นเพื่อใ้รับการ
บมรบั (therapy) ในที่คะแนนของ F และ E scale เปลี่ยนแปลง

สมมุติฐานของการท.มึน.เจนคเที่การ

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบคเที่การระหว่างบุคคลกับความเกรงใจ

๑. พฤติกรรมคเที่การอื่นจะสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ
๒. พฤติกรรมคเที่การอื่นจะสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ

ทั้งนี้ เพราะเหตุว่า บุคคลมีทัศนคติโดยตรงต่อพฤติกรรมคเที่การอื่นจะมีความ
วิตกกังวลสูง (วาลี่, ๑๙๖๘ : ๑๙๖) เองก็ประกอบความเกรงใจและขังคเที่การ

และบุคคลที่มีความวิตกกังวลสูงจะมีความเกรงใจมากและเกรงใจน้อย (ประสิทธิ์ ๒๕๖๔ : ๙๖) ฉะนั้น บุคคลที่มีพฤติกรรมทำหិងบุคคลอื่นหรือแก้แค้นหาไม่บุคคลอื่นจึงจะมีความเกรงใจมากและเกรงใจน้อยก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม (เวลดเพ็ญ, ๑๙๖๔ : ๑๙๕) ความสุภาพ (ทัศนคติไป ทางเมตตาสงการกรรมทำหិងบุคคลอื่น และ ทัศนคติไปหาบุคคลอื่น) ถึงขั้นนี้ ทางตรงกันข้ามกับความกังวลและเกรงใจไม่จำเป็น ครอบคลุมของความวิตกกังวล ส่วนบุคคลที่ทำหិងบุคคลอื่นมักจะไมเกรงใจใคร (วีรยุทธ และ นวลเพ็ญ, ๒๕๖๓ : ๑๒ - ๒๑) ฉะนั้น บุคคลที่ทำหិងบุคคลอื่นและบุคคลที่ถูกทำหិងคนอื่นจึง อาจจะ เป็นบุคคลที่มีความเกรงใจน้อย หรือ ยั้งบุคคลที่มีความสุภาพอาจจะ เป็น บุคคลที่มีความเกรงใจมาก

๓. พฤติกรรมทำหិង เองอาจจะสัมพันธ์กับ เกรงใจกับความเกรงใจ

๔. พฤติกรรมแก้แค้นหาที่ลงของบุคคลจะสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ

ทั้งนี้เพราะเหตุว่า บุคคลที่แก้แค้นหาตนเองมักจะมีความวิตกกังวลสูง เองก็ครอบคลุมความ รู้สึกอึดใจหายใจ ไม่สบายใจง่าย อารมณ์ไม่คง (เวลดเพ็ญ, ๑๙๖๔ : ๑๙๖) และ บุคคลที่แก้แค้นหาตนเองมักจะมาจากการยอมรับตัวเองเป็นค่า เจริญเป็นมั่งคั่ง (Doris and Sarason, 1955 : 335 - 338) ผลดังกล่าวอาจสะท้อน ให้เห็นว่า การยอมรับเลี้ยงดูคนแบบเก่าคือใช้อำนาจในการควบคุม บังคับ และทำให้ลูกทำดี ครอบครอง และพิจารณา วิตกกังวลสูง และเพื่อลดทอน วิตกกังวลจึงกล่าวถึงบุคคลที่วาง ที่สิ่งของต้องการ เมื่อ มีความต้องการการยอมรับ (need approval) สูง (McDavid and Harari, 1969 : 332) และบุคคลที่มีความต้องการการยอมรับมากจะยัง มีความนิยมไปตรึงพันมาก (McDavid and Harari, 1969 : 92) ซึ่งจะมีความ เกรงใจมากด้วย (วีรยุทธ, ๒๕๖๔ : ๑๙๐-๑๙๑) ฉะนั้น บุคคลที่แก้แค้น หาคนอื่น จะมีความเกรงใจมากกว่า ส่วนพฤติกรรมแก้แค้นหาตัวเองไม่สัมพันธ์ มีโดยตรงกับ ความวิตกกังวลค่า เองก็ครอบคลุมมีความยอมรับ สุขุม เยือกเย็นมาก (เวลดเพ็ญ ๑๙๖๔ : ๑๙๖) และคนที่มีความสงบเสงี่ยม อาจได้เป็น บัณฑิตเป็นลักษณะของบุคคลที่

เกรงใจมาก (วีรารักษ์, ๒๕๖๔ : ๑๗๙) ฉะนั้น บุคคลที่แก้ปัญหาคือตัวเองจึงน่าจะมีความเกรงใจมากด้วย

๕. พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยน่าจะสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ

๖. พฤติกรรมแก้ปัญหาคือตัวเองน่าจะเพิ่มการเกิดข้อบกพร่องของตัวเองเพราะได้เพิ่มโทษโดยตรงกับความเกรงใจ

ทั้งนี้เพราะเห็นว่า บุคคลที่ยกโทษหรือให้อภัยมักจะมีความวิตกกังวลสูงในสังคม ประกอบความขัดแย้งในตนเอง (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๘ : ๖๖) และบุคคลที่มีความวิตกกังวลสูงมักจะมีความต้องการการยอมรับจากสังคม (need for social approval) สูงตามไปด้วย และน่าจะเกี่ยวข้องกับระดับความวิตกกังวล (McDavid and Harari, 1969 : 332) ซึ่งงานนี้มีสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ (วีรารักษ์ ๒๕๖๔ : ๑๗๐ - ๑๘๖) ฉะนั้น บุคคลที่ยกโทษหรือให้อภัยจึงน่าจะมีความเกรงใจมากด้วย จำนวนบุคคลที่ใจเย็น (มีทัศนคติไปทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาคือตัวเองที่เห็นว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง) นี้จะมีความวิตกกังวลต่ำ และบุคคลที่ใจร้อนจะมีความวิตกกังวลสูง (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๘ : ๖๕) แต่บุคคลที่มีความสงบเสงี่ยม อารมณ์เย็น มักจะมีความเกรงใจมาก (วีรารักษ์, ๒๕๖๔ : ๑๗) ฉะนั้น บุคคลที่แก้ปัญหาคือตัวเองที่เห็นว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองน่าจะมีความเกรงใจมากด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบโต้ของระหว่างบุคคลกับการปรับตัว

๗. พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นน่าจะสัมพันธ์โดยตรงข้ามกับการปรับตัว

๘. พฤติกรรมแก้ปัญหาคือบุคคลอื่นน่าจะสัมพันธ์โดยตรงข้ามกับการปรับตัว

ทั้งนี้เพราะเห็นว่า บุคคลที่ตำหนิบุคคลอื่นและแก้ปัญหาคือบุคคลอื่น (Extrapunitive-ness) นั้นมักจะปรีดถิ (prejudice) และคนที่ปรีดถิจะมีทัศนคติที่รุนแรง รับตนเองสูง ผ่านบุคคลที่ปรีดถิจะชอบแสดงกับบุคคลที่ไม่เป็นที่พอใจของตนเองอย่างเปิดเผย กับปรีดถิจึงสามารถทำให้ตนเองมีความสุขได้ (Adono and Others, 1950 : 406, 472) ฉะนั้น บุคคลที่ตำหนิบุคคลอื่นและแก้ปัญหาคือบุคคลอื่นจึงน่าจะปรี

การปรับตัวที่ไม่ดี

๑๙. พฤติกรรมแก้ตัวที่ตนเองกล่าวจะดีมีผลดี ในทางตรงข้ามกับการปรับตัว

๒๐. พฤติกรรมแก้ปัญหาคือตนเองกล่าวจะดีมีผลดีโดยตรงกับการปรับตัว

ทั้งนี้เพราะเห็นว่า บุคคลที่ตำหนิตัวเองมักจะมีภาวะวิตกกังวลสูงในแง่การระแวดระวังความรู้สึกในทางร้าย ไปสมมายใจร้าย อารมณ์ไม่มั่นคง และบุคคลที่แก้ปัญหาคือตนเองมักจะมีภาวะวิตกกังวลต่ำคือมีความสุขุม รอบคอบ (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๔ : ๑๙๖) และบุคคลที่มีความระแวดระวังในทางร้ายมักจะมีการยอมรับตนเองต่ำ (Berger, 1955 : 279-284)

การยอมรับตนเองต่ำมีผลโดยตรงกับการปรับตัว (Taylor and Combs, 1952:89) เพราะฉะนั้นบุคคลที่ตำหนิตัวเองมากจึงมักจะมีการปรับตัวไม่ดี และบุคคลที่แก้ปัญหาคือตนเองจึงน่าจะมีการปรับตัวดี

๒๑. พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยตัวเองจะดีมีผลดีโดยตรงกับการปรับตัว

๒๒. พฤติกรรมแก้ปัญหาคือตนเองกล่าวจะดีมีผลดีโดยตรงกับการปรับตัว

ทั้งนี้เพราะเห็นว่า บุคคลที่รู้จักยกโทษหรือให้อภัยตัวเองจะมีภาวะวิตกกังวลต่ำ เพราะเห็นว่า ได้รับการยอมรับของผู้อื่นและการยอมรับตนเองจากกลุ่มยอมรับของสังคม (Social approval) แล้ว จึงจะมีการยอมรับตนเองสูง และบุคคลที่ไวเยิน (แก้ปัญหาคือตนเองกล่าวจะดีมีผลดีโดยตรงกับการปรับตัว) ก็ในทำนองเดียวกันจะมีความวิตกกังวลต่ำ (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๔ : ๑๙๖) ซึ่งจะมีการยอมรับตนเองสูง ฉะนั้น บุคคลที่ยกโทษหรือให้อภัย และแก้ปัญหาคือตนเองโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ลงมือไปได้เองน่าจะมีการปรับตัวดี

๒๓. ความเกรงใจจะสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัว

ทั้งนี้เพราะเห็นว่า บุคคลที่เกรงใจมากมักจะมีภาวะวิตกกังวลสูง เพราะทำในสิ่งที่ขัดกับความต้องการของตนเอง และเพราะกานินยอมอาจได้มีผลลดความเกรงใจ (วีราภรณ์, ๒๕๑๔ : ๑๙๐ - ๑๙๑) และกานินยอมอาจได้มีตรงข้ามกับภาพแผนประจักษ์ไทย ซึ่งต้องเสริม

ให้เกิดการปรับตัวที่ดี (Landis, 1955 : 537-540) จะใช้ มุกกดที่เกรงใจมากจน
น่าจะมีการปรับตัวที่ไม่ดีอีก

จากสมมุติฐานข้อ ๑ - ๑๓ จึงตั้งสมมุติฐานข้อ ๑๔ - ๑๕ ได้ดังนี้

๑๔. ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างมุกกดในทิศทางสู่ภายนอก น่าจะมี
อำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจ

๑๕. ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างมุกกดในทิศทางสู่ภายใน น่าจะมี
อำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจ

๑๖. ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างมุกกดในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอก
หรือภายใน น่าจะมีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจ

๑๗. ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างมุกกด ในทิศทางสู่ภายนอก น่าจะมี
อำนาจในการพยากรณ์การปรับตัว

๑๘. ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างมุกกดในทิศทางภายใน น่าจะมีอำนาจ
ในการพยากรณ์การปรับตัว

๑๙. ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างมุกกดในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอก
หรือภายใน น่าจะมีอำนาจในการพยากรณ์การปรับตัว

ความแตกต่างระหว่างเพศและสถานที่ตามตัวแปร ทักษะการควบคุมพฤติกรรมตนเอง
ระหว่างมุกกด ทั้งในทางบวกและลบ ความเกรงใจและการปรับตัว

๒๐. เพศชายน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมต่อต้านมุกกดอื่น (ความก้าว-
ร้าว) มากกว่าเพศหญิง

* ๒๑. เพศชายน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุกกดอื่น (ความก้าว-
ร้าว) มากกว่าเพศหญิง

✓ ๒๒. เพศหญิงน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมต่อต้านมุกกดอื่น (ความสุภาพ)
มากกว่าเพศชาย

๒๓. เพศหญิงน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุกกดอื่น (ความสุภาพ)
มากกว่าเพศชาย

ดังนี้เพราะเหตุว่า เพศชาย (เด็กวัยรุ่น) จะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตัวหนี้มกกล่อ้มมากกว่าเพศหญิง (เด็กวัยรุ่น) (เวอเพ็ญ, ๑๙๖๔ : ๑๓๔ - ๑๓๕) (Sears, 1965) (Maccoby, 1966 : 73) และบัสส์ (Buss, 1963 : 1 - 7) ก็พบผลดังก่อดวลดวลกับก่อดวล เด็กชายมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง

๒๔. เด็กในต่างจังหวัดน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตัวหนี้มกกล่อ้ม (ความก้าวร้าว) มากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

๒๕. เด็กในต่างจังหวัดน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค่อกกล่อ้ม (ความก้าวร้าว) มากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

๒๖. เด็กในต่างจังหวัดน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมตัวหนี้มกกล่อ้ม (ความสุภาพ) มากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

๒๗. เด็กในต่างจังหวัดน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค่อกกล่อ้ม (ความสุภาพ) มากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

ทั้งนี้เพราะจากความเชื่อพื้นฐานที่ว่า การอบรมเลี้ยงดูบุตรในต่างจังหวัดมีแนวโน้มที่จะเป็นแบบปฏิบัติตามประเพณี และรุนแรง ให้โอกาสและสิทธิแก่เด็กน้อย และมักจะบังคับเด็กให้อยู่ในโอวาท โดยการทำให้ทางร่างกายมากกว่าทำให้ทางจิตวิทยา เด็กในต่างจังหวัดจึงมีแนวโน้มที่จะซนอยู่กับผู้ใหญ่ ซนอยู่กับการควบคุมจากภายนอก (external control) (Douran and Adelson, 1966 : 311 - 316) กวญเหตุนี้เด็กในต่างจังหวัดจึงมีแนวโน้มที่จะมีทั้งความสุภาพและความก้าวร้าวมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

✓ ๒๘. เพศหญิงน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตัวหนี้มกกล่อ้มมากกว่าเพศชาย

๒๙. เพศหญิงน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค่อกกล่อ้ม มากกว่าเพศชาย

๓๐. เพศชายน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมตัวหนี้มกกล่อ้มมากกว่าเพศหญิง

* ๓๑. เพศชายน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค่อกกล่อ้ม มากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เพราะเหตุว่า เพศหญิงมีความเกรงใจมากกว่าเพศชาย และความเกรงใจนี้เป็นค่านิยมหนึ่งของสังคมไมตรีสัมพันธ์ (วีราภรณ์, ๒๕๑๔ : ๖๐) ซึ่งประกอบก่อดวลลักษณะ

หลายประการ โดยเฉพาะลักษณะของการไม่ค่อยจะรู้สึกว่าคุณเองมีค่า พฤติกรรมตำหนิตนเองและพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองอาจพัฒนามาจากความรู้ที่ว่าตนเองมีค่าน้อยก็ได้ เพราะอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบไว้อ่านาจ ยึดก่านิยมอาวุโส จึงทำให้ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกผิดมากกว่าเพศชาย (Buss and Brock, 1963 : 345-359) นอกจากนี้เพศหญิงยังมีความประณีตตามระเบียบแบบแผนของสังคมรวมทั้งศีลธรรมจรรยา มากกว่าเพศชาย (Bennett and others, 1959 : 101 - 105) และเบนเนต ยังพบอีกว่า ผู้หญิงมีความเคียดแค้น แกะจะเก็บไว้มาก จะมีความก้าวร้าวแสดงออกให้เห็นน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมเป็นผู้กำหนดบทบาทของเพศหญิงให้อยู่ในกรอบของประเพณีที่งาม มีความเรียบร้อย มีความสงบเสงี่ยมในการวางตัว ก็เป็นไปได้

๓๒. เด็กในต่างจังหวัดน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตำหนิตนเองมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

๓๓. เด็กในต่างจังหวัดน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

๓๔. เด็กในกรุงเทพฯ น่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมตำหนิตนเองมากกว่าเด็กในต่างจังหวัด

๓๕. เด็กในกรุงเทพฯ น่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองมากกว่าเด็กในต่างจังหวัด

ทั้งนี้เพราะเหตุว่า วัยรุ่นในกรุงเทพฯ มีความมั่นคงทางอารมณ์มากกว่าวัยรุ่นในต่างจังหวัด (Poonphol, 1970 : 212) และวัยรุ่นที่ตำหนิตนเองและแก้ปัญหาค้นเองมากมักจะมีความมั่นคงทางอารมณ์น้อย (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๘ : ๑๕๕ - ๑๕๖) ประกอบกับความเชื่อพื้นฐานที่ว่าพ่อแม่ในต่างจังหวัดน่าจะมีการอบรมเลี้ยงดูโดยใช้อำนาจครอบงำลูกในอัตราที่สูงกว่าพ่อแม่ในกรุงเทพฯ ไซ้ และยิ่งเข้มงวดและใช้อำนาจในการปกครองมากเท่าไร ลูกในครอบครัวเหล่านี้จะยิ่งตำหนิตนเองมากขึ้น (Henry, 1956 : 35 - 38)

✓ ๓๖. เพศหญิงน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยมากกว่าเพศชาย

๓๗. เพศหญิงน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองโดยถือว่าเหตุการณ์

เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองมากกว่าเพศชาย

๓๘. เพศชายน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยมากกว่าเพศหญิง

* ๓๙. เพศชายน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองมากกว่าเพศหญิง

ทั้งนี้เพราะเชื่อว่า ค่านิยมการยกโทษหรือให้อภัยก็ คือ ความใจเย็นก็ คือ เป็นลักษณะที่สังคมยอมรับ ประกอบกับเพศหญิงมีความประพฤติกามระ เบียบแบบแผนของสังคม รวมทั้งถือธรรมเนียมจรรยาบรรณมากกว่าเพศชาย (Bennett and others, 1959 : 101-105) และก็เวสต์วาล (Divesta, 1958) (McDavid and Harari, 1969 : 332) ก็พบแนวโน้มคล้าย เบเนเนท กล่าวคือ เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะเห็นด้วยหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของความเกลียดชังของผู้อื่นซึ่งรวมทั้งปทัสฐานทางสังคมด้วย (conformity) มากกว่าเพศชาย

๔๐. เด็กในต่างจังหวัดน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

๔๑. เด็กในกรุงเทพฯ น่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยมากกว่าเด็กในต่างจังหวัด

ทั้งนี้เพราะเชื่อว่า การยกโทษหรือให้อภัยเป็นค่านิยมหนึ่งในสังคมไทยที่ได้รับอิทธิพลมาจากคำสอนในพุทธศาสนา "เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร" ประกอบกับความเชื่อพื้นฐานที่ว่าวัยรุ่นในต่างจังหวัดมีแนวโน้มที่จะได้รับการอบรมให้อยู่ในกรอบของสังคมมากกว่าวัยรุ่นในกรุงเทพฯ ฉะนั้นวัยรุ่นในต่างจังหวัดน่าจะแสดงพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยมากกว่าวัยรุ่นในกรุงเทพฯ

๔๒. เด็กในกรุงเทพฯ น่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองมากกว่าเด็กในต่างจังหวัด

๔๓. เด็กในต่างจังหวัดน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

ทั้งนี้เพราะเชื่อว่า วัยรุ่นในกรุงเทพฯ จะมีลักษณะปล่อยตัวตามยถากรรม ชอบสนุกสนาน

ครูมากกว่าวัยรุ่นในต่างจังหวัด (Poonphol, 1970:212) และวัยรุ่นที่ปล่อยตัวตามยถากรรม ชอบสนุกสนานมักจะแก้ปัญหาโดยถือเสียว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปตัวเอง หรือทำใจเย็น ๆ เข้าไว้ (นวลเพ็ญ, ๑๙๖๘ : ๑๔๕) ฉะนั้น เด็กในกรุงเทพฯ จึงน่าจะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมใจเย็นมากกว่าเด็กในต่างจังหวัด

๔๔. เพศหญิงจะมีความเกรงใจมากกว่าเพศชาย

๔๕. เด็กในต่างจังหวัดจะมีความเกรงใจมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

ทั้งนี้เพราะเห็นว่า ความเกรงใจเป็นค่านิยมหนึ่งในสังคมที่คอยควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้อยู่ในกรอบที่สังคมถือว่าดี เพศหญิงเป็นเพศที่ยอมตามสังคม (conformity) มากกว่าเพศชาย (Bennett and others, 1959 : 101 - 105)(McDavid and Harris, 1969 : 332) ประกอบกับเพศหญิงมีความเกรงใจมากกว่าเพศชาย (วีราภรณ์, ๒๕๑๘ : ๑๓๐ - ๑๔๑) ฉะนั้นเพศหญิงจึงน่าจะมีความเกรงใจมากกว่าเพศชาย ส่วนเด็กในต่างจังหวัดจะอยู่ในอิทธิพลของพ่อแม่ มีความเชื่อฟัง ปฏิบัติตามค่านิยมของครอบครัวมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ (Poonphol, 1970 : 212) ฉะนั้น เด็กในต่างจังหวัดจึงน่าจะมีความเกรงใจมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ

๔๖. เพศหญิงจะมีการปรับตัวมากกว่าเพศชาย

ทั้งนี้เพราะเห็นว่า คักคาร์ (Kakkar, 1968 : 706) พบว่า เด็กหญิงจะมีการปรับตัวและการยอมรับตนเอง (self-acceptance) มากกว่าเด็กชาย ผลดังกล่าวนี้สอดคล้องกับผลซึ่งพบว่า เมื่อประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวก็ตาม เด็กหญิงจะมีความรับผิดชอบในตนเองมากกว่าเด็กชาย (Crandall and others, 1965 : 91 - 109)

๔๗. เด็กในกรุงเทพฯ จะมีการปรับตัวดีกว่าเด็กในต่างจังหวัด

ทั้งนี้เพราะเห็นว่า เด็กในกรุงเทพฯ มีความมั่นคงทางอารมณ์มากกว่าเด็กในต่างจังหวัด (Poonphol, 1970 : 212) ประกอบกับความเชื่อว่าเด็กในกรุงเทพฯ มีแนวโน้มที่จะได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากกว่าเด็กในต่างจังหวัด เพราะในกรุงเทพฯ ได้รับอิทธิพลดังกล่าวโดยตรงและกอนต่างจังหวัด วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวประชาธิปไตยจะมีโอกาสในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพชีวิตของเขาได้อย่างน่าพึงพอใจมากกว่า

(Landis, 1954 : 105 - 106) (Landis, 1955 : 537 - 540) (Gottlieb and Reeves, 1963 : 13) (Peck, 1958 : 347 - 350) (Warnoth, 1955 : 346 - 348) ฉะนั้นเด็กในกรุงเทพฯ วัยนี้จะมีการปรับตัวก็กว่าเด็กในต่างจังหวัด

วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็น นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ จำนวน ๒๐๐ คน จากโรงเรียนในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดแบ่งละ ๑ โรงเรียน โรงเรียนในกรุงเทพฯ เป็นโรงเรียนรัฐบาล ส่วนในต่างจังหวัด เป็นโรงเรียนราษฎร์ จำนวน ๑๐ โรงเรียน

ตาราง ๑ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนและเพศ

	กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม
โรงเรียนในต่างจังหวัด	50	70	120
โรงเรียนในกรุงเทพฯ	40	40	80
รวม	90	110	200

เหตุผลเบื้องหลังการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

๑. เนื่องจากผู้เขียนต้องการความสะดวกในเรื่องความร่วมมือ และเวลา ผู้เขียนจึงไม่อาจเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) ได้ ผู้เขียนจึงจึงใจเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยต่อเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

๑.๑ เป็นโรงเรียนที่มองเห็นความสำคัญของการวิจัยและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีโดยไม่คำนึงถึงว่าจะเป็นโรงเรียนรัฐบาล หรือ โรงเรียนราษฎร์

๑.๒ เป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่พอสมควรและ
น่าจะเป็ ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มตัวอย่างใน กรุงเทพฯ และกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด
ทั่วไ้

๒. ที่ผู้เขียนเลือกศึกษาค้เรียนนี้มีเหตุผลการศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งมีช่วงอายุระหว่าง ๑๕-
๑๗ ปี และเป็นเด็กวัยรุ่ นอก-กลางนั้ เพราะเห็นว่าเรื่องการศึกษาเกี่ยวข้องกับชุมชน
ทางศาสนาบางประการ และกับก้าิยมทางสังคม ประกอบกับเลือกวัยที่มีอายุระหว่าง
๕ - ๑๕ ปี ก้ต้องเป็นวัยที่มีความประพฤติก้อยในมาตุภูมิทางวัฒนธรรมสูง (นวลใหญ่,
๑๙๖๕ : ๑๐๐) จะมีการไว้เด็กวัยรุ่หลังช่วงอายุ ๕ - ๑๕ ปีจึงช่วยให้อุ้เขียน ได้ศึกษา
ตรงเป้าหมายยิ่งขึ้น

๓. โดยปกติแล้วสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงภายในระบบของตัวเองอยู่มาเว
มากก็เคย ซึ่งขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพลังอำนาจภายในระบบของตัวเอง เช่น อิทธิพลของ
วัฒนธรรมเก่า เทคโน โลยี การขยายตัวของวิวัฒนาการ และ/ หรือขึ้นอยู่กับอิทธิพลของ
สิ่งแวดล้อมภายในระบบของตัวเองด้วย เช่น อิทธิพลของวัฒนธรรมใหม่ ค่านิยม คุณค่า
และความเชื่อของไทย ตลอดจนระบบเศรษฐกิจ ระบบการปกครอง ระบบการศึกษา
ของอเมริกาจากที่กล่าวมาแล้ว ผู้เขียนเห็นว่า วัยรุ่เป็นวัยที่มีความไว้ต่อการเปลี่ยนแปลงใน
กล่าวมาแล้วมากที่สุด จึงจะได้ศึกษาเด็กวัยนี้

๔. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยนั้นจะเกาะเมกับ เด็กกลุ่มนี้มากที่สุด โดยจะแบบ
สอบถามพฤติกรรม ทบอบสนองระหว่างบุคคลและแบบสอบถามการปรับตัว

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

๑. เครื่องมือวัดพฤติกรรม ทบอบสนองระหว่างบุคคล

ในการวัดพฤติกรรม ทบอบสนองระหว่างบุคคล ผู้เขียนใช้เครื่องมือของ
คริสเตียนเซน (Christiansen) นวลใหญ่ วิเชียรโรติ (Nuanpen, 1968 :
106 - 108) ไ้อธิบายลักษณะของ เครื่องมือนี้ไว้ว่าเป็นแบบทดสอบวัดทิศทาง (direc-
tion) และวัถลักษณะ (form) ของพฤติกรรมที่มีบุคคลแสดงออกเมื่อมีสิ่งเร้าซึ่งอาจจะ

เป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือสถานการณ์มากระตุ้นให้เกิดความขัดแย้ง

ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลมี ๓ ทิศทางคือ พฤติกรรมตอบสนองที่มีทิศทางสู่ภายนอก (Outwardly Directed) ที่มีทิศทางสู่ภายใน (Inwardly Directed) และทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน (Passively Directed)

ส่วนลักษณะของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลมี ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะพฤติกรรมบีบบังคับ (Threat Oriented) และลักษณะพฤติกรรมแก้ปัญหา (Problem Oriented) เมื่อรวมทิศทางและลักษณะของพฤติกรรมดังกล่าวเข้าด้วยกันจะได้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลเป็น ๖ แบบ คือ

๑. พฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น (บีบบังคับ-สู่ภายนอก)
๒. พฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่น (แก้ปัญหา-สู่ภายนอก)
๓. พฤติกรรมตำหนิตนเอง (บีบบังคับ-สู่ภายใน)
๔. พฤติกรรมแก้ปัญหาที่ตนเอง (แก้ปัญหา-สู่ภายใน)
๕. พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย (บีบบังคับ-ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน)
๖. พฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเอง ก็สงบไปได้เอง (แก้ปัญหา-ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน)

ถ้าเขียนทิศทางและแบบของพฤติกรรมเป็นแผนภูมิจะได้ดังนี้

ทิศทาง	พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล	
	ลักษณะบีบบังคับ	ลักษณะแก้ปัญหา
สู่ภายนอก	ตำหนิบุคคลอื่น	แก้ปัญหาที่บุคคลอื่น
สู่ภายใน	ตำหนิตนเอง	แก้ปัญหาที่ตนเอง
ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน	การยกโทษหรือให้อภัย	แก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง

๑.๑ ลักษณะของ เครื่องมือ

เป็นแบบลงตามข้อ ๖ กัดเหล็ก โป่งข้างเม็ด เลา การข้าง ๆ
๖๕ เลา การ โป่ง เลา การ จะใช้ พิธีกรรมของอยู่ ๖ แบบ กัดอย่าง
ข้างด้าน

การขุดอย่างถาวรในแบบที่ ๖

(๑) กัดขุดกัดเรียบเก็บเข้าใน โป่ง และตะขาคัดเข้าอย่างจง
ตามปกติเราจะแสดงพิธีกรรมหรือแสดงความรู้สึกนึกถือเชื่อก่อนการขุดใน โป่ง ๆ กัด
ไปเช่น

- ก. ขุดขุดด้วยขาโต๊ะออก
- ข. โป่งคนกว้าง โต๊ะตะกะ
- ค. โป่งตัวเองว่า ปะวัง
- ง. โป่งโต๊ะ กัด กัด
- จ. บอกตัวเองว่าไม่โทษ โต๊ะ โป่ง ว่าไม่รู้อย่างจะ ร้าย
- ฉ. ทำใจเย็น ๆ ไว้ก็ยวักยวบ

๑.๒ วิธีดำเนินการขุด

ใช้ กัดเรียบ โป่ง โต๊ะ มา ร่องขุดคำดัดเข้าเข้าใจ แล้วพิจารณาว่าถ้า
ตัวเองประสบผลการขุด โป่ง ข้าง จะเลือกพิธีกรรมแบบใดเป็นวิธีขุด ออก โป่ง ออก
แบบ พิธีกรรมจากที่หาหัดให้ ๖ แบบ มา ๖ แบบ แบบหนึ่งให้เป็น วิธีที่จริง โป่ง โป่ง
กับความรู้สึกนึกถือของ ขุดเรียบมากที่สุด อีกแบบหนึ่ง เป็น วิธีที่ กัดเรียบ โป่ง โป่ง
ก็จะทำเลย ร่อง โป่ง โป่ง กับวิธีต่างของขุดเรียบ โป่ง การขุด โป่ง โป่ง
กระ ข้างคำดัดขุดขุดด้วย โป่ง ข้าง ร่อง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง
หรือ โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง โป่ง

๑.		๑											๒	
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔

๑.๓ เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

๑.๔ ผลการทดลองใช้

จากการวิเคราะห์หาความถี่ของแบบทดสอบโดยวิธีแบ่งครึ่ง (split - half) แล้วใช้สูตรของสเปียร์แมน บรรยายไว้ว่า ความถี่ที่ได้น่าจะ (N = 60)

๖. เครื่องวัดความเกรงใจ

แบบสอบถามนี้ วิบุตธ วิไลโรจน์ อาจารย์คณะวิชาวิจัยการศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์ เป็นผู้ร่างขึ้น

๖.๑ ลักษณะของเครื่องวัด

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคลที่มีฐานะทางสังคม (social status) เท่ากัน (เช่น ครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมเหมือนกัน เป็นต้น) ในเรื่อง การวางตัว
ที่อาจจะพบในชีวิตประจำวัน ตัวอย่างเช่น

แบบสอบถามนี้เป็นที่สำหรับวัดความรู้สึกหรือไม่เกรงใจที่จะปฏิบัติ
ท่าที ในการกระทำต่อไปนี้หรือไม่

(๐) ตัวอย่างเช่น

เกรงใจ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรงใจ
--------	---	---	---	---	----	----	----	-----------

(๐๐) โทแยงควบเหตุผลเมื่อไปเป็น

กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
------	---	---	---	---	----	----	----	---------

แบบสอบถามมี ๘๒ ข้อ

๖.๒ วิธีการในการสอบ

ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่า ถ้าไปสถานการณ์
เหล่านี้ในชีวิตประจำวัน แล้วจะมีความรู้สึกอย่างไร และมากน้อยเพียงใด แล้วพิจารณา
แล้วจึงตอบโดยเขียนวงกลมล้อมรอบตัวเลขที่เลือกไว้จาก ๓ ถึง -๓ ที่กำกับไว้
ส่วน (Scale)

จากตัวอย่างข้อ (๐) ถ้านักเรียนทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบตัวเลข
ทางขวามือ แสดงว่าไม่มีความเกรงใจ ถ้าตอบเลขที่มีค่าบวกและขีดไปทางขวามือแสดง
ว่ามีความเกรงใจน้อยที่สุด ถ้าตอบเลขที่มีค่าลบและขีดไปทางซ้ายมือ แสดงว่า เกรงใจ
มาก จนถึงกล้าข่มขู่ ถ้านักเรียนเขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๐ แสดงว่ามีความรู้สึกเป็น

กลาง ๆ ที่อยู่กึ่งระหว่างความรู้สึกเกรงใจและใจเกรงใจ

จากตัวอย่าง ชุด (๐๐) ถ้าักเียเขียนค่าเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบไว้
เลขทางขวามือ แสดงว่า มีความเกรงใจ และทำตอบเลขที่มีค่า 'ขย' และอีกไปทาง ขวา
มือ แสดงว่ามีความเกรงใจมากที่สุดจนใจกล้าโต้แย้ง แต่ทำตอบเลขที่มีค่ามากและอีกไป
ทางซ้ายแสดงว่าไม่มีความเกรงใจเลย ถ้าักเียเขียน วงกลมล้อมรอบเลข ๐ แสดงว่า
มีความรู้สึกเป็นกลาง ๆ คือก้ำกึ่งระหว่างความรู้สึกกลัวและไม่กลัว

๖.๓ เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

ในการตรวจให้คะแนน ทำตอบ จะถือเอาความรู้สึกที่แสดงออกเป็น เกณฑ์
จะถือว่า คำที่ใจกำกับ มาตราส่วนใดแบบใด สอบก็มีเป็น ๒ ประเภท ประเภทหนึ่งเป็นคำ
ที่แสดง 'ขย' ให้เห็นถึงความเป็นผู้มีความเกรงใจมากถ้าบุคคลแสดงความรู้สึกเกรงใจกับคำ 'ขย'
เช่น คำว่า เกรง อาย ไม่ปฏิเสธ ไม่เถียงแล้วจะรับคะแนน ๑ คะแนน คำที่ 'ขย' กลับ
แสดงความรู้สึกว่าไม่เกรงใจ (คือเขียนวงกลมล้อมรอบ เลข ๓) และรับคะแนน
๒, ๓, ๔, ๕, ๖ หรือ ๗ คะแนน แล้วแต่ความเห็นว่ามีความเกรงใจน้อยลง
ตามลำดับ ในมาตราส่วน (คือเขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๒, ๑, ๐, -๑, -๒ หรือ -๓)

คำอีกประเภทหนึ่งที่ใจกำกับมาตราส่วนใด แบบทำตอบถือคำที่แสดง 'ขย' ให้
เห็นถึงความเป็นผู้มีความเกรงใจน้อย ถ้าบุคคลแสดงความรู้สึกเกรงใจกับคำ 'ขย' เช่น คำว่า
กล้า กระทำ คำว่า ปฏิเสธ โต้แย้ง ไม่เกรงใจจะรับให้คะแนน ๑ คะแนน คำที่รับผู้ตอบ
แสดงความรู้สึกว่า มีความเกรงใจน้อย (คือเขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๓) และให้คะแนน
๒, ๓, ๔, ๕, ๖ หรือ ๗ คะแนน แล้วแต่ที่ตอบแสดงความรู้สึกว่ามีความเกรงใจมากหรื
ตามลำดับในมาตราส่วน (คือเขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๒, ๑, ๐, -๑, -๒ หรือ -๓)

๖.๔ ผลการทดลองใจ

วีราพร (๒๕๑๔ : ๓๖) ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโกเวนิช
แบ่งครึ่ง (split - half) แล้วใช้สูตรของสเปียร์แมน บราวน์ ได้ ค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ .๖๒๐๕ (N=๖๔) และจากการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น จากการหาค่าความจริง

โดยวิธีเดียวกับ ได้กล่าวมาแล้วกับ ... (N = ๑๒๕)

๓. เครื่องมือวัดการปรับตัว

อาร์ทู จักรกวี วิสิทปัญญาโท สาขาวิศัล ปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๓
 วิทยาลับว่าการศึกษา ประสาทสัมผัส ระยะแรก เป็น ผู้ร่างแบบ ตามตามนี้:

๓.๑ ลักษณะของเครื่องมือ

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ก่อนจะฝึกเขียนที่มีลักษณะต่าง ๆ ที่
 มักเขียน ผิดเพี้ยนออกใน วิธีประจำวัน ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจความหมายของข้อเขียน
 ในการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น เพื่อเป็น สังคม หรือกลุ่มบุคคล ที่วอนบาง

(๐) ทำ เป็น เป็น เป็น หรือตกใจง่าย

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

(๐๐) เวลาที่พยายามหาความสามารถ ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

แบบสอบถาม มี ๓๕ ข้อ

๓.๒ วิธีดำเนินการสอน

เมื่อฝึกเขียน ผ่านขอความแต่ละข้อแล้ว ก็พิจารณาว่าความเข้าใจ หรือความ
 ความเข้าใจลักษณะข้อข้อความนั้นมากน้อยเพียงใด แล้วเขียนวงกลมล้อมรอบตัวเลขที่
 กำหนดไว้ได้

จากตัวอย่าง ข้อ (๐) ดังกล่าวข้างต้น ถ้าฝึกเขียนเขียนวงกลมล้อมรอบ
 ตัวเลขทางขวาของข้อแสดงว่ามีความสามารถในการปรับตัวมาก และคิดไปทางซ้ายมีผลมาก
 แสดงว่ามีการปรับตัวดี ถ้าเขียนวงกลมล้อมรอบเลขทางซ้ายมือแสดงว่า มี ความสามารถในการ
 การปรับตัวน้อย และคิดไปทางซ้ายมือ แสดงว่า มีการปรับตัวไม่ดี ถ้าเขียน วงกลมล้อมรอบ
 เลข ๐ แสดงว่า มีความรู้ก่อนหรือความเข้าใจเป็นกลาง ๆ ถือว่าถึงกับระหว่างลักษณะที่
 ความสามารถในการปรับตัวว่ามาก และมาก หรือแสดงว่ามีการปรับตัวปานกลางถือว่ามากน้อย

ในข้อ (๑๐) ถ้ารักเรียบเรียบ วงกลมล้อมรอบเลขข้างหัว ๐ ความหมายว่ามีความสามารถในการปรับตัวน้อย และถ้ารักมาก เลขข้างหัว ๐ แสดงว่ามีการปรับตัวน้อย ถ้าเขียนวงกลมล้อมรอบตัวเลขทางซ้ายข้างหัว แสดงว่ามีความสามารถในการปรับตัวมาก และถ้ารักไปทางซ้าย แสดงว่าปรับตัวดี ถ้าเขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๐ แสดงว่าไม่มีความรู้สึกรู้หาหรือความนึกเห็นเป็นกลาง ๆ คือ กำลังก้ำกึ่งระหว่างลักษณะที่มีความสามารถในการปรับตัวน้อยและมาก หรือแสดงว่าปรับตัวปานกลางคือไม่มากก็น้อย

๓.๓ การวิเคราะห์คะแนน

ในการตรวจวิเคราะห์ จะมองหาความเห็นหรือความรู้สึกว่าเขามีความสามารถกับลักษณะที่กำลังศึกษาได้เป็นเกณฑ์ จะมองว่าลักษณะที่กำลังศึกษาได้เป็น ๒ ประเภท ประเภทหนึ่งเป็นลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการปรับตัวน้อย เช่น ลักษณะที่ง่าย ๆ ง่าย ๆ มีความกลัว มีความตึงเครียด อยู่เสมอ เป็นเกณฑ์ จะให้คะแนน ๑ คะแนน แก่ผู้ที่มีความเห็น หรือผู้ที่มีความรู้สึกรู้หาเป็นสภาวะตรงกับลักษณะดังกล่าว (คือเขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๓) และจะให้คะแนน ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ หรือ ๗ คะแนน แก่ผู้ที่มีความรู้สึกรู้หาเป็นสภาวะตรงกับลักษณะดังกล่าวของคำถามลำดับ ๖ ในภาคแรก (คือเขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๒, ๑, ๐, -๑, -๒ หรือ -๓)

ลักษณะที่กำลังศึกษาได้เป็นประเภทหนึ่ง เป็นลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการปรับตัวมาก เช่น ลักษณะที่ผู้ถูกศึกษาได้มองว่ามีความมั่นใจทางอารมณ์ มีความมั่นใจ เป็นเกณฑ์ จะให้คะแนน ๓ คะแนน แก่ผู้ที่มีความเห็น หรือผู้ที่มีความรู้สึกรู้หาเป็นสภาวะตรงกับลักษณะดังกล่าว (คือเขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๓) และจะให้คะแนน ๒, ๕, ๔, ๓, ๒ หรือ ๑ คะแนน แก่ผู้ที่มีความรู้สึกรู้หาเป็นสภาวะตรงกับลักษณะดังกล่าวของคำถามลำดับ ๖ ในภาคแรก (คือเขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๒, ๑, ๐, -๑, -๒ หรือ -๓)

๓.๔ การทดลองใช้และการทดลอง

ผู้เขียน นำไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๓

โรงเรียนมัธยมศึกษาปทุมวัน จำนวน ๓๐ คน และโรงเรียนวิสุทธิศึกษา (จังหวัด นครสวรรค์) จำนวน ๓๐ คน รวมเป็น ๖๐ คน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยแบบทดสอบ ๕๘ ข้อ และเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ยไว้ ๓๕ ข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบหาโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split - half) แล้วใช้สูตรของสเปียร์แมน (Spearman) เพื่อหาความสัมพันธ์เท่ากับ .๘๘๑ (N= ๖๐) และจากการทดสอบจริงโดยวิธีไคสก็ให้ค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .๘๘๑ (N= ๖๐) และจากการทดสอบจริงโดยวิธีไคสก็ให้ค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .๘๘๑ (N= ๖๐)

๔. ค่าดัชนีของการวัดความถี่และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อรวบรวมข้อมูลไว้แล้ว จึงวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

๔.๑ ค่าสถิติเบื้องต้นของข้อมูล

- ค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ยโดยวิธีเฉลี่ย (Guilford, 1950 : 44)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนค่าเฉลี่ย

X แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่มนั้น

- ความแปรปรวนและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

หากหาความแปรปรวน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน โดยใช้สูตร

(Ferguson, 1966 : 67)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่ม

- ความเชื่อมั่นของ เครื่องมือ

หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีแบ่งครึ่งแบบข้อคู่-ข้อคี่ (Split - half) โดยใช้สูตร (Garrett, 1962 : 143)

$$r_{\frac{1}{2} II} = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{[N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2] [N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

เมื่อ $r_{\frac{1}{2} II}$ แทนค่าความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ

$\Sigma X, \Sigma Y$ แทนผลรวมของคะแนนข้อคี่ ข้อคู่ ตามลำดับ

$\Sigma X^2, \Sigma Y^2$ แทนผลรวมกำลังสองของคะแนนข้อคี่ ข้อคู่ ตามลำดับ

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่ม

เมื่อได้ค่าความ เชื่อมั่นของข้อทดสอบครึ่งฉบับแล้ว นำมาขยายให้เป็นความ เชื่อมั่นของข้อทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร (Garrett, 1962 : 339)

$$r_{II} = \frac{2r_{\frac{1}{2} II}}{1+r_{\frac{1}{2} II}}$$

เมื่อ r_{II} แทนค่าความ เชื่อมั่นของข้อทดสอบทั้งฉบับ

$r_{\frac{1}{2} II}$ แทนค่าความ เชื่อมั่นของข้อทดสอบครึ่งฉบับ

- ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด

หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error of Measurement) โดยใช้สูตร (Guilford, 1956 : 444)

$$SE_{meas} = S_t \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ SE_{meas} แทนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

S_t แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

r_{tt} แทนค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

๔.๒ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ โพรดัก โมเมนต์ (Product moment) ซึ่งคำนวณจากคะแนนดิบ (Garrett, 1966 : 143)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \cdot \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum XY$ แทนผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนสองจุด

$\sum X, \sum Y$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละชุด

N แทนจำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

๔.๓ หากน้ำหนักสมทบ (β -weight) ของตัวพยากรณ์ต่าง ๆ ในแต่ละทิศทาง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่ โดยวิธีการของ ดูลิตเติล (Doolittle) (Petter and others, 1940 : 362 - 478)

๔.๔ หากอำนาจพยากรณ์ของตัวแปรที่ใช้ศึกษาในแต่ละทิศทาง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่ โดยใช้สูตร (Petter and others, 1940 : 362 - 478)

$$R = \beta_1 r_{I1} + \beta_2 r_{I2} + \dots + \beta_n r_{In}$$

เมื่อ R แทนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

β_n แทนน้ำหนักสมทบ (β -weight) ของตัวพยากรณ์ที่ n

r_{In} แทนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ที่ n กับตัวเกณฑ์

น้ำหนักคะแนน (B, Score-weight) ซึ่งใช้สร้างสมการพยากรณ์
 ผดออยสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple-regression Equation) ในรูปคะแนนดิบใช้
 สูตร (Perter and others, 1940 : 362 - 478)

$$B_1 = \frac{S_I}{S_1} - B_1$$

เมื่อ B_1 แทนน้ำหนักคะแนน (Score weight) ของตัวพยากรณ์
 ที่ 1

S_I แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวเกณฑ์

S_1 แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวพยากรณ์ที่ 1

B_1 แทนน้ำหนักสมทบของตัวพยากรณ์ที่ 1

ค่าคงที่ A ของสมการในรูปคะแนนดิบ คำนวณได้จากสูตร

$$A = \bar{X}_I - B_1 \bar{X}_1$$

เมื่อ $\bar{X}_I$ แทนคะแนนเฉลี่ยของตัวเกณฑ์

$\bar{X}_1$ แทนคะแนนเฉลี่ยของตัวพยากรณ์ที่ 1

B_1 แทนน้ำหนักคะแนนของตัวพยากรณ์ที่ 1

๔.๕ สร้างสมการพยากรณ์ (Prediction Equation or Regression
 Equation) (Perter and others, 1940 : 362 - 478)

ก. สมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = \beta_1 Z_1 + \beta_2 Z_2 + \dots + \beta_n Z_n$$

เมื่อ Z แทนตัวเกณฑ์

$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_n$ แทนน้ำหนักสมทบ (β -weight) ของตัว
 พยากรณ์ n ตัว

$Z_1, Z_2, \dots, Z_n$ แทนคะแนนมาตรฐานของตัวพยากรณ์ n ตัว

ข. สมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบ

$$X = B_1X_1 + B_2X_2 + \dots + B_nX_n + A$$

เมื่อ X แทนตัวเกณฑ์

$B_1, B_2, \dots, B_n$ แทนน้ำหนักคะแนน (score-weight) ของตัวพยากรณ์ n ตัว

$X_1, X_2, \dots, X_n$ แทนคะแนนดิบของตัวพยากรณ์ n ตัว

N แทนค่าคงที่

๔.๖ หาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (Standard Error of Estimation) คำนวณจากสูตร (Perter and others, 1940 : 362 - 478)

$$SE_{est} = S_I \sqrt{1 - R^2}$$

เมื่อ SE_{est} แทนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย

S_I แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวเกณฑ์

R แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

๔.๗ ทดสอบนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ โภยใช้สูตร (Ferguson, 1966 : 401)

$$F = \frac{R^2}{1-R^2} \cdot \frac{N - k - 1}{k}$$

เมื่อ R^2 แทนสหสัมพันธ์พหุคูณ

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่ม

k แทนจำนวนของตัวพยากรณ์

๔.๔ ทดสอบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล
ทั้งในทางบวกและลบ ความเกรงใจ และการปรับตัว จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่ โดยใช้
ใช้สูตร F-test แบบ $p \times q$ Factorial ชนิด Unequal Cell Frequency
(Winer, 1962 : 241 - 243) ดังนี้

Source of Variation	SS	df	สูตรสำหรับคำนวณ
A	SS_a	$p - 1$	$\bar{n}_h \left[(3) - (1) \right]$
B	SS_b	$q - 1$	$\bar{n}_h \left[(4) - (1) \right]$
AB	SS_{ab}	$(p-1)(q-1)$	$\bar{n}_h \left[(5) - (3) - (4) + (1) \right]$
within cell		$pq (r - 1)$	

$$\bar{n}_h = \frac{pq}{\sum (1/n_{1j})}$$

$$SS_{w.cell} = \sum SS_{1j}$$

$$(1) = G^2/pq$$

$$(2) = \sum x^2$$

$$(3) = (\sum A_1^2)/q$$

$$(4) = (\sum B_j^2)/p$$

$$(5) = \sum (\overline{AB}_{1j})^2$$

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้เขียนได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลดังนี้

X	แทน คะแนนดิบ
ΣX	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ
ΣX^2	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
s	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
s^2	แทน ความแปรปรวน
N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม
SE_{meas}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
SE_{est}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย
SS	แทน Sum Square
MS	แทน Mean Square
df	แทน Degree of Freedom
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเส้นตรง
η	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเส้นโค้ง
r_{tt}	แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple correlation)
β	แทน น้ำหนักสมทบ (β -weight)
B	แทน น้ำหนักคะแนน (Score weight)
A	แทน ค่าคงที่
Z	แทน คะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน คะแนนของพฤติกรรมที่กำหนดบุคคลอื่น
X_2	แทน คะแนนของพฤติกรรมแก้ปัญหาคู่บุคคลอื่น
X_3	แทน คะแนนของพฤติกรรมกำหนดตนเอง
X_4	แทน คะแนนของพฤติกรรมแก้ปัญหาของตนเอง
X_5	แทน คะแนนของพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย
X_6	แทน คะแนนของพฤติกรรมแก้ปัญหาคู่โดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งต่อไปได้เอง
X_K	แทน คะแนนความเกรงใจ
X_A	แทน คะแนนการปรับตัว
ช	แทน เพศชาย
ญ	แทน เพศหญิง
ชก	แทน เพศชายในกรุงเทพฯ
ญก	แทน เพศหญิงในกรุงเทพฯ
ชค	แทน เพศชายในต่างจังหวัด
กค	แทน เพศหญิงในต่างจังหวัด

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งเป็นหมวดตามลำดับความมุ่งหมายเฉพาะคือ

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

๒. การพยากรณ์ความเกรงใจและการปรับตัว เมื่อใช้แต่ละแบบของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทาง เป็นตัวพยากรณ์

๒.๑ การพยากรณ์ความเกรงใจ เมื่อใช้แต่ละแบบของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทาง เป็นตัวพยากรณ์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เพศและสถานที่อยู่

๒.๒ การพยากรณ์การปรับตัว เมื่อใช้แต่ละแบบของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทาง เป็นตัวพยากรณ์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เพศและสถานที่อยู่

๓. การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลทั้งในทางบวกและลบ ความเกรงใจและการปรับตัว คาบเพศและสถานที่อยู่

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

จุดมุ่งหมายประการสำคัญของเรื่องนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๖ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว

ตาราง ๒ คาสติพื้นฐานของแบบสอบถามพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล
แบบสอบถามความเกรงใจ และแบบสอบถามการปรับตัว

แบบสอบถาม	N	$\bar{X}$	s^2	S	r_{tt}	SE_{meas}
X_1	200	88.600	2076.592	45.569	.7399	± 23.2402
X_2	200	48.640	659.874	25.688	.7399	± 13.1009
X_3	200	53.505	929.306	30.484	.7399	± 15.5468
X_4	200	75.210	1100.085	33.167	.7399	± 16.9152
X_5	200	83.180	1579.012	39.736	.7399	± 20.2654
X_6	200	55.130	764.254	27.645	.7399	± 14.0990
X_K	200	356.650	1599.304	39.991	.9036	± 12.4132
X_A	200	148.565	568.719	23.847	.8467	± 9.3361

จากตาราง ๒ จะเห็นได้ว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์สูงทุกฉบับ และเมื่อพิจารณาจากความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจะพบว่าคะแนนของพฤติกรรมทำหิบุคคลอื่น มีค่าสูงที่สุด และคะแนนของการปรับตัวมีค่าต่ำที่สุด นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกัน ภาวความแปรปรวนและความเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูงแทบทุกฉบับ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีการกระจายกันมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลมีอำนาจจำแนกสูง โดยสรุปแล้วเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลนี้อยู่ในขั้นใช้ได้

ตาราง ๓ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่าง
บุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจและการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด (N= ๒๐๐)

แบบสอบถาม	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_K
x_K (ความเกรงใจ)	-.2307 **	-.2470 **	.2176 **	.0125	.1901 *	-.0268	
x_A (การปรับตัว)	-.1746 **	-.0722	.0148	.0578	.1138	.1042	-.0993

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง ๓ พบว่า

ก. พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ข. พฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ค. พฤติกรรมกำหนดตนเองสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ง. พฤติกรรมแก้ปัญหาที่ตนเองสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จ. พฤติกรรมยกโทษหรืออภัย สัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

ฉ. พฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ช. พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ข. พฤติกรรมแก้ปัญหามันบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ฅ. พฤติกรรมตำหนิตนเองสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ฉ. พฤติกรรมแก้ปัญหามันตนเองสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ค. พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด. พฤติกรรมแก้ปัญหามันโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งผ่านไปได้อิสระสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ง. ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่แสดงพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นและแก้ปัญหามันบุคคลอื่นมาก มักจะมีความเกรงใจน้อย ส่วนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมตำหนิตนเองและพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยมาก มักจะมีความเกรงใจมาก นอกจากนั้นนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นมาก มักจะมีการปรับตัวไม่ดีหรือมีการปรับตัวอยู่ในระดับต่ำ แต่ไม่พบความสัมพันธ์แบบเส้นตรง ระหว่างความเกรงใจและการปรับตัว

ผู้เขียนจึงทดลองหาแนวโน้มของความสัมพันธ์แบบเส้นโค้ง (Curvilinearity) ระหว่างตัวแปรดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง โดยนำข้อมูลของแบบสอบถามทั้งสองชุดจากนักเรียนทั้งสองกลุ่ม มาแบ่งเป็นกลุ่ม สูง ปานกลาง ต่ำ โดยถือคะแนนความเกรงใจเป็นเกณฑ์ ให้กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีจำนวนกลุ่มละ ๓๐ % ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการปรับตัวในแต่ละกลุ่มได้ดังนี้

ตาราง ๔ คาสถิติพื้นฐานของการปรับตัว ในกลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจสูง
ปานกลาง และต่ำ

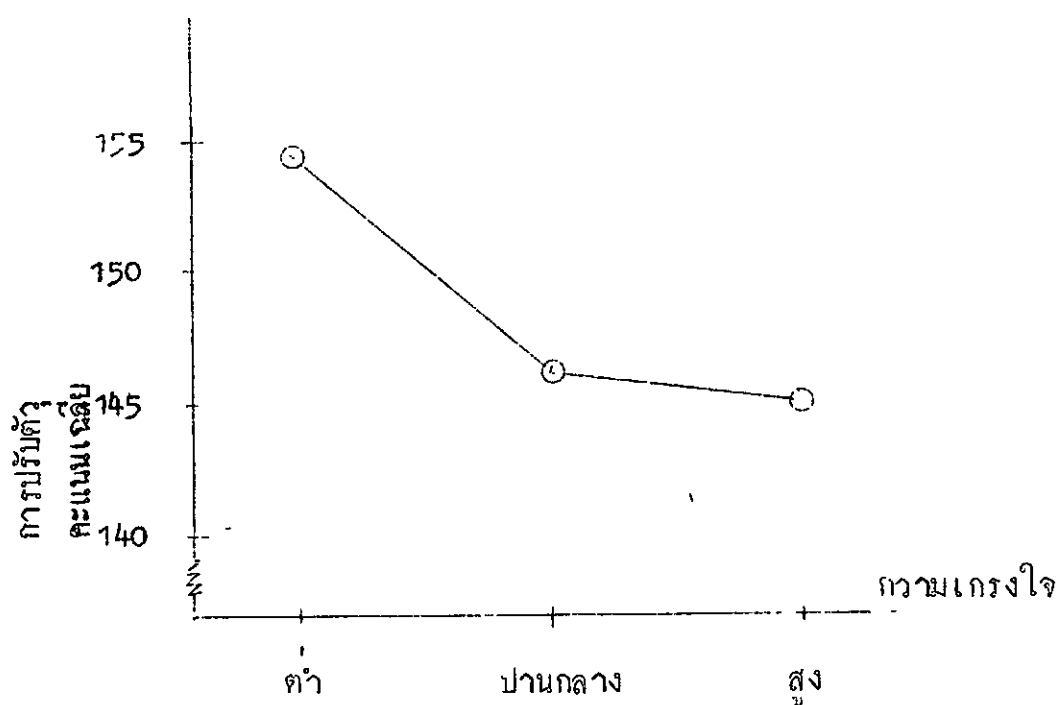
กลุ่มเกรงใจ	N	$\bar{x}$	s^2	s
สูง	60	145.85	559.73	23.66
ปานกลาง	80	146.25	621.21	24.92
ต่ำ	60	154.40	450.47	21.22

จากตาราง ๔ อธิบายได้ว่า

๑. กลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจสูง ปานกลาง และต่ำ มีคะแนนความแปรปรวนสูงทั้ง ๓ กลุ่ม แสดงว่า คะแนนของคนในกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันมาก และกระจุกกระจายต่างจากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มมาก

๒. กลุ่มที่มีความเกรงใจปานกลางและสูง มีคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวเท่ากับ ๑๔๖.๒๕ และ ๑๔๕.๘๕ ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มที่มีความเกรงใจต่ำ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๑๕๔.๔๐ แสดงให้เห็นว่าน่าจะไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบ เส้นตรงระหว่างความเกรงใจและการปรับตัว

เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจและการปรับตัวชัดเจนยิ่งขึ้น จึงนำคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวในกลุ่มที่มีความเกรงใจสูง ปานกลาง และต่ำ จากตาราง ๔ มา เขียนเป็นกราฟ จะได้ว่า

ภาพที่ ๑ แสดงปริมาณการปรับตัวในกลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจสูง ปานกลาง และ ต่ำ

ภาพที่ ๑ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่มีความเกรงใจน้อย จะมีการปรับตัวมากที่สุด แต่กลุ่มที่เกรงใจปานกลางและเกรงใจมากนั้น จะมีการปรับตัวปาน ๆ กัน แม้ว่ากลุ่มที่มีความเกรงใจปานกลางจะมีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มเกรงใจมากก็ตาม จึงทำให้ความสัมพันธ์ไปเป็นแบบเส้นตรงเลยก็ไม่ได้ แต่จะมีแนวโน้มไปในทางแบบโค้งมากกว่า

เมื่อมีแนวโน้มดังกล่าวเช่นนี้ ผู้เขียนจึงหาความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสอง แบบเส้นโค้ง ได้ค่า η เท่ากับ $.๐๒๔๒$ และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติได้ค่า F เท่ากับ $.๐๓๑๐$ ($F_{.01} = ๕, ๑๙๔ = ๓.๑๑$) แสดงว่าความเกรงใจสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูวิธีหาค่า η , F ในภาคผนวก)

ถ้าเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามเพศและสถานที่อยู่ จากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล แบบสอบถามความเกรงใจ และจากแบบสอบถามการปรับตัว ที่ละแบบทดสอบ จะได้ว่าดังนี้

ตาราง ๕ เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมตัวหนีบกกลอื่น จากกลุ่มตัวอย่างใน
กรุงเทพฯและในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	เพศ	N	$\bar{x}$	s^2	s
ในกรุงเทพฯ	ช.	40	87.40000	1445.8358	38.0241
	ญ.	40	66.3250	1405.6096	37.4914
	รวม	80	76.8625	1520.1200	38.9887
ในต่างจังหวัด	ช.	50	102.0600	2636.4248	51.3461
	ญ.	70	92.4000	2070.6782	45.5047
	รวม	120	96.4250	2309.1035	48.0531
รวมทั้งสองแห่ง	ช.	90	95.5440	2138.7451	46.2465
	ญ.	110	82.9180	1972.4970	44.4120
	รวม	200	88.6000	2076.5920	45.5690

ค่าสถิติในตาราง ๕ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมตัวหนีบกกลอื่นสูงที่สุด และกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมตัวหนีบกกลต่ำที่สุด กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีการกระจายของคะแนนมากที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีพฤติกรรมตัวหนีบกกลอื่นแตกต่างกันมาก ส่วนกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีการกระจายของคะแนนน้อยที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีพฤติกรรมตัวหนีบกกลอื่นแตกต่างกันน้อย

ตาราง ๖ เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมแก้ปัญหามัถกคลื่อน จากกลุ่มตัวอย่าง
ในกรุงเทพฯและในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	เพศ	N	$\bar{x}$	s^2	s
ในกรุงเทพฯ	ช.	40	49.8000	635.7538	25.2141
	ญ.	40	38.5500	472.3051	21.7325
	รวม	80	44.1750	579.0575	24.0636
ในต่างจังหวัด	ช.	50	56.6400	761.5004	51.3461
	ญ.	70	48.0285	626.6223	25.0324
	รวม	120	51.6166	695.7341	26.3957
รวมทั้งสองแห่ง	ช.	90	53.6000	709.5230	26.6360
	ญ.	110	44.5810	588.4560	24.2580
	รวม	200	48.6400	659.8740	25.6880

กาสถิติในตาราง ๖ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมแก้ปัญหามัถกคลื่อนสูงสุด และกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมต่ำสุด กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีการกระจายของคะแนนมากที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีพฤติกรรมแก้ปัญหามัถกคลื่อนแตกต่างกันมาก กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีการกระจายของคะแนนน้อยที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯมีพฤติกรรมแก้ปัญหามัถกคลื่อนแตกต่างกันน้อย

ตาราง ๗ เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมค่าหนีตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างใน
กรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	S
ในกรุงเทพฯ	ช.	40	44.6500	673.7205	25.9561
	ญ.	40	59.7750	1439.7173	37.9436
	รวม	80	52.2125	1101.2580	33.1852
ในต่างจังหวัด	ช.	50	60.3400	1006.6779	31.7281
	ญ.	70	50.1000	656.8739	25.6295
	รวม	120	54.2000	839.3378	28.9713
รวมทั้งสองแห่ง	ช.	90	53.1440	934.8665	30.5755
	ญ.	110	53.6180	952.8070	30.8670
	รวม	200	53.5050	929.3060	30.4840

การสถิติในตาราง ๗ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมค่าหนีตนเองสูงที่สุด และกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมดังกล่าวต่ำที่สุด กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีการกระจายของคะแนนมากที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีพฤติกรรมค่าหนีตนเองแตกต่างกันมาก กลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีการกระจายของคะแนนน้อยที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีพฤติกรรมค่าหนีตนเองแตกต่างกันน้อย

ตาราง ๔ เปรียบเทียบพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง จากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ
และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	เพศ	N	$\bar{x}$	s^2	s
ในกรุงเทพฯ	ช.	40	76.3750	929.1121	30.4813
	ญ.	40	85.3500	1240.0794	35.2147
	รวม	80	80.8625	1091.2593	33.0342
ในต่างจังหวัด	ช.	50	70.6600	1106.3922	33.2624
	ญ.	70	72.0000	1075.1014	32.7887
	รวม	120	71.4416	1079.3915	32.8540
รวมทั้งสองแห่ง	ช.	90	73.2000	1024.4310	32.0060
	ญ.	110	76.8540	1165.8860	34.1450
	รวม	200	75.2100	1100.0850	33.1670

การสถิติในตาราง ๔ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองสูงที่สุด และกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองต่ำที่สุด กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีการกระจายของคะแนนมากที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองแตกต่างกันมาก กลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ มีการกระจายของคะแนนน้อยที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ มีพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองแตกต่างกันน้อย

ตาราง ๕ เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย จากกลุ่มตัวอย่าง
ในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	S
ในกรุงเทพฯ	ช.	40	77.2000	1393.7025	37.3323
	ญ.	40	86.7250	1483.8455	38.5207
	รวม	80	81.9625	1443.5302	37.9938
ในต่างจังหวัด	ช.	50	79.5200	1366.8261	36.9706
	ญ.	70	87.1857	1902.8780	43.6219
	รวม	120	83.9916	1680.5629	40.9946
รวมทั้งสองแห่ง	ช.	90	78.4880	1364.5890	36.9400
	ญ.	110	87.0180	1735.5400	41.6590
	รวม	200	83.1800	1579.0120	39.7360

ค่าสถิติในตาราง ๕ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยมากที่สุด และกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมดังกล่าวน้อยที่สุด กลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีการกระจายของคะแนนมากที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยแตกต่างกันมาก และกลุ่มนักเรียนทั้งหมดทั้งสองแห่งมีการกระจายของคะแนนน้อยที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยแตกต่างกันน้อย

ตาราง ๑๐ เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมแก้ปัญาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้เอง จากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	เพศ	N	$\bar{x}$	s^2	S
ในกรุงเทพฯ	ช.	40	66.5000	856.5641	29.2671
	ญ.	40	62.8500	790.4384	28.1147
	รวม	80	64.6750	816.4500	28.5735
ในต่างจังหวัด	ช.	50	46.7000	672.4183	25.9310
	ญ.	70	50.2428	610.5053	24.7084
	รวม	120	48.7083	639.6789	25.2918
รวมทั้งสองแห่ง	ช.	90	55.4222	852.1680	29.1919
	ญ.	110	54.8270	706.4010	26.5790
	รวม	200	55.1300	764.2540	27.6450

ถ้าสถิติในตาราง ๑๐ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมแก้ปัญาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้เองมากที่สุด และกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมแก้ปัญาน้อยที่สุด กลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ มีการกระจายของคะแนนมากที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ มีพฤติกรรมแก้ปัญาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้เอง แตกต่างกันมาก กลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีการกระจายของคะแนนน้อยที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีพฤติกรรมแก้ปัญาแตกต่างกันน้อย

ตาราง ๑๑ เปรียบเทียบคะแนน ความเกรงใจ จากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ
และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	เพศ	N	$\bar{x}$	s^2	s
ในกรุงเทพฯ	ช.	40	331.7250	1363.5378	36.9261
	ญ.	40	367.9250	2040.4814	45.1716
	รวม	80	349.8250	2012.2221	44.8577
ในต่างจังหวัด	ช.	50	340.5600	1044.9861	32.3262
	ญ.	70	375.9428	947.3300	30.7787
	รวม	120	361.2000	11286.4302	35.8668
รวมทั้งสอง แห่ง	ช.	90	336.6330	1192.3240	34.5300
	ญ.	110	373.0270	1344.7790	36.6710
	รวม	200	356.6500	1599.3040	39.9910

ค่าสถิติในตาราง ๑๑ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจมากที่สุด และนักเรียนชายในกรุงเทพฯ มีคะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจน้อยที่สุด กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีการกระจายของคะแนนมากที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีความเกรงใจแตกต่างกันมาก กลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีการกระจายของคะแนนน้อยที่สุด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีความเกรงใจแตกต่างกันน้อย

ตาราง ๑๒ เปรียบเทียบคะแนน การปรับตัว จากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ
และในต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	เพศ	N	$\bar{x}$	s^2	s
ในกรุงเทพฯ	ช.	40	155.6750	523.7121	22.8847
	ญ.	40	159.1750	568.5583	23.8444
	รวม	80	157.4250	542.3234	23.2878
ในต่างจังหวัด	ช.	50	147.6600	429.7800	20.7311
	ญ.	70	139.0857	531.3258	23.0505
	รวม	120	142.6583	503.0671	22.4291
รวมทั้งสองแห่ง	ช.	90	151.2220	482.1520	21.9570
	ญ.	110	146.3900	634.0200	25.1790
	รวม	200	148.5650	568.7190	23.8470

การสังเกตในตาราง ๑๒ แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวมากที่สุด และกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวน้อยที่สุด กลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมดมีการกระจายของคะแนนมากที่สุด แสดงว่า มีการปรับตัวแตกต่างกันมาก กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีการกระจายของคะแนนน้อยที่สุด แสดงว่ามีการปรับตัวแตกต่างกันน้อย

๒. การพยากรณ์ความเกรงใจ และการปรับตัว เมื่อใช้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทาง เป็นตัวพยากรณ์

จุดมุ่งหมายประการสำคัญของเรื่องนี้ อยู่ที่ต้องการทราบถึงอิทธิพลของทิศทางและแบบของพฤติกรรมที่บุคคลใช้ตอบสนองต่อความขัดแย้ง ที่มีต่อความเกรงใจและการปรับตัว

เพื่อเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ความเกรงใจและการปรับตัวของบุคคล โดยส่วนหนึ่งพิจารณาจากทิศทางและแบบของพฤติกรรมที่บุคคลใช้ตอบสนองต่อความขัดแย้ง

เกณฑ์ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นลักษณะของบุคลิกลักษณะ ๒ แบบ คือ ความเกรงใจและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด

ตัวพยากรณ์ที่ใช้คือ แบบพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล ๒ แบบ และจะแยกตัวพยากรณ์ออกจากทิศทางของพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น ทิศทางสู่ภายนอก ทิศทางสู่ภายใน และทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน ดังนั้นในแต่ละทิศทางจะประกอบด้วยพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ ลักษณะ (ลักษณะปึงบังคับ และลักษณะแก้ปัญห) เช่น ทิศทางสู่ภายนอกจะประกอบด้วยพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น และพฤติกรรมแก้ปัญหที่บุคคลอื่น เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ทุกตัวในแต่ละทิศทางกับเกณฑ์ทั้งสองข้างกล่าวข้างต้น กำหนดจากคะแนนดิบโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์โปรดัค โมเมนต์ (Product moment correlation)

เนื่องจากนักเรียนที่ศึกษามีความแตกต่างกันในเรื่องสถานที่อยู่หรือวัฒนธรรมประจำถิ่น ดังนั้นในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรทุกตัวจึงนอกจากจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกตามเพศแล้ว ยังแบ่งออกตามสถานที่อยู่ด้วย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แบ่งออกเป็น กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด และกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ แบ่งออกเป็น กลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ และกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ

กลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด แบ่งออกเป็นกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดและกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัว เมื่อคิดจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (N= ๒๐๐)
จากกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดและจากกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด

ตาราง ๑๓ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๘ คัดจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด (N= ๒๐๐)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _K	X _A
X ₁	1.0000	.3700**	-.2781**	-.4834**	-.6109**	-.1605*	-.2307**	-.1746*
X ₂		1.0000	-.1708*	-.1819**	-.4332	-.0289	-.2470**	-.0722
X ₃			1.0000	-.0885	.0628	-.1685*	.2176**	.0148
X ₄				1.0000	.0996	-.5777*	.0125	.0578
X ₅					1.0000	.0823	.1901**	.1138
X ₆						1.0000	-.0268	.1042
X _K							1.0000	-.0993
X _A								1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง ๑๔ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๘ เมื่อคิดจากกลุ่มนักเรียนชาย
ทั้งหมด (N= ๘๐)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _K	X _A
X ₁	1.0000	.0983	-.1188	-.5350**	-.5918**	-.1156	-.1152	-.0256
X ₂		1.0000	.0258	-.1392	-.4575**	-.3403**	-.2574*	-.1628
X ₃			1.0000	-.1545	-.0818	-.2070*	.2073*	-.1073
X ₄				1.0000	.2040	-.0174	.0948	.0003
X ₅					1.0000	.1985	.1666	-.0223
X ₆						1.0000	-.1018	.1976
X _K							1.0000	.1137
X _A								1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง ๑๕ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๘ เมื่อคิดจากกลุ่มนักเรียนหญิง
ทั้งหมด (N= ๑๑๐)

ตัวแปร	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_K	x_A
x_1	1.0000	.5942**	-.4157**	-.4395**	-.6189**	-.2084*	-.2504*	-.2139*
x_2		1.0000	-.3487**	-.2065*	-.4006**	-.2392*	-.1359	-.0807
x_3			1.0000	-.0394	.1661	-.1343	.2613*	.0268
x_4				1.0000	.0201	-.0416	-.0923	.1214
x_5					1.0000	-.0063	.1552	.0809
x_6						1.0000	.0404	.0971
x_K							1.0000	-.0837
x_A								1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ แสดงว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่น่ามาเกือบทุกตัว เมื่อคิดจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จากกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด กลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ ถ้าพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์กับตัวพยากรณ์ เกณฑ์กับเกณฑ์ และระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ จากค่าสหสัมพันธ์ในตาราง ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ เป็นตอน ๆ จะได้ว่า

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์กับตัวพยากรณ์

ในแง่ความเกรงใจ จะเห็นได้ว่าความเกรงใจสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมตำหนิตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกกลุ่ม ($r_{K3} = .๖๑๗๖, .๖๐๗๓$ และ $.๖๖๑๓$) แต่สัมพันธ์

ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่น และกับพฤติกรรมแก้ปัญหามิบุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r_{K1} = -.๒๓๐๙$, $r_{K2} = -.๒๔๙๐$) สำหรับกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหามิบุคคลอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{K2} = -.๒๕๙๔$) ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด พบว่า ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{K1} = -.๒๕๐๔$) นอกจากนี้ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดยังพบว่า ความเกรงใจสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย ($r_{K5} = .๑๘๐๑$)

ในด้านการปรับตัว จะพบว่า การปรับตัวสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($r_{1A} = -.๒๖๓๔$) และในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r_{1A} = -.๑๗๔๖$)

๒. ความสัมพันธ์ระหว่าง เกล็ดกับ เกล็ด

ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r_{KA} = -.๐๘๔๓$) และในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($r_{KA} = -.๐๘๓๗$) แต่ความเกรงใจสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($r_{KA} = .๑๑๘๗$)

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์

โดยทั่วไปแล้วความสัมพันธ์สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมแก้ปัญหามิบุคคลอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{12} = .๓๗๔๐$, $.๕๕๔๒$) และสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมกำหนดตนเอง พฤติกรรมแก้ปัญหามิตนเอง พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย และพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{13} = .๒๗๘๑$, $-.๔๐๕๗$; $r_{14} = -.๔๔๓๔$, $-.๔๓๘๕$; $r_{15} = -.๖๑๐๘$, $-.๖๐๘๘$; $r_{16} = -.๑๖๐๕$, $-.๒๐๘๔$) ส่วนในกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์

ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง และพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{14} = -.5750$; $r_{15} = -.5598$)

พฤติกรรมแก้ปัญหาค้นคนอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย และกับพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้เองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมดและกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($r_{25} = -.6006$, $-.6575$; $r_{26} = -.2382$, $-.3403$) และพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นคนอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมทำหิตนเอง และกับพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($r_{23} = -.9498$, $-.9065$) นอกจากนั้น พฤติกรรมแก้ปัญหาค้นคนอื่นยังสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วย ($r_{25} = -.6372$)

พฤติกรรมทำหิตนเองสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นโดยถือว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้เอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และในกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($r_{36} = -.9645$, $-.9070$)

พฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นโดยถือว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้เอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r_{46} = -.5777$)

ตาราง ๑๖ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๘ เมื่อศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างใน
กรุงเทพฯ (N= ๘๐)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _K	X _A
X ₁	1.0000	.4712 **	-.2955 **	-.4458 **	-.2536 *	-.1125	-.3232 **	-.2143
X ₂		1.0000	-.0754	-.1282	-.4470	-.2483 *	-.2292 *	-.1877
X ₃			1.0000	-.0673	-.1011	-.3867 **	.2830 **	-.0139
X ₄				1.0000	.1337	-.2343 *	-.0368	.0847
X ₅					1.0000	.0933	.2303 *	.2165 *
X ₆						1.0000	-.0457	.0467
X _K							1.0000	-.0100
X _A								1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง ๑๗ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๘ เมื่อคิดจากกลุ่มตัวอย่างใน
ต่างจังหวัด (N= ๑๒๐)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _K	X _A
X ₁	1.0000	-.2933**	-.2963**	-.4854**	-.6658**	-.1067	-.2419**	-.0664
X ₂		1.0000	-.2501**	-.1882*	-.4383**	-.2631**	-.3107**	.0363
X ₃			1.0000	-.0985	.1781*	.0242	-.1474	.0580
X ₄				1.0000	.0860	.0459	.0910	-.0309
X ₅					1.0000	.0939	.1600	.0710
X ₆						1.0000	.0705	-.0008
X _K							1.0000	-.1041
X _A								1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง ๑๖ และ ๑๗ แสดงให้เห็นว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาศึกษา
ทุกตัว จากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ และกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด สอดคล้องกันบ้างแต่
ไม่มากนัก เมื่อแยกพิจารณาเป็นตอน ๆ ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์กับตัวพยากรณ์
เกณฑ์กับเกณฑ์ และตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ ตามค่าสหสัมพันธ์ในตาราง ๑๖ และ ๑๗ จะ
ได้ดังนี้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์กับตัวพยากรณ์

ในก้านความเกรงใจ จะเห็นได้ว่าความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติ-
กรรมทำห็นบุคคลอื่น และพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม

($r_{K1} = -.๓๒๓๒, -.๒๔๑๙; r_{K2} = -.๒๒๔๒, -.๓๑๐๙$)

ในด้านการปรับตัว พบว่า การปรับตัวสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ($r_{A5} = .๒๑๖๕$)

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์กับเกณฑ์

ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งสองกลุ่ม และมีค่าอ่อนมาก จนอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ($r_{KA} = -.๐๑๐๐, -.๑๐๔๑$)

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์

พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมกำหนดตนเอง กับพฤติกรรมแก้ปัญหาคำถามตนเอง และกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งสองกลุ่ม ($r_{13} = -.๒๙๕๕, -.๒๙๖๓; r_{14} = -.๔๔๕๘, -.๔๔๕๔; r_{15} = -.๒๕๓๖, -.๖๖๕๔$) แต่พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมแก้ปัญหาคำถามบุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ($r_{12} = .๔๑๑๒$) และสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาคำถามบุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($r_{12} = -.๒๙๓๓$)

พฤติกรรมแก้ปัญหาคำถามบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย และกับพฤติกรรมแก้ปัญหาคำถามโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม ($r_{25} = -.๔๔๑๐, -.๔๓๘๓; r_{26} = -.๒๔๔๓, -.๒๖๓๗$) และสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมกำหนดตนเอง และกับพฤติกรรมแก้ปัญหาคำถามตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($r_{23} = -.๒๕๐๘; r_{24} = -.๑๔๔๒$)

พฤติกรรมกำหนดตนเองสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาคำถามโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ($r_{36} = -.๓๘๖๓$) แต่สัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($r_{35} = .๑๙๘๑$)

ตาราง ๑๘ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๘ เมื่อศึกษาจากกลุ่มนักเรียนชายใน
กรุงเทพฯ (N= ๔๐)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _K	X _A
X ₁	1.0000	-.0383	-.1596	-.4894**	-.4479**	-.2485	-.1836	-.3417*
X ₂		1.0000	.1513	-.1940	-.5893**	-.3367*	-.3141*	-.1653
X ₃			1.0000	-.0176	-.3405*	-.2921*	.1176	-.0077
X ₄				1.0000	.2041	-.2450	-.1354	.0085
X ₅					1.0000	.0431	.2121	.4675**
X ₆						1.0000	.0126	.0037
X _K							1.0000	.0097
X _A								1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง ๑๘ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๘ เมื่อคิดจากกลุ่มนักเรียนหญิงใน
กรุงเทพฯ (N= ๔๐)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _K	X _A
X ₁	1.0000	.9951**	-.3290*	-.3778**	-.6594**	-.0159	-.0355	-.0660
X ₂		1.0000	-.1711	-.0088	-.2606*	-.1937	.0000	-.0787
X ₃			1.0000	-.1633	-.0107	-.4736**	.2387	-.0759
X ₄				1.0000	.0470	-.2141	-.2701*	.1310
X ₅					1.0000	.1624	.1873	-.0309
X ₆						1.0000	-.0545	.0999
X _K							1.0000	-.0878
X _A								1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง ๑๘ และ ๑๙ แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาศึกษาทุกตัว
จากกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ และกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ เมื่อแยกพิจารณา
เป็นส่วน ๆ จะได้ดังนี้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์กับตัวพยากรณ์

ในด้านความเกรงใจ จะเห็นได้ว่า ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับ
พฤติกรรมแก้ปัญหาคือบุคคลอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ
($r_{K2} = -.3749$) และสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาคือตนเองอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ($r_{K4} = -.2709$)

ในการปรับตัว พบว่า การปรับตัวสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ($r_{A5} = .๕๖๗๕$) แต่สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ($r_{A1} = -.๓๔๑๗$)

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์กับเกณฑ์

ความเกรงใจสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ($r_{KA} = .๐๐๔๗$) และสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ($r_{KA} = -.๐๔๗๘$)

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์

พฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นหาตัวเอง และกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม ($r_{14} = -.๔๔๔๔, -.๓๗๗๘$; $r_{15} = -.๔๔๗๔, -.๖๕๕๔$) แต่สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมตำหนิตนเอง ($r_{13} = -.๓๒๕๐$) และสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นหาบุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{12} = .๕๕๕๑$) เฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ

พฤติกรรมแก้ปัญหาค้นหาบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม ($r_{25} = -.๕๔๔๓, -.๒๖๐๖$) แต่สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นหาตัวเองโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ($r_{25} = -.๓๓๖๗$)

พฤติกรรมตำหนิตนเองสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นหา โดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม ($r_{36} = -.๒๕๒๑, -.๔๗๓๖$) แต่สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ($r_{35} = -.๓๔๐๕$)

ตาราง ๒๐ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๘ เมื่อศึกษาจากกลุ่มนักเรียนชาย
ในทางจังหวัด (N = ๕๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_K	X_A
X_1	1.0000	.1438	-.1764	-.5556**	-.7089**	.0514	-.1131	-.0096
X_2		1.0000	-.1343	-.0873	-.3758**	-.3201*	-.2518*	-.0231
X_3			1.0000	-.2489*	.0306	-.0687	.0062	-.0290
X_4				1.0000	.2107	.0957	.0856	-.0784
X_5					1.0000	.3766**	.1204	-.0239
X_6						1.0000	-.1981	.0684
X_K							1.0000	-.0146
X_A								1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง ๒๑ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง ๘ เมื่อศึกษาจากกลุ่มนักเรียนหญิง
ในต่างจังหวัด (N = ๗๐)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _K	X _A
X ₁	1.0000	.4045**	-.4652**	-.4306**	-.6424**	-.2293*	-.3150**	-.1442
X ₂		1.0000	-.5822**	-.3781**	-.5929**	-.3140**	-.8028**	-.2163*
X ₃			1.0000	.0118	.3113**	.1049	.3353**	.0002
X ₄				1.0000	.0080	-.0025	.0987	.0051
X ₅					1.0000	-.1006	.1407	.1527
X ₆						1.0000	.1823	-.0502
X _K							1.0000	-.0130
X _A								1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง ๒๐ และ ๒๑ แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาศึกษาทุกตัวจากกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด และกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด เมื่อแยกพิจารณาเป็นส่วน ๆ จะได้ดังนี้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์กับตัวพยากรณ์

ในด้านความเกรงใจ จะเห็นได้ว่า ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหามือบุคคลอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม ($r_{K2} = -.๒๕๑๘, -.๘๐๖๘$) แต่สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น ($r_{K1} = -.๓๑๕๐$) และสัมพันธ์โดยตรง

กับพฤติกรรมกำหนดตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_{K3} = .3353$) เฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด

ในด้านการปรับตัว พบว่า การปรับตัวสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($r_{A2} = -.2963$)

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์กับเกณฑ์

ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($r_{K4} = -.0930$) แต่สัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด ($r_{KA} = .0644$)

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์

พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาที่ตนเองและกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม ($r_{14} = -.5556, r_{15} = -.4306$) และสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมกำหนดตนเองและกับพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($r_{13} = -.5652 ; r_{16} = -.2253$)

พฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย และกับพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม ($r_{25} = -.3353, -.5556 ; r_{26} = -.2209, -.3353$) แต่สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมกำหนดตนเอง และกับพฤติกรรมแก้ปัญหาที่ตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($r_{23} = -.5556 ; r_{24} = -.3353$)

พฤติกรรมกำหนดตนเองสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับพฤติกรรมแก้ปัญหาที่ตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด ($r_{34} = -.2444$) แต่สัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($r_{35} = .3353$)

พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์

เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้เอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด

($r_{56} = .00000$)

๒.๑ การพยากรณ์ความเกรงใจเมื่อใช้แบบพหุคูณการตอบสนอง ระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์

ตัวแปรที่ใช้คือความเกรงใจ (x_K) ตัวพยากรณ์ที่ใช้เป็นพหุคูณการตอบสนอง
ระหว่างบุคคล ซึ่งถ้าแบ่งตามทิศทางจะได้ ๓ ทิศทาง และในแต่ละทิศทางประกอบด้วยแบบ
ของพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ดังนี้

๑. ทิศทางของพหุคูณการตอบสนองสู่ภายนอก ประกอบด้วย พหุคูณการกระทำกับบุคคล
อื่น (x_1) และพหุคูณการแก้ปัญหาที่บุคคลอื่น (x_2)

๒. ทิศทางของพหุคูณการตอบสนองสู่ภายใน ประกอบด้วย พหุคูณการกระทำกับตนเอง
(x_3) และพหุคูณการแก้ปัญหาที่ตนเอง (x_4)

๓. ทิศทางของพหุคูณการตอบสนองที่ไปใช้สู่ภายนอกหรือภายใน ประกอบด้วย
พหุคูณการยกโทษหรือให้อภัย (x_5) และพหุคูณการแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้น
เองก็ส่งไปได้เอง (x_6)

ในการพยากรณ์ความเกรงใจโดยใช้แบบพหุคูณการตอบสนองแบบในแต่ละทิศทางเป็นตัว
พยากรณ์นี้จะจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด กลุ่ม
นักเรียนหญิงทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด กลุ่มนักเรียน
ชายในกรุงเทพฯ กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด และ
กลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ตามลำดับ การคำนวณค่าน้ำหนักสัมพัทธ์ใช้วิธีของดูลิตเติล
(Doolittle) ดังจะแยกกล่าวดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ การพยากรณ์ความเกรงใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยใช้
แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์

ค่าน้ำหนักสัมพัทธ์ (β -weight) น้ำหนักคะแนน (Score-weight) และค่าสห-

สัมพันธพหุคูณ (Multiple Correlation) ของตัวพยากรณ์ที่แสดงไว้ในตาราง
ข้างล่างนี้

ตาราง ๒๒ คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสหสัมพันธ์พหุคูณ
ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสุก
ภายนอก ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (N= ๒๐๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_K
X_1	1.0000	.3700	-.2307
X_2		1.0000	-.2470
X_K			1.0000
B	-.1614	-.1873	
B	-.1416	-.2915	
$R^2 = .0834$ $R = .2887$ $A = 383.3742$ $SE_{est} = \pm 38.2833$ $F = 8.9536^{**}$			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 2, 197} = 4.71$)

ค่าสถิติในตาราง ๒๒ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.๐๑ ($F = ๘.๙๕๓๖$) นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสุ
ภายนอกมีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จากตารางข้างต้น อาจเขียนเป็นสมการพยากรณ์ความเกรงใจได้ ๒ แบบ คือ
สมการในรูปของคะแนนมาตรฐานและในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนายความเกรงใจในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = -.๑๖๑๔Z_1 - .๑๘๗๓Z_2$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ แล้วทำนายความเกรงใจในรูปเกมได้

$$\hat{K} = -.๑๔๖๒X_1 - .๒๔๑๕X_2 + ๓๘๓.๓๗๘๒$$

ตัวพยากรณ์ชุดนี้ใช้อำนาจพยากรณ์ความเกรงใจได้ประมาณ ๘.๓๔ % ของความแปรปรวนของความเกรงใจ

ตาราง ๒๓ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์
พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (N= ๒๐๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_K
X_3	1.0000	-.0885	.2176
X_4		1.0000	.0125
X_K			1.0000
β	.2204	.0319	
B	.2875	.0384	
$R^2 = .0484$ $r = .2200$ $A = 338.4080$ $SE_{est} \pm 39.0072$ $F = 5.0038^{**}$			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01} 2, 197 = 4.71$)

ค่าสถิติในตาราง ๒๓ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๔.๔๔๔๑$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ ภายในมีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยตรง

สมการพยากรณ์ความเกรงใจที่ได้จากตารางข้างต้นเขียนได้เป็น ๒ แบบ คือ สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน และในรูปคะแนนดิบดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนายความเกรงใจในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = .๒๒๐๔ Z_3 + .๐๓๗๔ Z_4$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบแล้วทำนายความเกรงใจในรูปเกมได้

$$\bar{K} = .๒๔๙๕ X_3 + .๐๓๘๔ X_4 + ๓๓๘.๕๐๘๐$$

ตัวพยากรณ์ชุดนี้มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจได้ประมาณ ๔.๔๔ % ของความแปรปรวนของความเกรงใจ

ตาราง ๒๔ กาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทาง
ที่ไม่สุ่มภายนอกหรือภายในของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
(N= ๒๐๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_K
X_5	1.0000	.0823	.1901
X_6		1.0000	-.0268
X_K			1.0000
β	.1936	-.0426	
B	.1948	-.0475	
$R^2 = .0379$ $R = .1946$ $A = 343.0635$ $SE_{est} = \pm 39.2231$ $F = 3.8710^*$			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05} 2, 197 = 3.04$)

ค่าสถิติในตาราง ๒๔ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๓.๘๗๑๐$) นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่สุ่มภายนอกหรือภายในเมื่ออำนาจพยากรณ์ความแรงใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยที่พฤติกรรมบกพร่องหรือให้อภัยมีทิศทางในการพยากรณ์โดยตรง ส่วนพฤติกรรมแก้ปัญหาก็ถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองมีทิศทางการพยากรณ์ในทางตรงข้าม

สมการพยากรณ์ ความแรงใจที่ได้จากตารางข้างต้นเขียนได้เป็น ๒ แบบ คือ
ในรูปของ คะแนนมาตรฐานและรูปคะแนนดิบดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนาย ความแรงใจในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = .๑๔๓๖Z_5 - .๐๘๒๖Z_6$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบแล้วทำนายความแรงใจในรูปเดิมได้

$$\bar{K} = .๑๔๔๔X_5 - .๐๘๓๕X_6 + ๓๔๓.๐๖๓๕$$

ตัวพยากรณ์นี้มีอำนาจพยากรณ์ความแรงใจได้ประมาณ ๓.๙๕ % ของความแปรปรวนของความแรงใจ

ผลจากตาราง ๒๒, ๒๓ และ ๒๔ ชี้ให้เห็นว่าทิศทางทั้ง ๓ ของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล มีอิทธิพลต่อความแรงใจของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กล่าวคือ

ในทิศทางสู่ภายนอก พฤติกรรมทำห็นบุคคลอื่นมีอิทธิพลต่อความแรงใจในทางตรงข้าม ($\beta = -.๑๖๑๔$) และพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นก็มีอิทธิพลต่อความแรงใจในทางตรงข้ามเช่นกัน ($\beta = -.๑๔๓๓$)

ในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย มีอิทธิพลต่อความแรงใจโดยตรง ($\beta = .๑๔๓๖$) แต่พฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง มีอิทธิพลต่อความแรงใจในทางตรงข้าม ($\beta = -.๐๖๑๖$)

เมื่อพิจารณา อำนาจพยากรณ์แต่ละชุดคามทิศทางของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ในด้านปริมาณแล้ว จะเห็นว่า ทิศทางสู่ภายนอกของพฤติกรรมดังกล่าว จะมีอำนาจในการพยากรณ์ความแรงใจมากที่สุด ($R = .๒๔๘๙$) ทิศทางสู่ภายใน มีอำนาจพยากรณ์รองลงมา ($R = .๒๒๐๐$) และทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน จะมีอำนาจพยากรณ์น้อยที่สุด ($R = .๑๔๔๖$)

๒.๖.๒ การพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($N=๕๐$) โดยใช้แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์
 กำน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๒๕ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($N=๕๐$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_K
X_1	1.0000	.0983	-.1152
X_2		1.0000	-.2574
X_K			1.0000
β	-.0908	-.2484	
B	-.0677	-.3220	

$R^2 = .0743$ $R = .2725$ $A = 360.3605$ $SE_{est} = \pm 33.2213$
 $F = 3.4887^*$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05} 2, 87 = 3.11$)

ค่าสถิติในตาราง ๒๕ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F= ๓.๔๘๘๗$) นั่นคือตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกมีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายทั้งหมด แต่ทิศทางพยากรณ์เป็นทิศทางในทางตรงข้าม

สมการพยากรณ์ความเกรงใจที่ได้จากตารางข้างต้นเขียนได้เป็น ๒ แบบคือ
สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน และรูปของคะแนนดิบ ดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัว
ให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนายความเกรงใจในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = -.0504Z_1 - .2444Z_2$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบแล้วทำนาย
ความเกรงใจในรูปเดิมได้

$$\bar{K} = -.0651X_1 - .0110X_2 + 100.1004$$

ตัวพยากรณ์นี้มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจได้ประมาณ ๗.๔๓ % ของความ
แปรปรวนของความเกรงใจ

ตาราง ๒๖ คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมกอบส่นอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายใน
ของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($N=40$)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_K
X_3	1.0000	-.1545	.2073
X_4		1.0000	.0948
X_K			1.0000
β	.2273	.1298	
B	.2567	.1400	

$$R^2 = .0594 \quad R = .2437 \quad A = 312.7428 \quad SE_{est} = \pm 33.4871$$

$$F = 2.7448$$

ค่าสถิติในตาราง ๒๖ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์ทุกคู่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรม ครอบคลุมระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด

ตาราง ๒๗ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์ทุกคู่ของตัวพยากรณ์พฤติกรรม ครอบคลุมระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด (N= ๕๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_K
X_5	1.0000	.1985	.1666
X_6		1.0000	-.1018
X_K			1.0000
β	.1944	-.1403	
B	.1817	-.1659	
$R^2 = .0465$ $R = .2156$ $A = 331.5662$ $SE_{est} = \pm 33.715$ $F = 2.1184$			

ค่าสถิติในตาราง ๒๗ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์ทุกคู่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรม ครอบคลุมระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน ไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด

ผลจากตาราง ๒๕, ๒๖ และ ๒๗ ชี้ให้เห็นว่า ทิศทางสู่ภายนอกของพฤติกรรมครอบคลุมระหว่างบุคคลทิศทางเดียวที่มีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อความเกรงใจ ($R = .๒๗๖๕$) ของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด โดยที่พฤติกรรมค่าหนึ่งบุคคลอื่นมีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อความเกรงใจ ($\beta = -.๑๖๑๔$) และพฤติกรรมแก้แค้นหาที่บุคคลอื่น ก็มีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อ

ความเกรงใจเช่นเดียวกัน ($\rho = -.๑๘๗๓$)

๒.๑.๓ การพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($N=๑๑๐$) โดยใช้แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลสองแบบ ในแต่ละทิศทาง เป็นตัวพยากรณ์

ทำนายนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ชุดนี้ แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๒๘ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($N = ๑๑๐$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_K
X_1	1.0000	.5942	-.2504
X_2		1.0000	-.1359
X_K			1.0000
β	-.2621	.๐197	
B	.๑2164	.๐297	

$$R^2 = .๐630 \quad r = .2509 \quad A = 389.6464 \quad SE_{est} = \pm 35.4938$$

$$F = 3.5952^*$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05}^{2,107} = 3.09$)

ค่าสถิติในตาราง ๒๘ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.๐๕ ($F = ๓.๕๕๕๒$) นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกมีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ($N = ๑๑๐$)

สมการพยากรณ์ความเกรงใจที่ได้จากการวางข้างต้น เขียนได้เป็น ๒ แบบ คือ สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน และในรูปของคะแนนดิบ ดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนายความเกรงใจในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = -.๒๖๒๒Z_1 + .๐๑๙๙Z_2$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบแล้วทำนายความเกรงใจในรูปเดิมได้

$$\bar{K} = -.๒๑๖๔X_1 + .๐๒๙๙X_2 + ๓๘๘.๖๘๖๔$$

ตัวพยากรณ์ชุดนี้มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจได้ประมาณ ๖.๓๐ % ของความแปรปรวนของความเกรงใจ

ตาราง ๒๔ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์

พหุคูณของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงทั้งหมด ($N = ๑๑๐$)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_K
X_3	1.0000	-.0394	.2613
X_4		1.0000	-.0923
X_K			1.0000
β	.2581	-.0822	
B	.3066	-.0882	
$R^2 = .0749$ $R = .2736$ $A = 363.3663$ $SE_{est} = \pm 35.2701$ $F = 4.3281^*$			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 2, 107} = 3.09$)

ค่าสถิติในตาราง ๒๕ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ($F = ๔.๓๒๘๑$) นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสูง ภายในมีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด

สมการพยากรณ์ ความเกรงใจที่ได้จากตารางข้างต้นเขียนได้เป็น ๒ แบบคือ สมการในรูปของคะแนนมาตรฐานและในรูปของคะแนนดิบ ดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัว ให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนายความเกรงใจในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = ๐.๒๕๘๔ Z_3 - ๐.๐๘๒๒ Z_4$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ ในรูปของคะแนนดิบ แล้วทำนายความเกรงใจในรูปเดิมได้

$$\widehat{K} = ๐.๓๐๖๖ X_3 - ๐.๐๘๘๒ X_4 + ๓๖.๓๓ ๓๖.๖๓$$

ตัวพยากรณ์ชุดนี้อำนาจพยากรณ์ ความเกรงใจได้ประมาณ ๓.๔๕ % ของความแปรปรวนของความเกรงใจ

ตาราง ๓๐ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนนและค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่
ใช้สุ่มภายนอกหรือสุ่มภายในของกลุ่มนักเรียนทั้งหมด (N= ๑๑๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_K
X_5	1.0000	-.0063	.1552
X_6		1.0000	.0404
X_K			1.0000
β	.1554	.0413	
B	.1367	.0569	
$R^2 = .0257$ $R = .1603$ $A = 358.0121$ $SE_{est} = \pm 36.1942$ $F = 1.4070$			

ค่าสถิติในตาราง ๓๐ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
($F = ๑.๔๐๗๐$) นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช้
สุ่มภายนอกหรือภายใน ไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความแรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิง
ทั้งหมด

ผลจากการวาง ๒๔, ๒๕ และ ๓๐ ชี้ให้เห็นว่า ทิศทางสุ่มภายนอก และทิศทางสุ่ม
ภายในของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลมีอิทธิพลต่อความแรงใจกล่าวคือ

ในทิศทางสุ่มภายนอก พฤติกรรมคำหึงบุคคลอื่นมีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อความ
แรงใจ ($\beta = -.๒๒๒๑$) และพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นมีอิทธิพลโดยตรงต่อความ
แรงใจ ($\beta = .๐๑๔๗$)

ในทิศทางสุ่มภายใน พฤติกรรมคำหึงตนเองมีอิทธิพลโดยตรงต่อความแรงใจ

($\beta = .๒๕๘๑$) แต่พฤติกรรมแก้ปัญหที่ตนเองมีอิทธิพลในทางตรงข้าม ต่อความเกรงใจ

($\beta = -.๐๘๒๒$)

เมื่อพิจารณาอำนาจพยากรณ์แต่ละชุดตามทิศทางกิ่งกลาวของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ในค่านปริมาณแล้วจะเห็นว่า ทิศทางสู่ภายในของพฤติกรรมกิ่งกลาว จะมีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจมากที่สุด ($R = .๒๗๓๒$) และทิศทางสู่ภายนอกมีอำนาจพยากรณ์รองลงมา ($R = .๒๕๐๔$) แต่ทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจ

๒.๑.๔ การพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ($N=๔๐$)

โดยใช้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลสองแบบในแต่ละทิศทาง เป็นตัวพยากรณ์

ค่าน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ชุดนี้ แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๓๑ คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลที่ศึกษา
สุภายนอกของนักเรียนในกรุงเทพฯ (N= ๔๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_K
X_1	1.0000	.4712	-.3232
X_2		1.0000	-.2292
X_K			11.0000
β	-.2766	-.0989	
B	-.3614	-.1843	
$R^2 = .1119$ $R = .3345$ $A=385.7445$ $SE_{est} = \pm 42.2694$ $F = 4.8471^*$			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 2, 77} = 3.11$)

ค่าสถิติในตาราง ๓๑ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๔.๘๔๗๑$) นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสุภายนอกมีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ (N= ๔๐)

สมการพยากรณ์ความเกรงใจที่ได้จากตารางข้างต้นเขียนได้เป็น ๒ แบบ คือ สมการในรูปของคะแนนมาตรฐานและในรูปของคะแนนดิบ ดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนายความเกรงใจในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = -.2๗๖๖ Z_1 - .๐๙๘๙ Z_2$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ แล้ว
ทำนายความเกรงใจในรูปเดิมได้

$$K = -.๓๖๑๔ X_1 - .๑๘๔๓ X_2 + ๓๘๕.๙๔๕๕$$

ตัวพยากรณ์นี้มีอำนาจพยากรณ์ ความเกรงใจได้ประมาณ ๑๑.๑๕ % ของ
ความแปรปรวนของความเกรงใจ

ตาราง ๓๒ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายใน
ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_K
X_3	1.0000	-.0673	.2830
X_4		1.0000	-.0368
X_K			1.0000
β	.2819	-.0178	
B	.3810	-.0241	
$R^2 = .0803$ $R = .2833$ $A = 331.8808$ $SE_{est} = \pm 43.0185$ $F = 3.3610^*$			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 2, 77} = 3.11$)

ค่าสถิติในตาราง ๓๒ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.๐๕ ($F = ๓.๓๖๑๐$) นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทาง
สู่ภายในมีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ

สมการพยากรณ์ ความเกรงใจที่ได้จากตารางข้างต้นเขียนได้เป็น ๒ แบบ คือ
สมการในรูปของคะแนนมาตรฐานและในรูปของคะแนนดิบดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนายความเกรงใจในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = .๒๔๑๔ Z_3 - .๐๑๓๔ Z_4$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ แล้วทำนายความเกรงใจในรูปเดิมได้

$$\bar{K} = .๓๔๑๐ X_3 - .๐๒๔๐ X_4 + ๓๓๖.๘๘๐๘$$

ตัวพยากรณ์ชุดนี้มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจได้ประมาณ ๔.๐๓ % ของความแปรปรวนของความเกรงใจ

ตาราง ๓๓ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณของตัวพยากรณ์พหุคูณ รวมทอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทาง
ที่ไม่ใช่สุภาพนอกหรือภายในของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ (N=๔๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_K
X_5	1.0000	.0933	.2303
X_6		1.0000	-.0457
X_K			1.0000
β	.2366	-.0676	
B	.2793	-.1061	
$R^2 = .0674$ $R = .2395$ $A = 333.7949$ $SE_{est} = \pm 43.5478$ $F = 2.3408$			

ค่าสถิติในตาราง ๓๓ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ

ตัวพยากรณ์พฤติกรรม ตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สุภายนอกหรือภายใน ไม่มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ

ผลจากการวาง ๓๑, ๓๒ และ ๓๓ ชี้ให้เห็นว่าทิศทางสุภายในและทิศทางสุภายนอกของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลมีอิทธิพลต่อความเกรงใจ กล่าวคือ

ในทิศทางสุภายนอก พฤติกรรมทำนายบุคคลอื่นมีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อความเกรงใจ ($\beta = -.๒๓๖๖$) และพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นมีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อความเกรงใจ ($\beta = -.๐๙๘๘$) เช่นเดียวกัน

ในทิศทางสุภายใน พฤติกรรมทำนิตนเอง มีอิทธิพลโดยตรงต่อความเกรงใจ ($\beta = .๒๘๑๙$) แต่พฤติกรรมแก้ปัญหาที่ตนเองมีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อความเกรงใจ ($\beta = -.๐๑๓๔$)

เมื่อพิจารณาอำนาจพยากรณ์ แต่ละชุดคามทิศทางดังกล่าวของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ในค่าปรมาณแล้ว จะเห็นว่าทิศทางสุภายนอกของพฤติกรรมดังกล่าวจะมีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจมากที่สุด ($R = .๓๓๘๕$) และทิศทางสุภายในมีอำนาจพยากรณ์รองลงมา ($R = .๒๘๓๓$) แต่ทิศทางที่ไม่ใช่สุภายนอกหรือภายใน ไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจ

๒.๑.๕ การพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด

($N = ๑๒๐$) โดยใช้แบบพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์

ค่าน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้ แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๓๔ คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสหสัมพันธ์พหุคูณ
ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอก
ของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด (N= ๑๒๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_K
X_1	1.0000	-.2933	-.2419
X_2		1.0000	-.3107
X_K			1.0000
β	-.3643	-.4175	
B	-.2718	-.5672	
$R^2 = .2178$ $R = .4666$ $A = 416.6852$ $SE_{est} = \pm 31.7205$ $F = 16.2864^{**}$			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01}^{2,117} = 4.78$)

ค่าสถิติในตาราง ๓๔ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๑๖.๒๘๖๔$) นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกมีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด (N= ๑๒๐) สมการพยากรณ์ ความเกรงใจที่ได้จากตารางข้างต้นเขียนได้เป็น ๒ แบบ คือ สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน และในรูปของคะแนนดิบ ดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = -.๓๕๔๓ Z_1 - .๔๑๗๕ Z_2$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ แล้วทำนายความเกรงใจในรูปเดิมได้

$$\bar{K} = -.2714X_1 - .5672X_2 + 66.6852$$

ตัวพยากรณ์ชุดนี้มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจได้ประมาณ ๒๑.๗๘ % ของความแปรปรวนของความเกรงใจ

ตาราง ๓๕ คาสถสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด (N= ๑๒๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_K
X_3	1.0000	-.0985	-.1474
X_4		1.0000	.0910
X_K			1.0000
B	-.1398	.0772	
B	-.1731	.0842	
$R^2 = .0276$ $R = .1661$ $A = 364.5666$ $SE_{est} = \pm 35.3682$ $F = 1.6555$			

ค่าสถิติในตาราง ๓๕ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายใน ไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด

ตาราง ๓๖ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสับสน น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลใน
ทิศทางที่ไม่ใช่สุญญากาศหรือภายในของกลุ่มตัวอย่างในทาง
จังหวัด (N = ๑๒๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_K
X_5	1.0000	.0939	.1600
X_6		1.0000	.0705
X_K			1.0000
β	.1548	.0559	
B	.1354	.0796	
$R^2 = .0286$ $R = .1691$ $A = 345.9458$ $SE_{est} = \pm 35.3467$ $F = 1.7199$			

ค่าสถิติในตาราง ๓๖ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สุญญากาศหรือ
ภายในไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความแรงใจของกลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัด

ตาราง ๓๔, ๓๕ และ ๓๖ ชี้ให้เห็นว่าทิศทางสุญญากาศของพฤติกรรมตอบสนอง
ระหว่างบุคคลทิศทางเดียวที่มีอิทธิพลต่อความแรงใจของกลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัด
($R = .666$) โดยที่ พฤติกรรมทำนายบุคคลอื่นมีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อความ
แรงใจ ($\beta = -.666$) และพฤติกรรมแก้ปัญหามีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อความ
แรงใจ ($\beta = -.666$) เช่นเดียวกัน

๑.๑.๒ การพยากรณ์ความ เกรงใจของ กลุ่มนัก เรียนชายในกรุงเทพฯ

(N = ๔๐) โดยใช้แบบพหุการตอบสนอง ระหว่างบุคคล

๒ แบบเป็น ตัว พยากรณ์

ค่าน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้ แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๓๓ กาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ พหุการตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนัก เรียนชายในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_K
X_1	1.0000	-.0383	-.1836
X_2		1.0000	-.3141
X_K			1.0000
B	-.1959	-.3215	
B	-.1902	-.4708	
$R^2 = .1370$ $R = .3701$ $A = 371.7943$ $SE_{est} = \pm 34.3006$ $F = 2.9360$			

ค่าสถิติในตาราง ๓๓ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ตัวพยากรณ์พหุการตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตาราง ๓๘ กาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และกาสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลใน
ทิศทางสุภายในของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตัวแปร	x_3	x_4	x_K
x_3	1.0000	-.0176	.1176
x_4		1.000	.1354
x_K			1.0000
β	.1200	.1375	
B	.1707	.1665	

$R^2 = .0327$ $R = .1808$ $A = 311.3869$ $SE_{est} = \pm 36.3168$
 $F = .6253$

การสถิติในตาราง ๓๘ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีความสำคัญทางสถิติ
นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสุภายในไม่มีอำนาจพยากรณ์
ความแรงใจของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตาราง ๓๘ คาสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลใน
ทิศทางที่ไม่ใช่สุภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนชายใน
กรุงเทพ ฯ (N = ๘๐)

ตัวแปร	x_5	x_6	x_K
x_5	1.0000	.0431	.2121
x_6		1.0000	.0126
x_K			1.0000
B	.2120	.0035	
B	.2096	.0044	
$R^2 = .0449$ $R = .2118$ $A = 315.2513$ $SE_{est} = \pm 36.0841$ $F = .8695$			

การสถิติในตาราง ๓๘ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่ป็นนัยสำคัญทางสถิติ
นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สุภายนอกหรือภายใน
ไม่ป็นอำนาจในการพยากรณ์ความแรงใจของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพ ฯ (N = ๘๐)

ผลจากตาราง ๓๗, ๓๘ และ ๓๙ ชี้ให้เห็นว่าไม่พบพฤติกรรมตอบสนองระหว่าง
บุคคลในทิศทางใดที่มีอิทธิพลต่อความแรงใจของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพ ฯ

๒.๑๗ การพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ฯ

(N = ๔๐) โดยใช้แบบพหุคูณการตอบตนเองระหว่างบุคคล ๒ แบบ
เป็นตัวพยากรณ์

กาน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้
แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๔๐ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ พหุคูณการตอบตนเองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ทางสุ่มภายนอกของกลุ่มักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ฯ (N = ๔๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_K
X_1	1.0000	.9951	-.0355
X_2		1.0000	.0000
X_K			1.0000
β	-3.6198	3.6020	
B	-4.3611	7.4867	
$R^2 = .1285$ $R = .3584$ $A = 368.5627$ $SE_{est} = \pm 42.1676$ $F = 2.7269$			

ค่าสถิติในตาราง ๔๐ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
นั่นคือ ตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบตนเองระหว่างบุคคลในทิศทางสุ่มภายนอกไม่มีความจำเป็น
การพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ฯ (N = ๔๐)

ตาราง ๘ กาสสัมพันธ์ น้ำหนักชอบ น้ำหนักแฉะแฉะ และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในเวที
ทางสุภาพในของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_K
X_3	1.0000	-.1633	.2387
X_4		1.0000	-.2701
X_K			1.0000
B	.2000	-.2375	
B	.2380	-.3046	
$R^2 = .1118$ $R = .3343$ $A = 379.6962$ $SE_{est} = 42.5697$ $F = 2.3273$			

กาสถิติในตาราง ๘ แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในเวทีทางสุภาพในไม่มีอำนาจใน
การพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตาราง ๔๒ กาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และกาสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ทางที่ไม่ใช่สุญญานอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ
(N = ๔๐)

ตัวแปร	x_5	x_6	x_K
x_5	1.0000	.1624	-.1873
x_6		1.0000	-.0545
x_K			1.0000
β	.2014	-.0871	
B	.2361	-.1399	
$R^2 = .0424$ $R = .2059$ $\Lambda = 356.242$ $SE_{est} = \pm 44.2004$ $F = .8177$			

กาสหสัมพันธ์ในตาราง ๔๒ แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สุญญานอกหรือภายใน
ไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความแรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ผลจากการาง ๔๐, ๔๑ และ ๔๒ ชี้ให้เห็นว่า ไม่มีพฤติกรรมตอบสนองระหว่าง
บุคคลในทิศทางใดที่มีอิทธิพลต่อความแรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ

๒.๑.๘ การพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด (N = ๕๐) โดยใช้แบบจำลองการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบเป็นตัวพยากรณ์

ค่าน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้ แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๘๓ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์การตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสุ่มภายนอกของกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด (N = ๕๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_K
X_1	1.0000	.1438	-.1131
X_2		1.0000	-.2518
X_K			1.0000
β	-.0785	-.2405	
B	-.0494	-.2817	
$R^2 = .0693$ $R = .2632$ $A = 361.5571$ $SE_{est} = \pm 31.1850$ $F = 1.7484$			

ค่าสถิติในตาราง ๘๓ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ตัวพยากรณ์การตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสุ่มภายนอกไม่มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด (N = ๕๐)

ตาราง ๘๔ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักฝน น้ำหนักกะแนบ และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ที่กิจกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในวัย
ทางสูภภายในของกลุ่มนักเรียนชายในทางจังหวัด (N = ๕๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_K
X_3	1.0000	-.2489	.0062
X_4		1.0000	.0856
X_K			1.0000
β	.0292	.0928	
B	.0290	.0901	
$R^2 = .0080$ $R = .0894$ $A = 332.4552$ $SE_{est} = \pm 32.1936$ $F = .1880$			

การสถิติในตาราง ๘๔ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีภัยสำคัญทางสถิติ
นี่คือ พหุคูณตอบสนองระหว่างบุคคลในวัยทางสูภภายในในวัยอายุทางวัย
เกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายในทางจังหวัด (N = ๕๐)

ตาราง ๔๕ กาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสบตบ น้ำหนักคะแนน และกาสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไปใช้สัณฐานนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนชายในต่าง
จังหวัด (N = ๕๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_K
X_5	1.0000	.3766	.1204
X_6		1.0000	-.1981
X_K			1.0000
β	.2272	-.2836	
B	.1986	-.3501	
$R^2 = .0834$ $R = .2887$ $A = 341.0680$ $SE_{est} = \pm 30.9458$ $F = 2.1361$			

การสถิติในตาราง ๔๕ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
นั่นคือ พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไปใช้สัณฐานนอกหรือภายในไม่มีอำนาจ
พยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด (N = ๕๐)

ผลจากตาราง ๔๓, ๔๔ และ ๔๕ ชี้ให้เห็นว่า ไม่มีพฤติกรรมตอบสนองระหว่าง
บุคคลในทิศทางใดที่มีอิทธิพลต่อความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด

๒.๑.๕ การพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด
($N = ๓๐$) โดยใช้แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล
๒ แบบเป็นตัวแทนการวัด

ค่าน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดที่
แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๘ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ทางสุภายนอกของกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($N = ๓๐$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_K
X_1	1.0000	.4045	-.3150
X_2		1.0000	-.8028
X_K			1.0000
β	.0116	-.8075	
B	.0078	-.9928	✓
$R^2 = .6446$ $R = .8028$ $A = 422.9047$ $SE_{est} = \pm 18.3471$ $F = 60.7589^{**}$			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01} 2, 67 = 4.88$)

การสถิติในตาราง ๘ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.๐๑ ($F = ๖๐.๗๕๘๙$) นั่นคือตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสุภายนอก
นอกมีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด

สมการพยากรณ์ ความเกรงใจที่ได้จากการวางข้างต้นเขียนได้เป็น ๒ แบบคือ
สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน และในรูปของคะแนนดิบ

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัว
ให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนาย ความเกรงใจในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = .0118Z_1 - .0095Z_2$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ
แล้วทำนายความเกรงใจในรูปเดิมได้

$$\bar{K} = .0004X_1 - .0002X_2 + 422.8049$$

ตัวพยากรณ์นี้มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจได้ประมาณ ๖๔.๘ % ของความ
แปรปรวนของความเกรงใจ

ตาราง ๔๑ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสหสัมพันธ์ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ผลคูณรวมของระหว่างบุคคลในทิศทาง
สุภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด (N = ๑๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_K
X_3	1.0000	.0118	.3953
X_4		1.0000	.0987
X_K			1.0000
β	.3342	.0948	
B	.4013	.0889	
$R^2 = .1213$ $R = .3482$ $A = 349.4369$ $SE_{est} = \pm 28.8488$ $F = 4.6230^*$			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05} 2, 67 = 3.13$)

การสถิติในการวาง ๔๗ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๘.๖๒๓๐$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์ทุกกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางเดียวกัน มีอำนาจพยากรณ์ความแรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด

สมการพยากรณ์ ความแรงใจที่ได้จากการวางข้างกันเขียนได้เป็น ๒ แบบคือ ในรูปของคะแนนมาตรฐาน และในรูปของคะแนนดิบ ดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนาย ความแรงใจในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_K = .๓๓๘ Z_3 + .๐๙๔๘ Z_4$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ แล้วทำนายความแรงใจในรูปเดิม

$$\bar{K} = .๘๐๑๓ X_3 + .๐๘๘๘ X_4 + ๓๔๕.๔๓๖๘$$

ตัวพยากรณ์มีอำนาจพยากรณ์ความแรงใจได้ประมาณ ๑๒.๑๓ % ของความแปรปรวนของความแรงใจ

ตาราง ๔๔ กาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสอบ น้ำหนักคะแนน และกาสหสัมพันธ์
 พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
 ที่ไม่ใช่ผู้ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงในทางจังหวัด
 (N = ๓๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_K
X_5	1.0000	-.1006	.1407
X_6		1.0000	1.1823
X_K			1.0000
$\bar{p}$	.1606	.1984	
B	.1133	.2471	
$R^2 = .0586$ $R = .2420$ $A = 353.6498$ $SE_{est} = \pm 29.8614$ $F = 2.0837$			

การสถิติในตาราง ๔๔ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่ผู้ภายนอกหรือภายใน
 ไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความแรงใจของกลุ่มนักเรียนหญิงในทางจังหวัด

ผลจากการวาง ๘, ๘๙ และ ๘๘ ซึ่งได้เห็นว่า ทิศทางสู่ภายนอกและทิศทางสู่ภายในของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลมีอิทธิพลต่อความเกรงใจก้าวร้าว

ในทิศทางสู่ภายนอก พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นมีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อความเกรงใจ ($p = - .๘๐๙๕$) และพฤติกรรมแก้ปัญหามีกบุคคลอื่นมีอิทธิพลโดยตรงต่อความเกรงใจ ($p = .๐๖๑๖$)

ในทิศทางสู่ภายใน พฤติกรรมกำหนดตนเอง มีอิทธิพลโดยตรงต่อความเกรงใจ ($p = .๓๓๘๑$) และพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองมีอิทธิพลโดยตรงต่อความเกรงใจเช่นเดียวกัน ($p = .๐๕๔๘$)

เมื่อพิจารณาอำนาจพยากรณ์แต่ละชุดตามทิศทางดังกล่าวของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ในจำนวนปริมาณแล้ว จะเห็นว่า ทิศทางสู่ภายนอกของพฤติกรรมทั้งกล่าวจะมีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจมากที่สุด ($R = .๘๐๒๔$) และทิศทางสู่ภายในมีอำนาจพยากรณ์รองลงมา ($R = .๓๔๘๖$) แต่ทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายในไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ความเกรงใจ

๒.๒ การพยากรณ์การปรับตัวโดยใช้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์

ตัวเกณฑ์ที่ใช้คือ การปรับตัว (A) ตัวพยากรณ์ที่ใช้เป็นพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ซึ่งถ้าแบ่งตามทิศทางจะได้อ ๓ ทิศทาง และในแต่ละทิศทางประกอบด้วยแบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ดังนี้

๑. ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลสู่ภายนอก ประกอบด้วยพฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่น (X_1) และพฤติกรรมแก้ปัญหามีกบุคคลอื่น (X_2)

๒. ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลสู่ภายใน ประกอบด้วยพฤติกรรมกำหนดตนเอง (X_3) และพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง (X_4)

๓. ทิศทางของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน ประกอบด้วยพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย (X_5) และพฤติกรรมแก้ปัญหโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปไ้เอง (X_6)

ในการพยากรณ์การปรับตัวโดยใช้แบบพหุคูณสองแบบในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์ จะจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่ม ๆ เช่นเดียวกับที่กระทำมาแล้วในการพยากรณ์ความเกรงใจ ถึงจะแยกกล่าวดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ การพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยใช้แบบพหุคูณสองระหว่างบุคคล ๓ แบบในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์

กาน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้ แล่งไว้ในตารางข้างล่างนี้

ตาราง ๔๔ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พหุคูณสองระหว่างบุคคลในทิศทางสุภายนอกของกลุ่มนักเรียนตัวอย่างทั้งหมด ($N = ๒๐๐$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_A
X_1	1.0000	.3700	-.1746
X_2		1.0000	-.0722
X_A			1.0000
β	-.1714	-.0088	
B	-.096	-.0081	
$R^2 = .0305$ $R = .1746$ $\Lambda = 156.8974$ $SE_{est} = \pm 23.3797$			
$F = 3.0929^*$			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 2, 197} = 3.04$)

ค่าสถิติในการาง ๔๕ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์ทุกคู่มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ($F = ๓.๐๕๒๕$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลต่อบุคคลในทิศทางสุ่มภายนอก มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

สมการพยากรณ์ การปรับตัวที่ได้จากการางข้างต้น เขียนได้เป็น ๑๖ แบบ คือ สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน และในรูปของคะแนนดิบ ดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัว ให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z) แล้วทำนายการปรับตัวในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{\Delta} = -.๑๙๖๔Z_1 - .๐๐๔๔Z_2$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ แล้วทำนายการปรับตัวในรูปเดิมได้

$$\Delta = -.๐๔๔๖X_1 - .๐๐๔๖X_2 + ๖๖.๔๔๖๔$$

ตัวพยากรณ์นี้มีอำนาจพยากรณ์ การปรับตัวได้ ๓.๐๕ % ของความแปรปรวน การปรับตัว

ตาราง ๔๐ สหสัมพันธ์ น้ำหนักสอบ เข้านักคะแนน และสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในศึก
ทางสุภายใน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (N = ๒๐๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_A
X_3	1.0000	-.0885	.0148
X_4		1.0000	.0578
X_A			1.0000
β	.0200	.0595	
B	.0156	.0427	
$R^2 = .0036$ $R = .0600$ $\Lambda = 144.5204$ $SE_{est} = \pm 23.8016$ $F = .3546$			

ค่าสถิติในตาราง ๔๐ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
($F = .๓๕๔๖$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลตอบสนองระหว่าง
บุคคลในศึกทางสุภายในไม่มีอำนาจพยากรณ์ การปรับตัวของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๔๑ การสลับพันธุ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสลับพันธุ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศ
ทางที่ไม่ใช่สุ่มภายนอกหรือภายใน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด (N = ๒๐๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_A
X_5	1.0000	.0823	.1138
X_6		1.0000	.1042
X_A			1.0000
B	.1060	.0955	
B	.0636	.0635	
$R^2 = .0219$ $R = .1479$ $\Lambda = 139.7763$ $SE_{est} = \pm 23.5822$ $F = 2.1965$			

ค่าสถิติในตาราง ๔๑ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
($F = ๒.๑๙๖๕$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล

ในทิศทางที่ไม่ใช่สุ่มภายนอกหรือภายใน ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลจากตาราง ๔๔, ๔๐ และ ๔๐ ชี้ให้เห็นว่า ทิศทางสุ่มภายนอกของพฤติกรรม
ตอบสนองระหว่างบุคคลทิศทาง เกี่ยวที่มีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อการปรับตัวของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($R = .๑๙๙๖$) โดยที่พฤติกรรมกำหนดบุคคลอื่นก็มีอิทธิพลในทางตรงข้าม
ต่อการปรับตัว ($\beta = -.๑๙๑๔$) และพฤติกรรมแก้ปัญหามีก่ออื่นก็มีอิทธิพลในทางตรงข้าม
ต่อการปรับตัวเช่นกัน (เกี่ยวข้องกับ $\beta = -.๐๐๔๔$)

๒.๒.๒ การพยากรณ์ การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($N = ๕๐$) โดยใช้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบเป็นตัวพยากรณ์

กาน้ำหนักสหพบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้ แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๕๒ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสหพบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($N = ๕๐$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_A
X_1	1.0000	.0983	-.1628
X_2		1.0000	-.1073
X_A			1.0000
β	-.1538	-.0921	
B	-.0730	-.0759	
$R^2 = .0348$ $R = .1865$ $\Lambda = 162.2649$ $SE_{est} = \pm 21.5705$ $F = 1.5660$			

ค่าสถิติในตาราง ๕๒ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = ๐.๕๖๖๐$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด ($N = ๕๐$)

ตาราง ๕๓ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสอบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในเด็ก
ทางสุภาภินของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด (N = ๔๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_A
X_3	1.0000	-.1545	.0003
X_4		1.0000	-.0223
X_A			1.0000
β	-.0032	-.0228	
B	-.0023	-.0156	
$R^2 = .0005$ $R = .0223$ $A = 152.4861$ $SE_{est} = \pm 21.9504$ $F = .0217$			

การสถิติในตาราง ๕๓ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
($F = .0๒๑๗$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในเด็กทางสุภาภิน
ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด (N = ๔๐)

ตาราง ๕๔ คาสถลัษณะ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และคาสถลัษณะ
 พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่
 สู่ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด
 (N = ๕๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_K
X_3	1.0000	-.1545	.0003
X_4		1.0000	-.0223
X_A			1.0000
β	-.0032	-.0228	
B	-.0023	-.0156	

$R^2 = .0005$ $R = .0223$ $\Lambda = 152.4861$ $SE_{est} = \pm 21.9504$
 F

คาสถลัษณะในตาราง ๕๔ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 ($F = 1.0409$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่
 สู่ภายนอกหรือภายใน ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด (N = ๕๐)

ผลจากตาราง ๕๒, ๕๓ และ ๕๔ จึงได้เห็นว่า ไม่มีพฤติกรรมตอบสนองระหว่าง
 บุคคลในทิศทางใดที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด

๒.๒.๓ การพยากรณ์ การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนทั้งหมว (N = ๑๑๐)
โดยใช้แบบพหุการรวมคอบของระหว่างบุงกล ๒ แบบเป็นัการการ

กาน้ำนักสมทบ น้ำนักกะแน และกาสลัมพันธ์พหุของตัวพยากรณ์การนี้
แสดงไว้ในตารางดังนี้

การวาง ๕๕ กาสลัมพันธ์ น้ำนักสมทบ น้ำนักกะแน และกาสลัมพันธ์
พหุของตัวพยากรณ์การรวมคอบของระหว่างบุงกลในทิต
ทางสู่ภายนอกของกลุ่มนักเรียนทั้งหมว (N = ๑๑๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_A
X_1	1.0000	.5942	-.2139
X_2		1.0000	-.0807
X_A			1.0000
β	-.2563	.0715	
B	-.1452	.0742	

$R^2 = .0491$ $R = .2215$ $A = 155.1217$ $SE_{est} = \pm 24.5520$
 $F = 2.7606$

กาสลัมพันธ์ในตาราง ๕๕ แสดงให้เห็นว่า สลัมพันธ์พหุของไม่มีความสำคัญทางสถิติ
($F = 2.๗๖๐๖$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์การรวมคอบของระหว่างบุงกลในทิตทางสู่ภายนอก
ไม่พวทำนายการปรับตัวของกลุ่มนักเรียนทั้งหมว (N = ๑๑๐)

ตาราง ๕๖ กาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำตักกะแนน และกาสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศ
ทางสุภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด (N = ๑๑๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_A
X_3	1.0000	-.0394	.0268
X_4		1.0000	.1214
X_A			1.0000
B	.0316	.1225	
B	.0257	.0903	
$R^2 = .0156$ $R = .1248$ $A = 138.0722$ $SE_{est} = \pm 24.9800$ $F = .8453$			

ค่าสถิติในตาราง ๕๖ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณไบนารีมีนัยสำคัญทางสถิติ
($F = .๘๔๕๓$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสุภายใน
ไบนารีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด (N = ๑๑๐)

ตาราง ๕๗ กาสสัมพันธ์ น้ำหนักหมบ น้ำหนักกะแน และกาสสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศ
ทางที่ไม่ใช่สุรภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด
(N = ๑๑๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_A
X_5	1.0000	-.0063	.0809
X_6		1.0000	.0971
X_A			1.0000
B	.0815	.0976	
B	.0492	.0924	

$R^2 = .0159$ $R = .1260$ $A = 137.0428$ $SE_{est} = \pm 24.9775$
 $F = .8613$

การสถิติในตาราง ๕๗ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
($F = .๘๖๑๓$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่
สุรภายนอกหรือภายใน ไข่อำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด (N = ๑๑๐)

ผลจากตาราง ๕๕, ๕๖, และ ๕๗ ชี้ให้เห็นว่า ไม่มีพฤติกรรมตอบสนอง
ระหว่างบุคคลในทิศทางใดที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด

๒.๒.๔ การพยากรณ์ การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)
โดยใช้แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบเป็นตัว
พยากรณ์

ก้าน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้
แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๕๘ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลในที่พัก
ทางสุญญานอกของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_A
X_1	1.0000	.4712	-.2143
X_2		1.0000	-.1377
X_A			1.0000
β	-.1921	-.0473	
B	-.1147	-.0457	

$R^2 = .0476$ $R = .281$ $A = 168.2599$ $SE_{est} = \pm 22.7265$
 $F = 1.9211$

ค่าสถิติในตาราง ๕๘ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
(F = ๑.๙๒๑๑) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลในที่พักทางสุญญานอก
ไม่ใช่อำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตาราง ๕๕ ก๊าซหัดัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และก๊าซหัดัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ฟังก์ชันการตอบสนองระหว่างบุคคลในวัย
ทางสุภภายในของกลุ่บตัวอย่างในกรุงเทพฯ ๑ (N = ๔๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_A
X_3	1.0000	-.0673	-.0139
X_4		1.0000	.0847
X_A			1.0000
B	-.0083	.0841	
B	-.0058	.0592	
$R^2 = .0072$ $R = .0848$ $A = 152.9408$ $SE_{est} = \pm 23.2016$ $F = .2772$			

การสถิติในตาราง ๕๕ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีความสำคัญทางสถิติ
($F = .๒๗๗๒$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์ฟังก์ชันการตอบสนองระหว่างบุคคลในวัยทางสุภภายใน
ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ๑ (N = ๔๐)

ตาราง ๒๐ กาสหสัมพันธ์ น้ำหนักลมพบ น้ำหนักกะเนน และกาสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ปัจจัยการตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ที่ไม่ใช่สุ่มภายนอกหรือภายในของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ
(N = ๘๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_A
X_5	1.0000	.0933	.2165
X_6		1.0000	.0467
X_A			1.0000
β	.2140	.0268	
B	.1311	.0218	
$R^2 = .0475$ $R = .2179$ $A = 145.2699$ $SE_{est} = \pm 22.7265$ $F = 1.9173$			

การสถิติในตาราง ๒๐ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($F = ๐.๘๖๗๓$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์ปัจจัยการตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ที่ไม่ใช่สุ่มภายนอกหรือภายใน ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ
(N = ๘๐)

ผลจากการวาง ๕๔, ๕๕ และ ๒๐ ชี้ให้เห็นว่า ไม่มีพหุคูณการตอบสนอง
ระหว่างบุคคลในทิศทางใดที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ

๒.๒.๕ การพยากรณ์ การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($N = ๑๒๐$)
โดยใช้แบบพหุคูณการตอบสนองของระหว่างบุคคล ๒ แบบเป็นตัว
พยากรณ์

กาน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้
แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๒๑ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทาง
ทางสุภายนอกของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($N = ๑๒๐$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_A
X_1	1.0000	-.2933	-.0664
X_2		1.0000	.0363
X_A			1.0000
β	-.0611	.0184	
B	-.0285	.0156	
$R^2 = .0046$ $R = .0678$ $\Lambda = 144.6012$ $SE_{est} = \pm 22.3752$ $F = .2691$			

ค่าสถิติในตาราง ๒๑ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
($F = .๒๖๙๑$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทิศทางสุภายนอก
ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($N = ๑๒๐$)

ตาราง ๒๒ สหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และ สหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ทางสุภายในของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด (N = ๑๖๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_A
X_3	1.0000	-.0985	.0580
X_4		1.0000	-.0304
X_A			1.0000
β	.0556	-.0249	
B	.0430	-.0169	
$R^2 = .0039$ $R = .0624$ $A = 141.5351$ $SE_{est} = \pm 22.3842$ $F = .2281$			

ค่าสถิติในตาราง ๒๒ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($F = .๒๒๘๑$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
สุภายใน ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ($N = ๑๖๐$)

ตาราง ๒๓ ศาสสัมพันธ์ เข้านักสมทบ น้ำหนักคะแนน และ ศาสสัมพันธ์
 พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่
 ทางที่ไม่ใช่สุญญากาศหรือภายในของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด
 (N = ๑๖๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_A
X_5	1.0000	.0939	.0710
X_6		1.0000	-.0008
X_A			1.0000
β	.0716	-.0074	
B	.0391	-.0065	
$R^2 = .0050$ $R = .0707$ $\Lambda = 139.6912$ $SE_{est} = \pm 22.3707$ $F = .2925$			

ค่าสถิติในตาราง ๒๓ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 ($F = .๒๙๒๕$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สุ
 ญญากาศหรือภายใน ไม่สามารถพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด
 (N = ๑๖๐)

นอกจากตาราง ๒๑, ๒๒ และ ๒๓ ยังให้เห็นว่า ไม่มีพฤติกรรมตอบสนอง
 ระหว่างบุคคลในทิศทางใดที่บ่งชี้หรือพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด

๒.๒.๖ การพยากรณ์ การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ฯ
($N = ๔๐$) โดยใช้แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ
เป็นหัวพยากรณ์

ก่าน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้
แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๒๔ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ทางสุภายนอกของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ฯ ($N = ๔๐$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_A
X_1	1.0000	-.0383	-.3417
X_2		1.0000	-.1653
X_A			1.0000
β	-.3485	-.1785	
B	-.2097	-.1620	

$R^2 = .1485$ $R = .3853$ $A = 182.0703$ $SE_{est} = \pm 21.1157$
 $F = 3.2245$

ค่าสถิติในตาราง ๒๔ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่นับว่าสำคัญทาง
สถิติ ($F = ๓.๒๒๔๕$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
สุภายนอกไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ฯ ($N = ๔๐$)

ตาราง ๒๕ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และการหาค่าสัมประสิทธิ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทีม
ทางสุภายในของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ๗ (N= ๕๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_A
X_3	1.0000	-.0176	-.0077
X_4		1.0000	.0085
X_A			1.0000
B	-.0076	.0084	
B	-.0067	.0063	
$R^2 = .0000$ $R = .0000$ $\Lambda = 155.4750$ $SE_{est} = \pm 0$ $F = 0$			

ค่าสถิติในตาราง ๒๕ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($F = 0$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลในทีมทางสุภายใน
ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ๗ (N = ๕๐)

ตาราง ๒๒ กาสสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และกาสสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ พฤติกรรมตนเองระหว่างบุคคลใน
ทิศทางที่ไม่ใช่ผู้ภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนภายในกรุงเทพ
(N = ๔๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_A
X_5	1.0000	.0431	.4675
X_6		1.0000	.0037
X_A			1.0000
β	.4682	-.0164	
B	.2870	-.0128	

$R^2 = .2188$ $R = .4677$ $A = 134.3698$ $SE_{est} = \pm 20.2254$
 $F = 5.1800^*$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 2, 37} = 3.24$)

การสถิติในตาราง ๒๒ แสดงให้เห็นว่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .๐๕ ($F = ๕.๑๘๐๐$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตนเองระหว่างบุคคลใน
ทิศทางที่ไม่ใช่ผู้ภายนอกหรือภายใน มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนภายใน
ในกรุงเทพฯ

สมการพยากรณ์การปรับตัวที่ได้จากการข้างต้น เขียนได้เป็น ๒ แบบ คือ
สมการในรูปของคะแนนมาตรฐานและในรูปของคะแนนดิบ ดังนี้

๑. สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อแปลงคะแนนดิบของตัวแปร
ทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (z) แล้วทำการปรับค่าในรูปของคะแนนมาตรฐาน
ดังนี้

$$Z_A = .๕๖๘๓ Z_5 - .๐๑๖๔ Z_6$$

๒. สมการในรูปของคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ
แล้วทำการปรับค่าในรูปเดิมได้

$$\bar{A} = .๒๔๘๖ X_5 - .๐๑๖๔ X_6 + ๑๓๔.๓๖๔๘$$

ตัวพยากรณ์ชุดนี้มีอำนาจพยากรณ์การปรับค่าได้ ๒๑.๘๘ % ของความแปรปรวน
ของการปรับค่า

ผลจากการาง ๖๔, ๖๕ และ ๖๖ แสดงว่าทิศทางที่ไม่อยู่ในภายนอกหรือภายในของ
พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลทิศทางเดียวที่มีอิทธิพลต่อการปรับค่าของกลุ่มนักเรียน
ชายในกรุงเทพฯ (R = .๕๖๘๓) เมื่อพิจารณาอำนาจพยากรณ์ของพฤติกรรมแต่ละ
แบบในทิศทางดังกล่าวแล้วจะเห็นว่า พฤติกรรมยกโทษให้อภัยมีอิทธิพลโดยตรงต่อการ
ปรับค่า (p = .๕๖๘๓) แต่พฤติกรรมแก้ปัญหาลดข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้
เอง มีอิทธิพลในทางตรงข้ามต่อการปรับค่า (p = - .๐๑๖๔)

๒.๒.๑ การพยากรณ์การปรับค่าของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ

(N = ๕๐) โดยใช้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล

๒ แบบเป็นตัวพยากรณ์

ค่าน้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้
แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๒๗ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำดื่มดกบพบ น้ำดื่มกระแสม และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตนเองระหว่างบุคคลในทิศ
ทางสุภาพนอกของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ (N = ๘๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_A
X_1	1.0000	.9951	-.0660
X_2		1.0000	-.0787
X_A			1.0000
B	1.2542	-1.3367	
B	.8038	-1.4664	

$R^2 = .0217$ $R = .1473$ $A = 162.3927$ $SE_{est} = \pm 23.5821$
 $F = .4088$

ค่าสถิติในตาราง ๒๗ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($F = .๔๐๘๘$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตนเองระหว่างบุคคลในทิศทาง
สุภาพนอก ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ (N = ๘๐)

ตาราง ๖๘ คาสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ทางสุภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_A
X_3	1.0000	-.1633	-.0759
X_4		1.0000	.1310
X_A			1.0000
β	-.0560	.1219	
B	-.0351	.0825	
$R^2 = .0201$ $R = .1417$ $A = 154.2318$ $SE_{est} = \pm 23.6011$ $F = .3792$			

ค่าสถิติในตาราง ๖๘ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($F = .3792$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
สุภายใน ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตาราง ๒๕ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ที่ไม่ใช่สุ่มภายนอกหรือภายในของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ
(N= ๕๐)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_A
X_5	1.0000	.1624	-.0309
X_6		1.0000	.0999
X_A			1.0000
β	-.0483	.1077	
B	-.0298	.0913	

$R^2 = .0121$ $R = .1100$ $\Lambda = 156.0212$ $SE_{est} = \pm 23.6989$
 $F = .2257$

ค่าสถิติในตาราง ๒๕ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีัยสำคัญทาง
สถิติ ($F = .๒๒๕๗$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ที่ไม่ใช่สุ่มภายนอกหรือภายใน ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงใน
กรุงเทพฯ (N = ๕๐)

จากตาราง ๒๓, ๒๔ และ ๒๕ ผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าไม่มีพฤติกรรมตอบ
สนองระหว่างบุคคลในทิศทางใดที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ

๒.๒.๘ การพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด
โดยใช้แบบพหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบเป็นตัว
พยากรณ์

ค่าทำนายกลุ่มบท น้ำหนักคะแนน และสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ชุดนี้
แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๙๐ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ทางสุภายนอกของกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด (N = ๕๐)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_A
X_1	1.0000	.1438	-.0096
X_2		1.0000	-.0231
X_A			1.0000
β	-.0065	-.0222	
B	-.0026	-.0166	

$R^2 = .0005$ $R = .0223$ $A = 148.8655$ $SE_{est} = \pm 20.7248$
 $F = .0117$

ค่าสถิติในตาราง ๙๐ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีัยสำคัญทาง
สถิติ ($F = .0005$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พหุคูณการตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทาง
สุภายนอก ไม่มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด (N = ๕๐)

ตาราง ๗๖ ค่าสัมพัทธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
ระหว่างตัวพยากรณ์เพื่อกำหนดคะแนนของระหว่างบุคคลในมิติ
ทางกายภาพของลักษณะที่เปลี่ยนแปลงในทางจิต (N = ๕๐)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_A
X_3	1.0000	-.2489	-.0290
X_4		1.0000	-.0784
X_A			1.0000
B	-.0516	-.0912	
B	-.0329	-.0568	
$R^2 = .0085$ $R = .0921$ $n = 153.6455$ $SE_{est} = \pm 20.6419$ $F = .1997$			

ค่าสถิติในตาราง ๗๖ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์ทั้งหมด ไม่ใช่ว่าสำคัญทาง
สถิติ ($F = .๑๘๘๖$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์เพื่อกำหนดคะแนนของระหว่างบุคคลในมิติทาง
กายภาพไม่ใช่ว่าสามารถการปรับตัวของกลุ่มนักเรียนในทางจิต (N = ๕๐)

ตาราง ๗๖ สหสัมพันธ์ ระหว่าง เกณฑ์ เข้าเกณฑ์ และ ค่าดัชนีชี้แจง
เหตุผล ของตัวพยากรณ์ปัจจัยที่ครอบคลุมตนเองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ทางที่ไม่ใช่ผู้ภายในหรือภายใน ของกลุ่มนักเรียนในทางจังหวัด
($N = ๕๐$)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_A
X_5	1.0000	.3766	-.0239
X_6		1.0000	.0684
X_A			1.0000
B	-.0578	.0901	
B	-.0324	.0713	
$R^2 = .0074$ $R = .0860$ $A = 146.2436$ $SE_{est} = \pm 20.6523$ $F = .1739$			

ค่าสถิติในตาราง ๗๖ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีัยสำคัญทาง
สถิติ ($F = .๑๐๖๓๕$) ซึ่งคือ ตัวพยากรณ์ปัจจัยที่ครอบคลุมตนเองระหว่างบุคคลในทิศทาง
ที่ไม่ใช่ผู้ภายในหรือภายใน หมายความว่า เราพยากรณ์ค่าปรับตัวของกลุ่มนักเรียนภายใน
ทางจังหวัด ($N = ๕๐$)

ผลจากตาราง ๗๐, ๗๑ และ ๗๖ จะไม่เห็นว่า ไม่มีปัจจัยที่ครอบคลุมตนเอง
ระหว่างบุคคลในทิศทางใดที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของกลุ่มนักเรียนภายในทางจังหวัดว่า

๒.๒.๕ การพยากรณ์การปรับตัวของกุ่มักเรียนหญิงในต่างจังหวัด

($N = ๓๐$) โดยใช้แบบสหการรวมของระหว่างบุคคล

๒ แบบแปรตัวพยากรณ์

ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ชุดที่แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง ๙๓ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักถ่วงน้ำหนัก และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของตัวพยากรณ์ปัจจัยรวมของระหว่างบุคคลในต่างจังหวัดภายนอกของกุ่มักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($N = ๓๐$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_A
X_1	1.0000	.4045	-.1442
X_2			
X_A			
B	-.0678	-.1889	
B	-.0343	-.1739	

$R^2 = .0505$ $R = .2247$ $\Lambda = 150.6071$ $SE_{est} = \pm 22.4604$
 $F = 1.7788$

ค่าสถิติในตาราง ๙๓ แสดงให้เห็นว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีความสำคัญทางสถิติ ($F = ๑.๐๕๘๘$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์ปัจจัยรวมของระหว่างบุคคลในต่างจังหวัดภายนอก ไม่ใช่อำนาจพยากรณ์การปรับตัวของกุ่มักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($N = ๓๐$)

ตาราง ๗๔ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักสมทบ น้ำหนักคะแนน และค่าสหสัมพันธ์
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในมิติ
ทางสรีรภาพในกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด ($N = ๔๖$)

ตัวแปร	X_3	X_4	X_A
X_3	1.0000	.0118	.0002
X_4		1.0000	.0051
X_A			1.0000
β	.0002	.0051	
B	.0001	.0035	
$R^2 = 0$ $R = 0$ $A = 138.8287$ $SE_{est} = 0$ $F = 0$			

ค่าสถิติในตาราง ๗๔ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในมิติทางสรีรภาพใน ไม่มีอำนาจ
พยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด

ตาราง ๑๒ ค่าสหสัมพันธ์ น้ำหนักเบา น้ำหนักตะกอน และค่า ดัชนีดัชนี
พหุคูณ ของตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคลิกในทิศทาง
ทางที่ไม่ใช่สุ่มภายนอกหรือภายใน ของกลุ่มนักเรียนหญิงในทาง
จังหวัด (N = ๑๖)

ตัวแปร	X_5	X_6	X_A
X_5	1.0000	-.1006	.1527
X_6		1.0000	-.0502
X_A			1.0000
β	.1492	-.0352	
B	.0788	-.0328	
$R^2 = .0244$ $R = .1562$ $A = 133.8634$ $SE_{est} = \pm 22.7669$ $F = .8375$			

ค่าสถิติในตาราง ๑๒ แสดงให้เห็นว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ ไม่มีความสำคัญทาง
สถิติ ($F = .๘๓๗๔$) นั่นคือ ตัวพยากรณ์พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคลิกในทิศทาง
ที่ไม่ใช่สุ่มภายนอกหรือภายใน ไม่สามารถพยากรณ์การปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงใน
ทางจังหวัด (N = ๑๖)

นอกจากตาราง ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ ซึ่งได้เห็นว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกในทิศทางใดที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของกลุ่มนักเรียนหญิงในทางจังหวัด

๓. การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมตนเองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว ตามเพศและสถานที่อยู่

จุดมุ่งหมายประการสำคัญของเรื่องนี้ อยู่ที่ต้องการหาว่าถึงแม้แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและสังคมของสังคมไทยจะดังเดิมในเบื้องต้นว่า มีลักษณะคล้ายกันหรือไม่ อย่างไร นอกจากนั้นยังต้องการหาถึงความแตกต่างระหว่างเพศและสถานประกอบการทางจิตวิทยาซึ่งมีไว้ก็มากมายครั้งก็ยาก ซึ่งจะเป็นผลสะท้อนได้ถึงการยอมรับเลี้ยงดูเด็กของครอบครัวซึ่งในสังคมชนบทและสังคมเมือง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับแบบพฤติกรรมตนเองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment - Unequal Cell Frequencies (Winer, 1962 : 241 - 244) ของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมตนเองมีค่าเฉลี่ยดังนี้

ตาราง ๘๖ กระแสน้ำเนื่อยของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อภารกิจ ระหว่างวิทยุคนกล
 อีแจ่มแบ่งตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	127.833	164.400	148.148
หญิง	113.500	147.190	134.939
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	120.666	154.361	139.683

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	3565.950	1	3565.950	6.217*
B (สถานที่)	17690.796	1	17690.796	30.847**
(2) AB	29.646	1	29.646	.051
Within - Cell	32115.506	56	573.491	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 1, 56} = 4.00$)

** ป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 1, 56} = 7.08$)

ค่าสถิติต่าง ๆ ในตาราง ๑๖ แสดงให้เห็นว่า

๑. กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมอกับกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรม รบถ้ำดิบบุคคลอื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๒.๖๖๓$) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในตาราง ๑๖ แถว (๑) ก็พบว่ากลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด แสดงว่า นักเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรม รบถ้ำดิบบุคคลอื่นมากกว่านักเรียนหญิงทั้งหมด

๒. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ กับกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรม รบถ้ำดิบบุคคลอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๓๐.๔๔$) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในตาราง ๑๖ แถว (๑) ก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรม รบถ้ำดิบบุคคลอื่นมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment - Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพฤติกรรม รบถ้ำดิบบุคคลอื่น

ตาราง ๑๑๑) คะแนนเฉลี่ยของทักษะการเขียนลายเส้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
 จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	42.916	45.200	44.185
หญิง	24.333	35.285	31.303
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	33.625	39.416	37.100

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	2910.695	1	2910.695	10.911**
B (สถานที่อยู่)	627.888	1	627.888	2.353
(2) AB	269.273	1	269.273	1.009
Within Cell	14938.270	56	266.754	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 1, 56} = 7.08$)

ตาราง ๑๕ คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมแก้ปัญหา
ที่บุคคลอื่นจำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	79.166	88.733	84.481
หญิง	62.916	77.904	72.454
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	71.041	82.416	77.866

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	2628.046	1	2628.046	7.832**
B (สถานที่อยู่)	2160.951	1	2160.951	6.440*
AB	105.326	1	105.326	.313
(2) Within Cell	18789.328	56	335.523	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 1, 56} = 4.00$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 1, 56} = 7.08$)

ค่าสถิติต่าง ๆ ในตาราง ๙๔ แสดงให้เห็นว่า

๑. กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดและกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด มีทัศนคติในทางบวกต่อชุดคำถามเกี่ยวกับปัญหาที่บุคคลอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๑.๘๓๖$) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม ในตาราง ๙๔ ตอน (๑) ก็พบว่า กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด

๒. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ กับกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามากกว่ากันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๖.๔๕๐$) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในตาราง ๙๔ ตอน (๑) ก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment - Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามากกว่า

ตาราง ๑๕ คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพฤติกรรมแก๊งค์หาที่
 บุคคลอื่น จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	23.166	25.933	24.703
หญิง	16.333	20.619	19.060
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	19.750	22.833	21.600

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	528.812	1	528.812	7.152**
B (สถานที่อยู่)	178.282	1	178.282	2.411
(2) AB	8.257	1	8.257	.111
Within Cell	4140.221	56	73.931	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 1, 56} = 7.08$)

การสถิติในตาราง ๗๘ แสดงได้เห็นว่า

๑. กลุ่มเด็กเรียนชายทั้งหมดกับกลุ่มเด็กเรียนหญิงทั้งหมด มีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามากกว่าเด็กชายคนเดียวกับเด็กหญิงคนเดียวทางสถิติในระดับ .๐๑ ($F = ๘.๖๕๒$) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองโรงเรียนในกลุ่มในตาราง ๗๘ พบว่า (๑) ก็พบว่า กลุ่มเด็กเรียนชายทั้งหมดได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มเด็กเรียนหญิงทั้งหมด และพบว่า เด็กเรียนชายของโรงเรียนได้ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามากกว่ากลุ่มเด็กเรียนหญิงทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment - Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นพบ

ตาราง ๔๐ กระแสนเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมตนเอง
 (ตนเอง จำนวนนักศึกษาและสถานที่อยู่)

	ในกรุงเทพ ฯ	ในต่างจังหวัด	กระแสเฉลี่ยรวม
ชาย	68.250	92.200	81.555
หญิง	106.000	79.523	89.151
(1) กระแสนเฉลี่ยรวม	53.000	84.805	85.733

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	2253.088	1	2253.088	3.813
B (สถานที่อยู่)	22.880	1	22.880	.038
(2) AB	9113.696	1	9113.696	15.424**
Within Cell	33087.889	56	590.855	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 1, 56} = 7.08$)

๑. ปฏิกริยารวม (Interaction) ระหว่างเพศและสถานที่อยู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๖๕.๔๖๔$) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต่างเพศกันและอยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกันจะมีปริมาณของทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตนเองไปเป็นไปในอัตราค่าที่ต่างกันค่าหนึ่ง ผลต่อทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมยังกล่าวต่างกับที่กล่าวไว้ว่า กลุ่มใหม่แตกต่างกับจริงจึงกล่าวด้วยวิธีนี้ว่า ผลลัพธ์ ดังในตาราง ๔๐

ตาราง ๔๖ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกต่อภาคี
กรรมกำหนดเอง ว่าแตกต่างกันหรือไม่ และระดับ ที่อยู่ใน

กลุ่มตัวอย่าง		ชก.	ญท.	ชท.	ญท.
	คะแนนเฉลี่ย	68.250	79.523	92.200	106.000
ชก. (ชายในกรุงเทพฯ)	68.250	-	11.273	23.950*	37.750*
ญท. (หญิงในทางจังหวัด)	79.523		-	12.677	26.477*
ชท. (ชายในทางจังหวัด)	92.200			-	13.800
ญท. (หญิงในกรุงเทพฯ)	106.000				-

	r	2	3	4
$q_{.95}(r,56)$		2.836	3.408	3.750
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q_{.95}(r,56)$	18.204	21.875	24.071

* ถ้า q มีประโยชน์ทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากตาราง ๔๖ อาจเขียนแผนผังได้โดยถือว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใดที่น้อยบนเส้น
ตรงเกี่ยวข้องกับแต่ละทางกลุ่มที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใดที่น้อยบนเส้น
ตรงเกี่ยวข้องกับแต่ละทางกลุ่มที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

ชก. ญท. ชท. ญท.

แสดงว่ากลุ่มนักเรียนชายในทางจังหวัดมีทัศนคติในทางบวกต่อภาคีกรรมกำหนดเองมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และกลุ่ม
นักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางบวกต่อภาคีกรรมกำหนดเองมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิง
ในทางจังหวัด และกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment -
Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพวกรัก รังทำผิดตนเอง

ตาราง ๘๖ คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพวกรัก รังทำผิดตนเอง
จำแนกตามเพศและสถานภาพอยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	17.916	25.666	22.222
หญิง	25.083	21.428	22.757
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	21.500	23.194	22.516

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	30.736	1	30.736	.252
B (สถานภาพอยู่)	60.096	1	60.096	.493
(2) AB	466.178	1	466.178	3.824
Within Cell	6826.311	56	121.898	

ค่าสถิติต่าง ๆ ในตาราง ๘๖ แสดงให้เห็นว่า ไม่พบความแตกต่างใด ๆ
ของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพวกรัก รังทำผิดตนเอง

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment -
Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาคาใจ
ตนเอง

ตาราง ๔๓ คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาคาใจ
ตนเอง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	112.000	112.866	112.481
หญิง	126.666	110.333	116.272
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	119.333	111.388	114.566

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	527.593	1	527.593	1.127
B (สถานที่อยู่)	857.393	1	857.393	1.831
(2) AB	1060.147	1	1060.147	2.264
Within Cell	26215.068	56	468.126	

การสังเกตต่าง ๆ ในตาราง ๔๓ แสดงให้เห็นว่า ไม่พบความแตกต่างใด ๆ
ของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาคาใจตนเอง

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment -
 Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพฤติกรรมกับทัศนคติ
 ตนเอง

ตาราง ๔๔ คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพฤติกรรมกับทัศนคติ
 ตนเอง จากคำถามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	45.833	36.466	40.629
หญิง	46.166	36.571	40.060
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	46.000	36.527	40.316

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	.688	1	.688	.004
B (สถานที่อยู่)	1288.648	1	1288.648	8.139**
(2) AB	.172	1	.172	.001
Within Cell	8866.211	56	158.325	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 1, 56} = 7.08$)

การสถิติต่าง ๆ ในการวาง ๘๔ แสดงให้เห็นว่า

๑. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ กับกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด มีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๘.๑๓๕$) และเมื่อพิจารณากระแสมโนทัศน์ของทั้งสองกลุ่มในการวาง ๘๔ พบว่า (๑) ก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment - Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมยกโทษ หรือให้อภัย

ตาราง ๕๕ คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	123.083	124.866	124.074
หญิง	125.083	139.714	134.393
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	124.083	133.527	129.750

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	1017.325	1	1017.325	1.603
B (สถานที่อยู่)	965.586	1	965.587	1.521
(2) AB	591.589	1	591.589	.932
Within Cell	35533.854	56	634.533	

การสังเกตต่าง ๆ ในตาราง ๕๕ แสดงให้เห็นว่า ไม่พบความแตกต่างใด ๆ ของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ $p \times q$ Factorial Experiment - Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือโทษภัย

ตาราง ๘ ละแผลเฉลี่ยของทัศนคติในทางลบที่มีต่อพฤติกรรมยกโทษหรือโทษภัย จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	37.833	39.000	38.481
หญิง	43.666	41.333	42.181
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	40.750	40.361	40.516

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	238.981	1	238.981	1.347
B (สถานที่อยู่)	4.859	1	4.859	.027
(2) AB	43.896	1	43.896	.247
Within Cell	9931.001	56	177.339	

ค่าสถิติต่าง ๆ ในตาราง ๘ แสดงให้เห็นว่า ไม่พบความแตกต่างใด ๆ ของทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือโทษภัย

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment - Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมแก้ปัญห โดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปก็ได้เอง

ตาราง ๔๘ คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมแก้ปัญห โดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปก็ได้เอง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	98.166	76.933	86.370
หญิง	97.833	78.619	85.606
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	98.000	77.916	85.950

Source of Variation	SS	df	MS	F
(A) (เพศ)	6.551	1	6.551	.015
(B) (สถานที่อยู่)	5863.280	1	5863.280	13.880**
(2) AB	14.594	1	14.594	.034
Within Cell	23651.221	56	422.343	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 1, 56} = 7.08$)

ค่าสถิติต่าง ๆ ในตาราง ๔๘ แสดงให้เห็นว่า

๑. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ กับกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด มีทัศนคติในทาง

บวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาคือถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๑๓.๘๘๐$) และเพื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในตาราง ๘๘ ก่อน (๑) ก็พบว่า นักเรียนในกรุงเทพฯมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในต่างจังหวัด แสดงว่านักเรียนในกรุงเทพฯมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาคือถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง มากกว่านักเรียนในต่างจังหวัด

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment - Unequal Cell Frequencies ของทัศนคติในทางลบที่มีต่อเหตุการณ์แก้ปัญหาคือถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

ตาราง ๔๘ คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในทางยอมรับพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่า
เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปไ้เอง จำแนกตามเพศและสถานที่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	39.083	20.933	29.000
หญิง	33.083	21.333	25.606
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	36.083	21.166	27.132

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	112.394	1	112.394	1.105
B (สถานที่อยู่)	3204.124	1	3204.124	31.503**
(2) AB	146.771	1	146.771	1.443
Within Cell	5695.435	56	101.704	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 1, 56} = 7.08$)

ค่าสถิติต่าง ๆ ในตาราง ๔๘ แสดงให้เห็นว่า

๑. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ กับกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด มีทัศนคติในทางยอมรับพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปไ้เอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๓๑.๕๐๓$) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในตาราง ๔๘ ตอน (๑) ก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางยอมรับพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปไ้เอง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment -
Unequal Cell Frequencies ของความเกรงใจ

ตาราง ๘๘ คะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจ จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ย
ชาย	331.725	340.560	336.633
หญิง	367.925	375.942	373.027
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	349.825	361.200	356.650

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	73196.111	1	73196.111	57.540**
B (สถานที่อยู่)	4056.825	1	4056.825	3.189
(2) AB	9.428	1	9.428	.007
Within Cell	249326.842	196	1272.075	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01}^{1, 196} = 6.76$)

ค่าสถิติในตาราง ๘๘ แสดงให้เห็นว่า

๑. กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดและนักเรียนหญิงทั้งหมด มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ ($F = ๕๗.๕๔๐$) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในตาราง ๘๘ ก่อน (๑) ก็พบว่า กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด แสดงว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมดมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ pxq Factorial Experiment -
 Uniquel Cell Frequencies ของการปรับตัว

ตาราง ๕๐ คะแนนเฉลี่ยของการปรับตัว จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

	ในกรุงเทพฯ	ในต่างจังหวัด	คะแนนเฉลี่ยรวม
ชาย	155.67	147.66	151.222
หญิง	159.17	139.08	146.390
(1) คะแนนเฉลี่ยรวม	157.425	151.222	148.565

Source of Variation	SS	df	MS	F
A (เพศ)	368.55	1	368.55	.72
B (สถานที่อยู่)	11279.43	1	11279.43	22.03 **
(2) AB	2083.32	1	2083.32	4.07 *
Within Cell	100319.27	196	511.83	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05} 1, 196 = 3.89$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01} 1, 196 = 6.76$)

ค่าสถิติต่าง ๆ ในตาราง ๕๐ แสดงให้เห็นว่า

๑. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ กับกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด มีการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = 22.๐๓$) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในตาราง ๕๐ ก่อน (๑) ก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีคะแนน

การปรับตัวสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด

๒. ปฏิกริยารวม (Interaction) ระหว่างเพศกับสถานที่อยู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๘.๐๘$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ต่างเพศกัน และอยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกัน มีปฏิกิริยาการปรับตัวไม่ไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้ส่งผลการปรับตัวแตกต่างกัน เพื่อหาว่ากลุ่มไหนแตกต่างกันจริง จึงทดสอบด้วยวิธีนิวแมน คีส์ ดังในตาราง ๕๑

ตาราง ๕๑ การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัว จำแนกตามเพศ และสถานที่อยู่

กลุ่มตัวอย่าง		บุท.	ชท.	ชก.	ญก.
	คะแนนเฉลี่ย	139.080	147.660	155.670	159.170
บุท. (หญิงในต่างจังหวัด)	139.080	-	8.580*	16.590*	20.090*
ชท. (ชายในต่างจังหวัด)	147.660		-	8.010	11.510*
ชก. (ชายในกรุงเทพฯ)	155.670			-	3.500
ญก. (หญิงในกรุงเทพฯ)	159.170				-
r			2	3	4
$q_{.95}(r, 196)$			2.77	3.31	3.63
$\sqrt{MS_{error}/n}$			8.287	9.903	10.860

* ค่า q มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการวาง ๕๑ อาจเขียนแผนผังได้โดยถือว่ากลุ่มตัวอย่างคู่ใดอยู่บนเส้นตรงเดียวกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มตัวอย่างคู่ใดที่ไม่อยู่บนเส้นตรง

เดียวกัน แสดงว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

อศ. ชก. นก. นห.

แสดงว่า กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพมหานครมีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพมหานครมีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด และกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความหมายของการทักท้วง

จุดมุ่งหมายทั่วไปของการศึกษาครั้งนี้คือ เพื่อหาว่าแบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลที่บุคคลแสดงออกในแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นใจถึง แวดล้อมภายนอกหรือใช้ตนเองเป็นเกณฑ์ มีความสัมพันธ์กับกานิยมทางสังคมโดยเฉพาะความเกรงใจและการปรับตัวของบุคคล หรือไม่เพียงใด และเพื่อหาว่าพฤติกรรมแบบใดเป็นผดยอนกลับของระบบกานิยมโดยมากในสังคม นอกจากนี้ยังลองการทราบถึง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในแง่ของจิตวิทยาสังคมระหว่างสังคมในแง่กับสังคมในชนบทว่าเหมือนกันหรือแตกต่างกันในกานิยมบ้าง มากน้อยเพียงใด กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เพื่อเปรียบเทียบผลจากการป้อนความเชื่อใหม่ ๆ กับความเชื่อเก่าที่มีอยู่เดิมว่าคนในชนบทต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไรบ้าง และยังต้องการทราบถึงความแตกต่างระหว่างการเรียนรูของเพศชายและเพศหญิงในกานีวิถีวิทยาสังคม เช่น พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว ว่าแตกต่างกันหรือไม่ มากน้อยเพียงใดในเรื่องใดบ้าง

ความหมายเฉพาะมีดังนี้

๑. หากความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว
๒. หากอำนาจการตัดสินใจ ความเกรงใจ เมื่อใช้พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทางเป็นตัวแยก
๓. หานน้ำหนักสมทบ (p-weight) ของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทางที่มีต่อความเกรงใจ
๔. หากอำนาจการตัดสินใจของการปรับตัว เมื่อใช้พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทางเป็นตัวแยก

๕. น้ำหนักสัมพัทธ์ (p-weight) ของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทางต่อการปรับตัว

๖. เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลทั้งในทางบวกและลบ ความเกรงใจ และการปรับตัว โดยจำแนกตามเพศและสถานที่อยู่

กลุ่มตัวอย่าง

๑. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๐๓ ทั้งในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด จำนวน ๒๐๐ คน

กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ก่อนนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิตปทุมวัน เป็นชาย ๔๐ คน และหญิง ๔๐ คน รวม ๘๐ คน

กลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ก่อนนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ เป็นชาย ๕๐ คน และหญิง ๕๐ คน รวม ๑๐๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

๑. แบบสอบถามพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล แบบสอบถามนี้ใช้วัดแบบพฤติกรรมตอบสนองที่อาจแสดงออกใน ๒ ลักษณะ (คือลักษณะพฤติกรรมบีบบังคับ และลักษณะพฤติกรรมแก้ปัญหา) และใน ๓ ทิศทาง (คือ ทิศทางสู่ภายนอก ทิศทางสู่ภายใน และทิศทางที่มิใช่สู่ภายนอกหรือภายใน) รวมเป็นแบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๖ แบบ ควบกัน

แบบสอบถามมี ๒๕ ข้อ แต่ละข้อสร้างเป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และมีแบบพฤติกรรมตอบสนอง ๖ แบบ ให้เลือก ให้ผู้ตอบเลือกแบบพฤติกรรม ๖ แบบ จาก ๖ แบบ ที่กำหนดให้ พฤติกรรมแบบแรกเป็นพฤติกรรมที่ตรงหรือใกล้เคียงกับความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบมากที่สุด แล้วพฤติกรรมแบบที่สองเป็นแบบพฤติกรรมที่ผู้ตอบไม่เคยคิดจะทำหรือไม่ใกล้เคียงกับที่ผู้ตอบเคยแสดงออกเลย ในการตอบให้เขียนตัวอักษรหน้าแบบพฤติกรรมที่เลือกนั้นลงในช่องมาตราวัดเหนือเลขที่แสดงความใกล้เคียงหรือไกลกับความรู้สึก

ของผู้ทวนแล้วแต่กรณี สำหรับการทวนได้คะแนน วิจารณ์คำตอบตามมาตรวิ คือ ถ้า
คำตอบใดอยู่ในข้อเลข ๑๕ ก็ให้ ๑๕ คะแนน เนื้อเลข ๔ ก็ให้ ๔ คะแนน ดังนั้นผู้ที่
ได้คะแนนพฤติกรรมใดมากก็แสดงว่ามีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมนั้น หรือใช้พฤติกรรม
นั้นเสมอ ผู้ที่ได้คะแนนพฤติกรรมใดน้อยก็แสดงว่ามีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมนั้นหรือ
ใช้พฤติกรรมนั้นน้อย

๒. แบบสอบถามความเกรงใจ แบบสอบถามนี้มี ๔๒ ข้อ แต่ละข้อเป็นสถานการณ์
เกี่ยวกับบุคคลที่มีฐานะทางสังคมต่างกัน เช่น ศิษย์กับอาจารย์ เป็นต้น วิธีตอบให้นักเรียน
อ่านข้อความและพิจารณาว่า ถ้าตนเองอยู่ในฐานะเช่นนั้นในสถานการณ์นั้น จะปฏิบัติอย่างไร
แล้วจึงเขียนวงกลมล้อมรอบตัวเลขในมาตราที่แบ่งออกเป็น ๗ ส่วน ในการให้คะแนนคือ
เอาลักษณะการตอบเป็นเกณฑ์ตัดสิน สำหรับข้อความที่เป็นลักษณะตอบรับและหมายถึงการมี
ความเกรงใจน้อย จะให้ ๑ คะแนน แก่ผู้ที่เขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๓ ในมาตราส่วน และ
จะให้คะแนนเพิ่มขึ้นตามลำดับจนถึง ๗ คะแนน แก่ผู้ที่เขียนวงกลมล้อมรอบเลข -๓ ส่วน
ข้อความที่เป็นลักษณะตอบรับแต่หมายถึงการมีวามเกรงใจมาก จะให้ ๗ คะแนน แก่ผู้ที่
เขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๓ ในมาตราส่วน และจะลดคะแนนลงไปตามลำดับจนถึง ๑
คะแนน แก่ผู้ที่เขียนวงกลมล้อมรอบเลข - ๓ ดังนั้น ผู้ที่ได้คะแนนในแบบสอบถามสูงจะมี
ความเกรงใจมาก ผู้ที่ได้คะแนนต่ำจะมีความเกรงใจน้อย

๓. แบบสอบถามการปรับตัว แบบสอบถามนี้มี ๓๕ ข้อ แต่ละข้อเป็นลักษณะ
ของการปรับตัวที่บัง ไม่บัง สลับกันไป วิธีตอบให้นักเรียนอ่านข้อความและพิจารณา
ว่าตนมีความเห็นด้วยหรือมีสภาพตรงตามข้อความหรือลักษณะที่กำหนดได้มากน้อยเพียงใด
แล้วจึงเขียนวงกลมล้อมรอบตัวเลขในมาตราที่แบ่งออกเป็น ๗ ส่วน ในการให้คะแนน คือ
เอาลักษณะการตอบเป็นเกณฑ์ตัดสิน สำหรับข้อความที่เป็นลักษณะตอบรับ และหมายถึง
การมีการปรับตัวที่ไม่ดี จะให้ ๑ คะแนน แก่ผู้ที่เขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๓ ในมาตราส่วน
และให้คะแนนเพิ่มขึ้นตามลำดับจนถึง ๗ คะแนน แก่ผู้ที่เขียนวงกลมล้อมรอบเลข - ๓
ส่วนข้อความที่เป็นลักษณะตอบรับแต่หมายถึงการไม่มีการปรับตัวที่ดี จะให้ ๗ คะแนน แก่ผู้
เขียนวงกลมล้อมรอบเลข ๓ ในมาตราส่วน และจะลดคะแนนลงไปตามลำดับจนถึง

๑. คะแนนแก้ผู้เขียนวงกลมรอบเลข - ๓ ทั้งนี้ ผู้ที่ใดคะแนนในแบบสอบถามสูง จะมีการปรับตัว ผู้ใดคะแนนต่ำจะมีการปรับตัวที่ไม่ดี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้จัดกระทำกับข้อมูลตามลำดับดังนี้

๑. การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

๑.๑ หากความสัมพันธ์ระหว่างแบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว

๑.๒ หากความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับเกณฑ์

๒. การหาอำนาจพยากรณ์ของตัวพยากรณ์ โดยใช้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์ และใช้ความเกรงใจกับการปรับตัวเป็นเกณฑ์

๒.๑ หากอำนาจพยากรณ์ของความเกรงใจโดยใช้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์

๒.๒ หากอำนาจพยากรณ์ของการปรับตัว โดยใช้แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ ในแต่ละทิศทางเป็นตัวพยากรณ์

๓. การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลทั้งในทางบวกและลบ ความเกรงใจ และการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง เปรียบจำแนกตามเพศ และสถานที่อยู่หรือวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น และใช้ q - statistic แบบ Newman Keuls Method ทดสอบความแตกต่างเมื่อพบปฏิกริยารวม (Interaction) ระหว่างเพศและสถานที่อยู่

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

๓. พฤติกรรมแก้ปัญหาคือถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ย่อมไปได้เองสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัว อย่างไม่มีัยสำคัญทางสถิติ

๔. ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัวอย่างมีัยสำคัญทางสถิติ และเพื่อหาความสัมพันธ์ แบบได้เกิดระหว่างความเกรงใจและการปรับตัวก็มีแบบความสัมพันธ์ที่มีัยสำคัญทางสถิติ

๑.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับเกณฑ์ แยกออกเป็น ๒ ตอนตามประเภทของเกณฑ์ดังนี้

ก. เมื่อใช้ความเกรงใจเป็นเกณฑ์ จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศและสถานที่อยู่ ปรากฏผลดังนี้

๑. ในทิศทางสุญญากาศ

พฤติกรรมทำหมิ่นกกลอื่นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ๓ สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ ($r = -.๓๖๓๗$)

พฤติกรรมทำหมิ่นกกลอื่นของนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ ($r = -.๓๖๕๐$)

พฤติกรรมทำหมิ่นกกลอื่นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ ($r = -.๒๔๐๕$)

พฤติกรรมทำหมิ่นกกลอื่นของนักเรียนหญิงทั้งหมด สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = -.๒๕๐๔$)

พฤติกรรมทำหมิ่นกกลอื่นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ ($r = -.๓๓๐๓$)

พฤติกรรมแก้ปัญหามุ่งกลั่นแกล้งของนักเรียนชายในกรุงเทพฯ
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = -.๓๖๔๐$)

พฤติกรรมแก้ปัญหามุ่งกลั่นแกล้งของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

$$(r = -.๒๒๙๑)$$

พฤติกรรมแก้ปัญหามุ่งกลั่นแกล้งของนักเรียนชายในต่างจังหวัด
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

$$(r = -.๒๕๑๘)$$

พฤติกรรมแก้ปัญหามุ่งกลั่นแกล้งของนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

$$(r = -.๘๐๒๘)$$

พฤติกรรมแก้ปัญหามุ่งกลั่นแกล้งของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

$$(r = -.๓๑๐๙)$$

พฤติกรรมแก้ปัญหามุ่งกลั่นแกล้งของนักเรียนชายทั้งหมด
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = -.๒๔๙๙$)

พฤติกรรมแก้ปัญหามุ่งกลั่นแกล้งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

$$(r = -.๓๔๗๐)$$

๒. ในทิศทางสู่ภายใน

พฤติกรรมทำตนเองของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ
สัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = .๒๔๓๐$)

พฤติกรรมทำตนเองของนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด
สัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = .๑๓๔๑$)

พฤติกรรมทำผิดตัวเองของนักเรียนชายวังแดง สัมพันธ์
โดยตรงกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = .๖๐๙๓$)

พฤติกรรมทำผิดตัวเองของนักเรียนหญิงวังแดง สัมพันธ์
โดยตรงกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = .๖๖๖๓$)

พฤติกรรมทำผิดตัวเองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สัมพันธ์
โดยตรงกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = .๓๑๓๖$)

พฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นของนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
($r = -.๖๑๖๑$)

๓. ในทิศทางที่ไม่ใช่ผู้รายงานหรือภายใน

พฤติกรรมยกโทษต่อไ้อภัยของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ
สัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = .๕๓๐๓$)

พฤติกรรมยกโทษต่อไ้อภัยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
สัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = .๑๔๐๑$)

๔. เมื่อใช้การปรับตัวเป็นเกณฑ์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างใน
กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ปรากฏผลดังนี้

๖. ในทิศทางผู้รายงาน

พฤติกรรมทำผิดบุคคลอื่นของนักเรียนชายในกรุงเทพฯ
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = -.๓๔๖๑$)

พฤติกรรมทำผิดบุคคลอื่นของนักเรียนหญิงทั้งหมด สัมพันธ์
ในทางตรงข้ามกับการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = -.๖๐๓๔$)

พฤติกรรมทำผิดบุคคลอื่นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สัมพันธ์
ในทางตรงข้ามกับการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = -.๖๑๔๖$)

พฤติกรรมบนเก้าอี้ที่มุกกล่อนของนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด
สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = -.๒๑๗๒$)

๒. ในทิศทางสู่ภายใน

ไม่พบความสัมพันธ์ใด ๆ เลย

๓. ในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน

พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยของนักเรียนชายในกรุงเทพฯ
สัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = .๘๗๕$)

๒. อำนาจพยากรณ์ ความเกรงใจ และการปรับตัว เมื่อใช้แบบพฤติกรรม
ตอบสนองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทาง คือ ทิศทางสู่ภายนอก ทิศทางสู่ภายใน
ทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน เป็นตัวพยากรณ์

๒.๑ อำนาจพยากรณ์ ของความเกรงใจ เมื่อใช้พฤติกรรมในแต่ละทิศ
ทางทั้งสามของพฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคล เป็นตัวพยากรณ์ จำแนกตาม เพศและ
สถานที่อยู่ ปรากฏผลดังนี้

๑. ในทิศทางสู่ภายนอก

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่ม
ตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
($R = .๓๓๕๕$)

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของ
นักเรียนหญิงในต่างจังหวัด มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .๐๑ ($R = .๘๐๓๘$)

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของ
กลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .๐๑ ($R = .๘๖๖๖$)

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอก
ของนักเรียนชายทั้งหมด มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ $.05$ ($R = .29105$)

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอก
ของนักเรียนหญิงทั้งหมด มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ $.05$ ($R = .2508$)

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอก
ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ $.05$ ($R = .2888$)

๒. ในทิศทางสู่ภายใน

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของ
กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ $.05$ ($R = .2833$)

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของ
นักเรียนหญิงในต่างจังหวัด มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ $.05$ ($R = .3411$)

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของ
นักเรียนหญิงทั้งหมด มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 $.05$ ($R = .2936$)

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายในของ
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 $.05$ ($R = .2784$)

๓. ในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอก

หรือภายในของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($R = .๑๔๔๖$)

๒.๓ อำนาจพยากรณ์ของการปรับตัว เมื่อใช้พฤติกรรมในแต่ละทิศทางทั้งสามของพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล เป็นตัวพยากรณ์ จำแนกตามเพศและสถานที่อยู่ ปรากฏผลดังนี้

๑. ในทิศทางสู่ภายนอก

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายนอกของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($R = .๑๔๔๖$)

๒. ในทิศทางสู่ภายใน

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางสู่ภายใน มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัว

๓. ในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน

พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน ของนักเรียนชายในกรุงเทพฯ มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($R = .๑๖๙๙$)

๓. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน การทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนคติที่มีต่อแบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๖ แบบ ทั้งในทางบวกและลบระหว่างความเกรงใจ และการปรับตัว ของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามเพศ และสถานที่อยู่ ปรากฏผลดังนี้

๑. ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมกำหนดนิมิตตนเอง

๑. กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมกำหนด

บุคลิกอื่นมากกว่านักเรียนหญิงทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๖.๒๑๙$)

๒. กลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรม
การบริโภคอื่นมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
($F = ๓๐.๘๘๙$)

ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมรวมตัวกันบุคคลอื่น

๑. กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมรวมตัวกัน
บุคลิกอื่นมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
($F = ๑๐.๔๑๑$)

ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่น

๑. กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหา
ที่บุคคลอื่นมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
($F = ๙.๔๓๒$)

๒. กลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหา
ที่บุคคลอื่นมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
($F = ๖.๔๔๐$)

ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่น

๑. กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหา
ที่บุคคลอื่นมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
($F = ๙.๑๔๒$)

ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมทำหิตตนเอง

๑. ปฏิกริยารวม (Interaction) ระหว่างเพศและสถานที่อยู่
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๑๘.๘๒๔$) คือ กลุ่มนักเรียนชายในทางจังหวัดมี
ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมทำหิตตนเองมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมรับทำนิติของตนเองมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด และกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมรับทำนิติตนเอง

ไม่พบความแตกต่างใด ๆ

ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง

ไม่พบความแตกต่างใด ๆ

ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง

๑. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

($F = ๔.๑๓๔$)

ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย

ไม่พบความแตกต่างใด ๆ

ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย

ไม่พบความแตกต่างใด ๆ

ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองที่ถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง

๑. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเองที่ถือว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๑๓.๔๔๐$)

ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาก็ถือว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้อีกเอง

๑. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ปีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาก็ถือว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้อีกเอง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๓๖.๕๐๓$)

ความเกรงใจ

๑. กลุ่มนักเรียนหญิงทั้งเพศมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๔๗.๕๔๐$)

การปรับตัว

๑. กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ปีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = ๒๖.๐๓$)

๒. ปฏิกริยารวม (Interaction) ระหว่างเพศและสถานที่อยู่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๔.๐๘$) คือ กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดปีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ปีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕ และกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ปีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงในต่างจังหวัดกับกลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

อภิปรายผล

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๖ แบบ กับความเกรงใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตามนิยามกลอื่น และพฤติกรรมแก้ปัญหาก็มีผลต่อความเกรงใจ

ผลการศึกษารังนี้พบว่า พฤติกรรมคำนิบกลอื่น และพฤติกรรมแก้
ปัญหาที่บุคคลอื่น สัมพันธ์ในทางตรงกับความเกรงใจ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ
 และ ๒ ตามลำดับ ผลดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริงยืนยันได้ว่า บุคคลที่แสดงความรู้สึกมาก
 จะมีความเกรงใจมากด้วย แสดงให้เห็นว่า ถ้านิยมความรู้สึก กับคำนึง ความเกรง
 ใจไปด้วยกัน ผลนี้สอดคล้องกับผลการค้นคว้าของ วีราภรณ์ (๒๕๑๔ : ๑๗๘) ซึ่งพบว่า
 บุคคลที่มีความเกรงใจมาก มักจะแสดงพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว มีอารมณ์เย็น มีความสงบ
 มีความเรียบร้อยในการวางตัว ส่วนบุคคลที่มีความเกรงใจน้อยมักจะก้าวร้าว มีความ
 มั่นใจในตนเอง แสดงความเด่น เป็นตัวของตัวเองมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ
 ผลของ นวลเพ็ญ (Nuanpen, 1968 : 144) ซึ่งพบว่า ทักษะในทางบวกที่มีต่อพฤติ
 กรรมคำนิบกลอื่น สัมพันธ์โดยตรงกับความตั้งใจ เครียด ขัดแย้ง มีเป็นองค์ประกอบ
 หนึ่งของความวิตกกังวลสูง และประสิทธิ์ (๒๕๑๔ : ๘๒) พบว่า บุคคลที่มีความวิตก
 กังวลสูงจะมีความเกรงใจมาก หรือเกรงใจน้อย จากผลของ นวลเพ็ญ และของประสิทธิ์
 อาจสรุปได้ว่า บุคคลที่ก้าวร้าวหรือขาดความรู้สึก จะมีความวิตกกังวลสูง และจะมี
 ความเกรงใจมาก หรือไม่ก็มีความเกรงใจน้อย แต่ผู้เขียนพบว่า บุคคลที่แสดง
 พฤติกรรมทำหิบุคคลอื่นและแสดงพฤติกรรมแก้ขัดเดาที่บุคคลอื่น ขัดแย้งคือบุคคลที่ก้าวร้าว
 ขาดความรู้สึกจะมีความเกรงใจน้อย หรือ บุคคลที่แสดงความรู้สึกมากจะมีความเกรง
 ใจมาก การที่ผู้เขียนพบผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะเหตุว่า ตามธรรมชาติการแสดงความ
 รู้สึกนั้นขัดกับความต้องการที่แท้จริงของบุคคลที่จะทำอะไรตามใจตนเอง ทั้งนี้ บุคคลที่
 แสดงความรู้สึกจึงมีความวิตกกังวลสูงด้วย เพราะการแสดงความรู้สึกนั้นเป็นการแสดง
 เพื่อต้องการการยอมรับจากสังคม (Need for social approval) แก่อย่างไร
 ก็ตาม การยอมรับจากสังคมนั้นจะช่วยลดความวิตกกังวลลงไปได้ด้วย จึงอาจกล่าว
 ได้ว่า ความวิตกกังวลสูงมีปริมาณเท่ากับความต้องการการยอมรับจากสังคม กล่าวคือ
 ยิ่งมีความวิตกกังวลสูงมากเท่าไรก็จะมีความต้องการการยอมรับจากสังคมมากยิ่งขึ้น
 เท่านั้น เพื่อลดความวิตกกังวลหรือเพื่อให้ความวิตกกังวลหมดไป และยิ่งมีความต้อง
 การการยอมรับจากสังคมมากเท่าไร จะยิ่งมีความวิตกกังวลสูงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

(McDavid and Harari, 1969 : 332) ทั้งนี้ เพราะสิ่งที่สังคมให้การยอมรับนั้นขัดกับความต้องการที่แท้จริงของตนเอง ในขณะที่เกี่ยวกับ ความต้องการการยอมรับจากสังคมสัมพันธ์โดยตรงกับค่านิยมไม่ตรีสัมพันธ์ (need affiliative) (McDavid and Harari, 1969 : 92) และค่านิยมไม่ตรีสัมพันธ์ก็สัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ (วีราภรณ์, ๒๕๑๔: ๑๘๑) ด้วยเหตุนี้ ความสุภาพจึงสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ และเพราะเหตุที่ความเกรงใจเป็นค่านิยมหนึ่งซึ่งสังคมให้การยอมรับ ฉะนั้น บุคคลที่มีความเกรงใจมากจึงมีความวิตกกังวลมากด้วย (ประสิทธิ์, ๒๕๑๔: ๙๒) เพราะความเกรงใจขัดกับความต้องการที่แท้จริงของบุคคลที่จะแสดงความเป็นตัวเอง คือทำตามใจตนเอง แต่ความวิตกกังวลจะลดลงเมื่อได้รับการยอมรับจากสังคม ด้วยเหตุนี้ บุคคลที่มีความสุภาพก็คือ บุคคลที่มีความเกรงใจมากก็คื จึงพบว่า เป็นบุคคลที่มีอารมณ์เย็น มีความสงบ มีความเรียบร้อยในการวางตัว ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มีความวิตกกังวลต่ำ

① จากการอธิบายข้างต้นทำให้ข้อคิดว่าการแสดงความสามารถ การแสดงความสามารถใจก็คือ ถ้าเป็นไปเพื่อต้องการให้สังคมยอมรับแล้ว การแสดงพฤติกรรมดังกล่าวจะประกอบด้วยความวิตกกังวลควบคู่ไปด้วย และข้อคิดอีกประการหนึ่งก็คือ ความต้องการการยอมรับจากสังคม อาจเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เป็นปัจจัยให้บุคคลในสังคมนั้นเกิดความวิตกกังวล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสิ่งที่สังคมให้การยอมรับนั้นเป็นคล้ายกับ super ego ส่วนความต้องการของบุคคลที่จะทำตามใจตนเองนั้นเป็นคล้ายกับ id ดังนั้น ความวิตกกังวลดังกล่าวจึงเป็นผลจากการต่อสู้ระหว่าง super ego ของสังคม กับ id ของบุคคลก็ได้

✕ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ที่ผู้เขียนพบคือ พฤติกรรมท่าหน้าบุคคลอื่น และพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่น สัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจนั้น ในกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกออกตามเพศและสถานที่อยู่แล้ว ปรากฏว่า ผลดังกล่าวมีอยู่ทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ กลุ่มเดียวที่ไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว ประกอบกับผู้เขียนพบว่า กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากที่สุด จึงอาจตั้งข้อสังเกตได้ว่า

กลุ่มักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ฯ แสดงความสุภาพโดยไม่มีความต้องการการยอมรับจากสังคม (เพราะไม่พบว่าพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น และพฤติกรรมแก้ปัญหาคือบุคคลอื่นสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ นับหนึ่งคือ ไม่พบว่าความสุภาพสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ ซึ่งเป็นค่านิยมที่สังคมให้ยอมรับ) จึงทำให้ไม่เกิดความวิตกกังวล ดังนั้นการแสดงความสุภาพโดยไม่มีความต้องการการยอมรับจากสังคมอาจเป็นปัจจัยหนึ่งของการปรับตัวที่ดีก็เป็นได้ และข้อสันนิษฐานนี้อยู่บนข้อตกลงพื้นฐานที่ว่า บุคคลที่ไม่มีความวิตกกังวลหรือไม่ต้องการการยอมรับจากสังคมจะมีการปรับตัวดี

ผลดังกล่าวที่ผู้เขียนพบยังแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดก็ยังแสดงพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น และพฤติกรรมแก้ปัญหาคือบุคคลอื่นหรือมีความก้าวร้าวมากขึ้นเท่าไรก็จะมีใจความเกรงใจน้อยลงมากเท่านั้น ผลดังกล่าวนี้อาจสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลที่ก้าวร้าวมักจะทำอะไรตามใจตนเอง คือทำตาม id ของตน มากกว่าทำตาม super ego ของสังคม และในขณะที่เดียวกับบุคคลที่ก้าวร้าวจะมีความวิตกกังวลสูงด้วย (Nuanpen, 1968 : 184) เพราะประเพณีปฏิบัติในสิ่งที่ขัดกับมาตรฐานของสังคม หรือของกลุ่ม จึงทำให้บุคคลที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่เกรงใจบุคคลอื่นสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้บุคคลก้าวร้าวประการหนึ่งอาจเป็นเพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบการใช้อำนาจควบคุม ถือค่านิยมแบบประสพการณ์ อารมณ์ร้อนมากจน และในขณะที่เดียวกันผู้ที่ใช้อำนาจควบคุมก็ปฏิเสธหรือไม่ยอมรับการต่อต้านเป็นปรักภัย จึงทำให้บุคคลที่อยู่ในครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น ต้องเก็บกดความไม่พอใจไว้ ประกอบกับการรับรู้ของบุคคลนั้นเป็นทั้งถูกควบคุมและปฏิเสธในขณะเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ผลดังกล่าวทั้งสองประการจึงทำให้บุคคลนั้นเกิดความขงคับใจ และพัฒนาไปเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวในที่สุด (Tolor and Janowec, 1968:206-209) การอบรมเลี้ยงดูในสังคมไทยส่วนมากมีแนวโน้มที่จะเป็นแบบใช้อำนาจควบคุม ถือค่านิยมแบบประสพการณ์อารมณ์ร้อนมากจน ถือค่านิยมอัตตาธิปไตย จึงทำให้เด็กมีความขงคับใจ และมีความก้าวร้าวมาก ส่วนบุคคลที่แสดงกวางสุภาพมากนั้นเป็นเพราะได้รับรางวัลคือ การยอมรับของ

สังคม จึงทำให้ความวิตกกังวลลดลงไปได้ และการแสดงความรู้สึกพอใจเป็นวิธีแก้
 ปัญหาอย่างหนึ่งของบุคคลที่เกิดความขัดแย้งอันเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูแบบถือค่านิยม
 ไว้อ่านาจก็ได้ ค่านิยมอาวุโส ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการนิยามไว้อ่านาจ มีผลต่อพฤติ
 กรรมของบุคคลกล่าวคือ ผู้อาวุโสมีผลทำให้บุคคลแสดงการยอมกลายความเครียด
 น้อยลง ทำให้บุคคลหัวเราะ กลกขบขัน สนุกสนานและแสดงความพอใจน้อยลงและ
 ทำให้บุคคลมีความเครียดทางอารมณ์มากขึ้น แต่แสดงความรู้สึกไม่เห็นด้วย โต้แย้งคัดค้าน
 น้อยลง (วีราภรณ์, ๒๕๑๔: ๑๘๖-๑๘๗) ทั้งนี้ เพราะสังคมไทยถือว่า ความเกรงใจ
 และการประพฤติผู้อาวุโสเป็นสมบัติของผู้ดี การศึกษาอบรมมาดี และได้มีมา
 การจะ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ความสุขที่พึงพอใจโดยตรงกับความเกรงใจ หรือ
พฤติกรรมการวางตัวสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ ผลักดันให้จึงสนับสนุนว่า
กล่าวได้ว่า ความเกรงใจในฐานะที่เป็นค่านิยมหนึ่งจึงทำหน้าที่คล้าย super ego ที่คอย
ระแวดระวังยับยั้ง มิให้ตัวเราทำอะไรผิดพลาดไปจากค่านิยมอันดีงาม เช่น การแสดง
ความรู้สึก เป็นต้น (วีรบุรุษ และนวลเพ็ญ, ๒๕๑๓ : ๖ - ๓๓)

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตัวหนึ่ตนเอง และพฤติกรรมแก้ปัญหาคำถามตนเอง
 กับความเกรงใจ

การค้นคว้าพบว่า พฤติกรรมตัวหนึ่ตนเองกับความเกรงใจสัมพันธ์กัน
 โดยตรง และเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ ๓ ที่เขียนนี้อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรม
 ตัวหนึ่ตนเองมีเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูที่เข้มงวด (Henry, 1956 : 35 - 38)
 เป็นวิธีแก้ปัญหาลดความขัดแย้ง ความวิตกกังวลที่ตนเองมีอยู่ให้น้อยลง และการ
 แสดงพฤติกรรมดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะได้รับรางวัลจากพ่อแม่และจากสังคมมากกว่าการ
 กระทำตามใจตนเอง การแสดงพฤติกรรมดังกล่าวจึงพัฒนาไปเป็นนิสัยของการสร้าง
 ข้อวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง (Self-critical statements) เพื่อเป็นวิธีในการ
 ควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น ดังนั้น การตัวหนึ่ตนเองจะช่วยลดความวิตกกังวลได้
 (Bandura and Walters, 1963:185) ประกอบกับความเกรงใจเป็นค่านิยมที่ชานไป

กับวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เข้มงวด เพราะถือว่าความไม่เกรงใจ เช่น การลบหลู่ผู้มีพระคุณขัดกับคุณธรรม เรื่องความกตัญญู กวียเหตุนี้บุคคลที่คำนึงตนเองมากจึงมักจะมีความเกรงใจมากตามไปด้วย ผลดังกล่าวนี้จึงเป็นข้อเท็จจริงที่สนับสนุนผลงานของฮอฟแมน (Hoffman, 1953: 383-393) ผู้ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการควบคุมอย่างเข้มงวดจากพ่อแม่มักจะแสดงพฤติกรรมทำหิตนเองหรือแก้แค้นหาที่ตนเอง (Intropunitive aggression) และกานิยมอาวุโสมีผลทำให้การแสดงความไม่เห็นด้วยและการโต้แย้งคัดค้านน้อยลง หรือนัยหนึ่งมีความเกรงใจมากขึ้นนั่นเอง (วิจารณ์ ๒๕๑๔: ๑๘๖-๑๘๗)

๒ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมแก้แค้นหาที่ตนเองกับความเกรงใจ พบว่าสัมพันธ์กันในทางตรงข้าม เฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ๓ กลุ่มเดียว ผลดังกล่าวขัดกับสมมติฐานข้อ ๔ ซึ่งตั้งไว้ว่า น่าจะสัมพันธ์กันโดยตรง จึงไม่สามารถรับสมมติฐานข้อ ๔ ได้ ที่ได้ผลเป็นไปในทางตรงข้ามอาจเป็นเพราะ บุคคลที่แก้แค้นหาที่ตนเองจากสำหรับกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ๓ จะมีความเกรงใจน้อยหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การแก้แค้นหาที่ตนเองไม่ได้เป็นผลมาจากปทัสฐานหรืออิทธิพลจากสังคม และอาจจะท่อนให้เห็นว่า การแก้แค้นหาที่ตนเองอาจเป็นวิธีแก้ปัญหาระหว่างที่ส่งเสริมให้มีการปรับตัวขึ้น ทั้งนี้เพราะเหตุว่า กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ๓ มีการปรับตัวมากที่สุดในทุกกลุ่ม และเพื่อหาความสัมพันธ์แบบเส้นโค้ง ระหว่างความเกรงใจและการปรับตัวแล้วก็พบแนว แนวว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจน้อยจะมีคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวมากกว่ากลุ่มที่มีความเกรงใจปานกลางและเกรงใจมาก

แต่อย่างไรก็ตามผลความสัมพันธ์นี้ก็สอดคล้องกับผลที่นวดเพ็ก (Nuanpen, 1968 : 185, 186) พบว่าในการแก้แค้นหาเพศหญิงจะใช้วิธีการทำหิตนเอง ส่วนเพศชายจะใช้วิธีแก้แค้นหาที่ตนเอง เพราะผู้เขียนพบว่า พฤติกรรมแก้แค้นหาที่ตนเองสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับความเกรงใจ หรืออีกนัยหนึ่งกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ๓ ที่มีความเกรงใจจากจะไม่แก้แค้นหาที่ตนเองและในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ๓ พฤติกรรมแก้แค้นหาที่ตนเองมีแนวโน้มที่จะสัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

กลุ่มนักเขียนชายในกรุงเทพฯ ฯ เมื่อมีความเกรงใจมากจะแก้ปัญหาคือตนเองมากว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย พฤติกรรมแก้ปัญหาคือ
ถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองกับความเกรงใจ

ผลการศึกษานี้พบว่า พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยสัมพันธ์โดยตรงกับ
ความเกรงใจในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฯ และในกลุ่มตัวอย่างทั้งประเทศ ซึ่ง เป็นไปตาม
สมมุติฐานข้อ ๕ ผลดังกล่าวสนับสนุนผลงานของ นวลเพ็ญ (Nuanpen, 1968 : 176)
ที่ว่า บุคคลที่ยกโทษหรือให้อภัยมักจะมีภาวะวิตกกังวลสูง ก็มีความขัดแย้งในตนเอง
ทั้งนี้ อาจเป็นความขัดแย้งระหว่างความต้องการของตนเองกับความต้องการของปทัส-
ฐานทางสังคมก็ได้ เพราะการยกโทษหรือให้อภัยเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งในสังคมไทย
ที่สังคมยกย่องและให้การยอมรับ ค่านิยมนี้ได้รับอิทธิพลมาจากพุทธศาสนาซึ่งเป็นสถาบัน
ทางสังคมสถาบันหนึ่งโดยตรง แมกเควิก และฮารารี (McDavid and Harari,
1969 : 332) พบว่า บุคคลที่มีความวิตกกังวลสูงจะยิ่งต้องการการยอมรับจากสังคม
มากยิ่งขึ้นกว่า และจะปฏิบัติตามค่านิยมมากตามไปด้วย และค่านิยมในกรณีสัมพันธ์
สัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ (วีราภรณ์, ๒๕๐๔ : ๑๙๐ - ๑๙๑) สำหรับผู้เขียน
พบว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมยกโทษมากเท่าไรจะยิ่งมีความเกรงใจมากยิ่งขึ้นเท่านั้น
ผลนี้อาจสะท้อนให้เห็นว่า การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยหรืออีกนัยหนึ่ง
การปฏิบัติตามหลักศาสนานั้นเป็นไปเพื่อต้องการการยอมรับจากสังคมมากกว่าที่จะเข้าใจ
เนื้อหาของการปฏิบัติอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพราะผู้ที่รู้จักยกโทษและให้อภัยแล้วไม่ว่าจะ
เกิดภาวะวิตกกังวลหรือเกิดภาวะขัดแย้งในตนเองได้ ในเพื่อการปฏิบัตินั้นเป็นไปด้วยใจ
จริงและเข้าใจเนื้อหาของการปฏิบัติอย่างแท้จริง จากผลที่ นวลเพ็ญ พบว่าพฤติ
กรรมยกโทษหรือให้อภัยสัมพันธ์โดยตรงกับความวิตกกังวลในองค์ประกอบความขัดแย้ง
ในตนเอง กับที่ผู้เขียนพบว่า พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยสัมพันธ์โดยตรงกับความ
เกรงใจ อาจเป็นข้อยืนยันความคิดว่า การปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาจักจะเป็นไป
ตามหรือยอมรับเพราะสังคมกำหนดแบบแผนที่ไว้ให้ หากได้ปฏิบัติตามด้วยความเข้าใจ

ในเนื้อหาที่สอนอย่างแท้จริงไม่ ที่เป็นอย่างนี้อาจเป็นเพราะเรา (หมายถึงสถาบันที่
เกี่ยวกับการสอน) สอนแบบให้เชื่อมากเกินไปมากกว่าให้เชื่อบนหลักฐานที่พิสูจน์เห็น
จริงแล้วจึงเชื่อ ผลจึงทำให้การปฏิบัติเป็นไปแบบยึดตามประเพณีมากกว่ายึดเหตุผล

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมแก้ปัญหาก็ถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้น
ขึ้นเองก็สงบไปได้เองหรือลักษณะใจเย็น ลักษณะทำเป็นทองไม่รู้ร้อน กับความเกรง
ใจนั้นไปพบว่ามีความสัมพันธ์กัน จึงไม่สามารถรับสมมติฐานข้อที่ ๒ ได้ ที่เป็นอย่างนี้
อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะใจเย็นหรือการแก้ปัญหาดังกล่าว ไม่ใช่เป็นองค์ประกอบ
หรือปัจจัยของความเกรงใจ กล่าวอีกนัยหนึ่งลักษณะใจเย็นเป็นลักษณะ เฉพาะตัว
มากกว่า ส่วนความเกรงใจเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสังคมมากกว่า จึงทำให้ไม่พบ
ความสัมพันธ์ดังกล่าว

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างแบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ๒ แบบ กับการปรับตัว

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตัวหนึ่บุคคลอื่น และพฤติกรรมแก้ปัญห
ที่บุคคลอื่น กับการปรับตัว พบว่า สัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม และเป็นไปตามสมมติฐาน
ข้อ ๓ และ ข้อ ๔ ตามลำดับ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่ว่า บุคคลที่ตัวหนึ่
บุคคลอื่น และแก้ปัญหที่บุคคลอื่น (Extrapunitiveness) นั้นมักจะมีอกติ ส่วน
คนที่ไม่มีอกติมีแนวโน้มที่พร้อมเสมอที่จะรับรู้ แรงขับ (impulse) ที่ไปนำพึงพอใจ
ของตน เองหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คนที่ไม่มีอกติจะมีการยอมรับตนเองสูง ส่วนคนที่มี
อกติจะไม่ชอบเผชิญหน้ากับแรงขับที่ไม่เป็นที่พอใจของตนเองอย่างเปิดเผย ดังนั้นคนที่
มีอกติจึงมักจะประสบความล้มเหลวที่จะบูรณาการ (integrate) ตนเองได้อย่างมี
ความสุข (Adorno and others, 1950:406,474)และการปรับตัวสัมพันธ์โดยตรง
อย่างสูงกับการยอมรับตนเอง (Taylor and Combs, 1952 : 89)(Kakkar,1968:
706)(Jersild,1963:33)ด้วยเหตุนี้ในการศึกษาจึงพบความสัมพันธ์ในทางตรงข้าม
ระหว่างพฤติกรรมตัวหนึ่บุคคลอื่น พฤติกรรมแก้ปัญหที่บุคคลอื่นกับการปรับตัว

นอกจากนั้นผลที่พบว่า การที่บุคคลที่ก้าวร้าวมากจะมีการปรับตัวน้อย หรืออย่างน้อยก็มีความสุภาพมากจะมีการปรับตัวที่สอดคล้องกับคำกล่าวของ ทินดอลล์ (Tindall, 1969 : 76) ที่ว่า ลักษณะของการปรับตัวที่ดีประการหนึ่งคือ การปฏิบัติตามปทัสฐานของสังคม เช่น การแสดงความรู้สึก การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นด้วยเหตุผล ๒ ประการกล่าวคือ ประการแรก บุคคลที่แสดงความรู้สึกนั้น เข้าใจลักษณะของความรู้สึกที่สังคมกำหนดไว้ให้เป็นอย่างดี ประกอบกับรู้ถึงผลเสียของความรู้สึกเป็นอย่างดี การแสดงความรู้สึกจึงไม่เป็นไปเพื่อให้ได้การยอมรับจากสังคม การแสดงความรู้สึกนั้นจึงไม่ทำให้บุคคลนั้นเกิดความวิตกกังวล และความเข้าใจในสภาพสังคมดังกล่าวจะช่วยในการปรับตัวเข้ากับสังคมได้ เป็นการสนับสนุนคำกล่าวของทินดอลล์ว่า ประการที่สอง บุคคลที่แสดงความรู้สึกเป็นผู้ที่ยอมรับสภาพความเป็นจริงในสังคมในขณะเดียวกันก็เข้าใจสภาพนั้นด้วย จึงทำให้บุคคลเหล่านี้มีความวิตกกังวลในระดับปานกลาง ซึ่งส่งเสริมให้มีการปรับตัวที่ดีได้

อนึ่ง ผลการค้นคว้าที่ว่า บุคคลที่ก้าวร้าวมากจะมีการปรับตัวน้อยนั้น สอดคล้องกับผลงานวิจัย ที่ว่าบุคคลที่ก้าวร้าวหรือมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมคำหยาบ บุคคลอื่นมากจะขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก (external control) มากกว่า ทั้งนี้เป็นจริงทั้งในวัฒนธรรมไทยและอเมริกัน (Nuanpen, 1968 : 144) รอทเตอร์และรูวบงาน (Rotter and others, 1962:473-516) พบว่าบุคคลใดที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก (external control) มากเท่าไร บุคคลนั้นจะยิ่งใช้อำนาจมากยิ่งขึ้นเท่านั้น นั่นคือบุคคลที่ก้าวร้าวมากมักจะยิ่งใช้อำนาจมาก และจะเกิดความขัดแย้งกับใจอยู่เสมอ เพราะบุคคลผู้นั้นเชื่อว่าเหตุการณ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้น มีสาเหตุมาจากการเสริมแรงจากภายนอกมากกว่าพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งมีนิสัยคล้ายกับลักษณะที่ขาดการรับรู้แรงขับของตนเอง จึงทำให้เกิดทัศนคติที่โทษหรือแก้ปัญหาลงที่สิ่งแวดล้อมภายนอก ด้วยเหตุนี้บุคคลที่ก้าวร้าวมากจึงมักจะมีการปรับตัวน้อย เพราะขาดการพิจารณาแก้ไขปัดหาที่ตนเองจากการรับรู้แรงขับของตนเอง

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมคำหิณเอง และพฤติกรรมแก้ปัญหาคำหิณเองกับการปรับตัว

ในการศึกษาครั้งนี้พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมคำหิณเอง พฤติกรรมแก้ปัญหาคำหิณเองกับการปรับตัว จึงไม่สามารถรับสมมติฐานข้อที่ ๙ และข้อที่ ๑๐ ได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะแบบทดสอบการปรับตัวมีจำนวนข้อย่อยเกินไปก็เป็นได้ จึงทำให้ไม่พบความสัมพันธ์ ที่มีนัยสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มว่า พฤติกรรมแก้ปัญหาคำหิณเองกับการปรับตัวจะสัมพันธ์กับโดยตรงในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ และในกลุ่มนักเรียนหญิงทั้งหมด ฉะนั้นถ้าขยายจำนวนข้อในแบบทดสอบการปรับตัวให้เพิ่มขึ้นและเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นอาจพบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญก็เป็นได้

อย่างไรก็ตามผลดังกล่าวนี้ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยที่ว่า บุคคลที่คำหิณตนเองมักจะมีภาวะวิตกกังวลสูงในองค์ประกอบความรู้สึกอ่อนไหวง่าย อารมณ์ไม่มั่นคง (Nuanpen, 1968:176) และบุคคลที่อ่อนไหวง่ายมักจะมีการยอมรับตนเองต่ำ (Berger, 1955: 279-284) แต่การยอมรับตนเองสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัว (Taylor and Combs, 1952 : 89)

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย พฤติกรรมแก้ปัญหาคำหิณเองว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองกับการปรับตัว

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยกับการปรับตัวสัมพันธ์กันโดยทาง เฉพาะในกลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ส่วนพฤติกรรมแก้ปัญหาคำหิณเองว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองกับการปรับตัวไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กัน จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ ๑๑ แต่ไม่สามารถรับสมมติฐานข้อ ๑๒ ได้ การที่พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัว อาจเป็นเพราะการแสดงพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยทำให้ได้รับรางวัลจากสังคม จึงทำให้ความวิตกกังวลลดลง ในขณะที่เกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสังคมก็ดีขึ้น เพราะสามารถปฏิบัติตามปทัสฐานของ

สังเกตที่วางไว้ ผู้เขียนเชื่อว่าการศึกษาพฤติกรรมนกโชนหรือให้อยู่กับสัตว์ป่าโดยตรงกับการปรับตัวนั้น อาจเป็นกะแบบของการปรับตัวทางกายวิภาคมากกว่า การปรับตัวในแง่ชีวเคมี อย่างไรก็ตามผู้เขียนไม่ได้แยกเป็นแบบทดสอบย่อยระหว่างการปรับตัวในแง่ชีวเคมี และการปรับตัวในแง่ทางสังคม จึงทำให้ได้แนวความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนกโชนหรือให้อยู่กับการปรับตัวไม่ชัดเจนนัก ด้วยเหตุที่ผลข้อนี้ยังขัดแย้งกับที่วอลเพ็ด (Nuanpen, 1968:176) พบว่าวัยรุ่นไทยยังมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมนกโชนหรือให้อยู่มากยิ่งขึ้นเท่าไรจะมีความขัดแย้งในตนเองมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ความขัดแย้งดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากความไม่ลงรอยกันระหว่างสิ่งที่สังคมยอมรับคือการให้อยู่กับความต้องการของตนเองคือต้องแก่คณ ไม่ยอมแพ้ ฉะนั้นการที่ผู้เขียนพบว่าพฤติกรรมนกโชนหรือให้อยู่กับสัตว์ป่าโดยตรงกับการปรับตัวนี้ น่าจะเป็นการปรับตัวทางกายวิภาคมากกว่า การปรับตัวทางด้านส่วนตัว นอกจากนั้นผู้เขียนยังพบว่า พฤติกรรมนกโชนหรือให้อยู่กับสัตว์ป่าโดยตรงกับความเกรงใจในสมมุติฐานข้อที่ ๕ ผลข้อที่ ๕ นั้นสนับสนุนฐานที่ว่า การปรับตัวนั้นน่าจะเป็นการปรับตัวให้เข้ากับสังคมมากกว่า เพราะความเกรงใจก็เป็นค่านิยมหนึ่งที่สังคมให้การยอมรับ แก่อย่างใดก็ตามผลที่สนับสนุนคำกล่าวของ ทินดอลล์ (Tindall, 1959:76) ที่ว่า ลักษณะของการปรับตัวที่ดีประการหนึ่งก็คือการปฏิบัติตามปทัสฐานของสังคม

ส่วนพฤติกรรมแก่ปณเฑาะโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง หรือความใจเย็น เฉย ๆ ไว้แล้วดีเอง ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปรับตัว จึงไม่อาจยอมรับสมมุติฐานข้อที่ ๑๒ ได้ แต่พบแนวโน้มความสัมพันธ์โดยตรงในกลุ่มที่เรียนชายทั้งหมด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า นักเรียนชายที่มีลักษณะใจเย็น หรือเฉย ๆ ไว้แล้วดีเองมากจะมีแนวโน้มที่จะมีการปรับตัวมากขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจและการปรับตัว

พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงไม่สามารถยอมรับสมมุติฐานข้อที่ ๑๓ ได้ และเมื่อลองหาความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งระหว่างความเกรงใจและการปรับตัวก็ไม่พบ

ท้ายสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน แต่พบแนวโน้มว่า กลุ่มที่มีความเกรงใจต่ำจะมีคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวมากที่สุด และกลุ่มที่เกรงใจปานกลางจะมีคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวมากกว่ากลุ่มที่เกรงใจมาก แต่มากกว่าไม่มากนัก ผู้เขียนเชื่อว่า ถ้าเห็นกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นประการหนึ่ง และ เพิ่มจำนวนข้อใบแบบสอบถามการปรับตัวให้มากขึ้นกว่าเดิมอีกประการหนึ่งแล้ว อาจจะพบความสัมพันธ์แบบเส้นโค้ง ระหว่างความเกรงใจและการปรับตัวตามแนวโน้มดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้

๓. การหาอำนาจพยากรณ์ของความเกรงใจ เพื่อใช้พฤติกรรมตนเองระหว่างบุคคลในแต่ละทิศทาง เป็นตัวพยากรณ์

ผลการศึกษากครั้งนี้พบว่า ทิศทางทั้ง ๓ ของพฤติกรรมตนเองระหว่างบุคคล มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจทั้ง ๓ ทิศทางกล่าวคือ ทิศทางสู่ภายนอก มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจอยู่ระหว่าง .๒๕๐๘ ถึง .๘๐๖๘ ทิศทางสู่ภายใน มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจอยู่ระหว่าง .๒๑๕๕ ถึง .๓๔๘๒ และทิศทางที่ไม่ใช่สู่ภายนอกหรือภายใน มีอำนาจพยากรณ์ความเกรงใจอยู่ .๑๙๙๖ ผลดังกล่าวเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ ๑๔, ๑๕ และ ๑๖ ตามลำดับ การที่พบผลดังกล่าวเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกอันเป็นผลจากระดับบุคคล และระดับกลุ่มนั้น เป็นผลเอกาธิปไตยของสังคมนั้นความเกรงใจ ซึ่งอาจจะตอบไม่ได้เห็นว่า พฤติกรรมในทิศทางดังกล่าวนี้เป็นผลย้อนกลับจากระดับสังคมในเรื่องค่านิยมความเกรงใจ หรืออีกนัยหนึ่งแสดงให้เห็นว่า การบ่อนทำลายเชื่อแบบเก่า เช่น ได้เชื่อตามกันมา เชื่อเพราะว่าเขาเป็นผู้นำถือว่า มีอาวุโสกว่านั้นเป็นผลต่อความรู้สึก ทักษะคติ ความมุ่งมั่น แรงจูงใจของบุคคลซึ่งอยู่ในระดับบุคคล และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมอันมีผลต่อระดับกลุ่มและในที่สุดจึงกลายเป็นค่านิยมของสังคมได้ ฉะนั้นถ้าเราได้ศึกษาค้นคว้าผลเสียของค่านิยมทาง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมอย่างชัดเจนแล้ว ประถมกับการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยในแต่ละระดับกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของสังคมแล้ว ผู้เขียนเชื่อว่า การพัฒนาสังคมจะเป็นไปได้เป็นอย่างดี เพราะการที่จะบ่อนทำลายใด ๆ ใน

ระดับบุคคลนี้เป็นเรื่องของการศึกษาที่สัมพันธ์กับระบบสังคมโดยตรง ถ้าไปพิจารณา
กลไกภายในระบบสังคมอย่างละเอียด ปัญหาการขัดแย้งระหว่างการเมืองกับ
ผลจากการเมืองของเกาบ้านแล้ว ก็จะไม่สามารถแก้ไขได้ จะได้ใจว่าปัญหาเรื่องการเมือง
การเมืองแบบใหม่ ๆ เข้ามาที่ระดับบุคคลนี้เป็นเรื่องของการวางแผนการวางหลัก
การโดยตรง

๔. การหาอำนาจอภยากรณ์ของการปรับตัวเพื่อใช้พฤติกรรมของระหวาง
บุคคลในแต่ละทิศทาง เป็นตัวพยากรณ์

ผลการศึกษานี้พบว่า ทิศทางของพฤติกรรมของระหวางบุคคล
เนื่อง ๑. ทิศทางเท่านั้น เกือบ ทิศทางสู่ภายนอก และทิศทางที่ไปใจสู่ภายนอกหรือภายใน
ที่พิจารณาในการพยากรณ์การปรับตัว โดยที่ทิศทางสู่ภายนอกมีอำนาจพยากรณ์การปรับตัว
๑๗๘ และทิศทางที่ไปใจสู่ภายนอกหรือภายใน มีอำนาจพยากรณ์การปรับตัว ๘๖๗
ซึ่งเมื่อไปตามสมมุติฐานข้อที่ ๑๗ และ ๑๘ ตามลำดับ แต่ไม่เป็นที่ไปตามสมมุติฐานข้อ
ที่ ๑๘ จากผลที่พบ ๒ ข้อ สะท้อนให้เห็นว่าการเมืองความเชื่อเก่าก็มีผลต่อการปรับตัว
และการปรับตัวไป เข้ากับสังคมมากกว่าการปรับตัวไปตามส่วนตัว ดังจะเห็นได้
จากผลที่พบเช่น การวางการวางสลับพันในทางตรงข้ามกับการปรับตัว หรือแยกความ
สุภาพสัมพันธ์โดยตรงกับการปรับตัว และพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยสัมพันธ์โดยตรง
กับการปรับตัวซึ่งน่าจะเป็นการปรับตัวทางด้านสังคมมากกว่าการปรับตัวด้านส่วนตัว
(จะเห็นการจะได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความสุภาพหรือพฤติกรรมยกโทษ
ให้อภัยกับการปรับตัวเฉพาะด้านเช่น ด้านสังคม ด้านส่วนตัว เพื่อที่จะได้ความสัมพันธ์
ที่แท้จริงไว้ชัดเจน)

๕. ความแตกต่างระหว่างทัศนคติที่มีต่อแบบพฤติกรรมของระหวางบุคคล

๖. แบบ ทั้งในทางบวกและลบ ความเกรงใจและการปรับตัว โดยจากแบบตามแบบจะ
สถานที่อยู่

ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น และต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุคคนอื่น
ทั้งในทางบวกและลบ

เมื่อพิจารณาทัณคติต่อพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นและต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุค
ที่บุคคลอื่นพบว่า กลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัดที่มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตำหนิบุคคล
อื่น และต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุคคนอื่นมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ๓ ผลักดัน
เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ ๒๔ และข้อที่ ๒๕ แต่ไม่พบว่ากลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัดมี
ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น และต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุคคนอื่น จึงไม่
อาจยอมรับสมมุติฐานข้อที่ ๒๖ และข้อ ๒๗ ได้ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะไม่นับสำคัญ
แต่ก็พบว่าแนวโน้มที่จะเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ ๒๖ และข้อ ๒๗ ที่เด็กในทางจังหวัดมี
ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นและต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุคคนอื่น หรือับ
หนึ่งปีกว่าการก้าวร้าว มากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ ๓ นั้น อาจเป็นเพราะ ได้รับอิทธิพล
ของการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ใช้เวลานานกว่าเด็กในกรุงเทพฯ ๓ มีหลักฐาน
ที่สนับสนุนข้ออ้างข้างต้นคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจสัมพันธ์โดยตรงกับความ
ก้าวร้าว (Tolor and Janowiec, 1968 : 206-209) นอกจากนั้น ลอด โนและ
ผู้ร่วมงาน (Adorno and others, 1950 : 406) ยังพบว่าพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น
และต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุคคนอื่นเป็นรากฐานมาจากอำนาจภายนอกและความเป็นกึ่ง
ธรรมชาติแบบประเพณี กวดยเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัดมีพฤติกรรมก้าวร้าว
มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ๓ ส่วนที่ไม่พบว่ากลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัดมีทัศนคติ
ในทางลบต่อพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นและต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามุคคนอื่นแตกต่างจากกลุ่ม
ตัวอย่างในกรุงเทพฯ ๓ อย่างมีนัยสำคัญนั้น อาจเป็นเพราะการนิยามความสุภาพเป็นกานิยม
ส่วนใหญ่ของสังคมส่วนรวจึงทำให้การเรียนรู้กานิยมดังกล่าวนี้ไม่แตกต่างกัน โดยสรุป
จากผลที่พบในสมมุติฐานข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของการมีอน
ความเชื่อใหม่ ๆ ไม่ได้มีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ๓ เปลี่ยนแปลงในกานิยมทัศนคติ
ในทางบวกและลบที่มีต่อพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นและแก้ปัญหามุคคนอื่นเลย

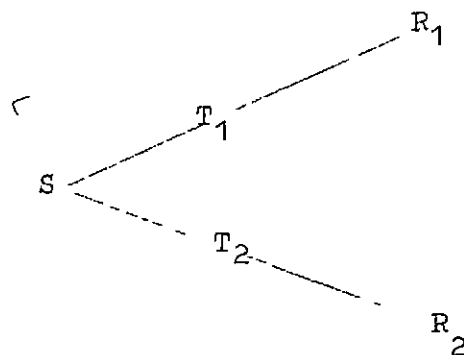
เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามเพศพบว่า กลุ่มเด็กเรียนชายทั้งหมดมีทัศนคติทั้งในทางบวกและลบต่อพฤติกรรมต่อต้านสังคมและพฤติกรรมแก้แค้นที่มากกว่ากลุ่มเด็กเรียนหญิงทั้งหมด กล่าวอีกนัยหนึ่ง กลุ่มเด็กเรียนชายมีทั้งความก้าวร้าวและความสุภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเด็กเรียนหญิง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ ๒๐ และข้อที่ ๒๑ ที่เพศชายมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมต่อต้านสังคมและต่อพฤติกรรมแก้แค้นที่มากกว่าเด็กเรียนหญิงมีความก้าวร้าวมากกว่าเพศหญิงนั้น อาจเป็นเพราะว่าสังคมไทยไม่ค่อยมีแรงกดดันกับเพศชายในเรื่องการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อบุคคลอื่นเท่ากับเพศหญิง ผลนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของเซียร์ส (Sears, 1965) เซียร์สและผู้อื่น (Sears and others, 1957) (Maccoby, 1966 : 73) ที่ว่า ความก้าวร้าวเป็นตัวแปรสำคัญต่อปฏิกิริยาในการกำหนดพฤติกรรมทางเป็นหญิงและชาย เด็กชายจะมีความก้าวร้าวทางร่างกาย และพฤติกรรมที่เป็นไปในทางลบ (negativistic behavior) เช่น เรียกร้องความสนใจจากบุคคลอื่นโดยทำให้บุคคลเหล่านั้นเกิดอารมณ์ต่อต้านสังคม มากกว่าเด็กหญิง เซียร์สและผู้อื่นพบว่า ในสังคมอเมริกัน พ่อแม่เลี้ยงลูกชายถึงแก่ความตายในคำความก้าวร้าว เด็กชายส่วนใหญ่จะได้รับอนุญาตให้แสดงความก้าวร้าวต่อพ่อแม่ได้มากกว่า และเด็กชายส่วนใหญ่ยังได้รับการสนับสนุน หรืออนุญาตให้แสดงความก้าวร้าวต่อเด็กอื่น ๆ ถ้าเด็กอื่นมารังแกตนมากกว่าเด็กหญิง มีแรงให้เด็ว่มาพบของเพศชายในสังคมอเมริกัน กองปีการต่อสู้ มีความเป็นอิสระจาก ส่วนเด็กหญิงมักจะได้รับการเสริมแรงจากพฤติกรรมที่ดี และจะไม่ได้รับความรักจากพ่อแม่ถ้าประพฤติไม่ดี ในสังคมอเมริกัน ความก้าวร้าวทางคำร่างกายและทางคำต่อตนสังคมในเด็กหญิงจะได้รับการลงโทษน้อยกว่าเด็กชาย และความก้าวร้าวทางร่างกายมากกว่าจะได้รับรางวัลสำหรับเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง นอกจากนี้แบนดูรา (Bandura, 1965) (Maccoby, 1966.73-74) ได้ศึกษาในห้องทดลองโดยใช้เด็กประถม ได้แยกแบบจากแบบพฤติกรรมก้าวร้าว (aggressive models) ผลปรากฏว่าเพศชายและเพศหญิงตอบสนองผลของพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกันไป และผลงานต่อมา (Bandura and Walters, 1963)

พบว่า หลังจากใช้แบบพฤติกรรมก้าวร้าวกับเด็กแล้ว เด็กชายจะ เรียน แบบความก้าวร้าวทางร่างกายมากกว่าเด็กหญิง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลของนิวคเพ็ง (Nuanpen, 1968 : 134-139) ผู้ซึ่งพบว่าเพศชายมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมกำหนดนิบุคคลอื่นมากกว่าเพศหญิง และบัสส์ (Buss, 1963 1-7) ก็ได้ทำการค้นคว้าและไต่ถามในทำนองเดียวกัน ฉะนั้นผลการค้นคว้าที่ผู้เขียนพบจึงเป็นข้อเท็จจริงที่สนับสนุนถ้อยคำที่ว่า แม้ว่าเด็กชายและเด็กหญิงที่เรียนรูเกี่ยวกับการทดสอบของต่อความก้าวร้าวคล้ายกัน แต่การแสดงตอบสนองต่อความก้าวร้าวมีแตกต่างกัน ซึ่งมีขึ้นอยู่กับตัวกำหนดบทบาทของเพศที่ได้รับมา และได้สังเกตมาก่อน ฉะนั้นเป็นข้อแนะนำว่าชายและหญิงเรียนรูในระบบของเพศชายและหญิงต่างกันและบุคคลจะแสดงพฤติกรรมใกล้เคียงกับพฤติกรรมที่เพศเดียวกับตนแสดงได้มากกว่า (Maccoby and others, 1958: 259 - 267)

ส่วนสมมุติฐานข้อที่ ๒๖ และข้อ ๒๗ ได้ตั้งไว้ว่า เพศหญิงน่าจะมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมกำหนดนิบุคคลอื่น และต่อพฤติกรรมบังคับหาที่บุคคลอื่นหรือวัยหนึ่งมีเวลาสนุกสนานมากกว่าเพศชายนี้ ผลที่พบกลับเป็นว่า เพศชายมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมกำหนดนิบุคคลอื่นและต่อพฤติกรรมบังคับหาที่บุคคลอื่นหรือวัยหนึ่งมีเวลาสนุกสนานมากกว่าเพศหญิง ที่ได้ผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะ เพศชายมีความไวต่อลักษณะภายนอก "ความสุภาพ" ซึ่งถือว่าเป็นการนิยมที่ดีและสูงในสายหาของวัยรุ่นไทย (Nuanpen, 1968 : 73) มากกว่าเพศหญิงก็ได้ และอาจได้รับอิทธิพลมาจากการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดที่ใช้สอนในการควบคุมให้อยู่ในกรอบของประเพณีอันดีงาม ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการเข้มงวดกวดขันให้เป็นคนสุภาพนั้น แม้ทั้งเพศชายและเพศหญิง เพราะโดนปลูกฝังด้วยบทบาทของเพศหญิงจะต้องมีความสุภาพเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ความเพศชายกับแสดงบทบาทของเพศหญิงอาจได้รับรางวัลจากสังคมมาก จึงทำให้เพศชายมีความไวต่อความนิยมความสุภาพดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตามผลที่ชี้ชัดกับผลที่นิวคเพ็ง (Nuanpen, 1968 : 134-139) พบว่า เพศหญิงมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรม

แก้ปัญหามันก็คล่องมือหรือการก้าวร้าว และมีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามัน
 มุกคล่องมือหรือความสุขพามากกว่าเพศชาย แต่ผู้เขียนกลับพบว่า เพศชายมีความ
 การก้าวร้าวและสุขพพมากกว่าเพศหญิงที่แสดงถึงความรู้สึกแย่งกับเพศนี้อาจมีสาเหตุมาจาก
 การไขว่คว้าอย่างแตกต่างกันก็เป็นได้ อย่างไรก็ตามจะให้การศึกษานี้ซ้ำเพื่อ
 คว้า ผลจะออกมาเช่นไร มีข้อจำกัดประการหนึ่งคือ การอบรมเลี้ยงดูบุตรในสังคม
 ไทยที่ใช้การนิยามอาวุธได้ หรือใช้อำนาจในการควบคุมดูแล มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดบุคลิก
 ภาพ ๒ แบบในขณะเดียวกันอีกส่วนคือ การใช้อำนาจควบคุมดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย
 มีความประพฤติเป็นไปตามปทัสฐานของสังคม แต่ในขณะเดียวกันการอบรมแบบนี้จะ
 ทำให้เกิดความรู้สึกขบถใจ และจะพัฒนาไปเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวในที่สุด แต่การ
 ก้าวร่วมนั้นมิได้แสดงออกนอกพ่อแม่แต่จะแสดงออกนอกบุคคลอื่นแทน และขณะที่อยู่ต่อหน้า
 พ่อแม่เด็กจะมีความสุขพอย่างมาก ดังนั้น อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ
 จึงมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดบุคลิกภาพก้าวร้าว และสุภาพในขณะเดียวกัน

มีโครงข่ายทางทฤษฎี (Model) ที่หนึ่งที่สามารถนำมาอธิบายอิทธิพลของ
 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจที่มีผลทำให้เกิดบุคลิกภาพ ๒ แบบคือ แบบก้าวร้าวและ
 สุภาพในขณะเดียวกัน โครงข่ายทางทฤษฎีประกอบด้วยโครงสร้างดังนี้ (Brown, 1963:
 76 - 77)

S คือสิ่งเร้าที่มีข้อหรือแบบของ Cues ที่มีความที่จะเป็นไปได้
 (probability) สูง ซึ่งจะก่อให้เกิดการตอบสนองที่ต่างกันคือ R₁ และ R₂

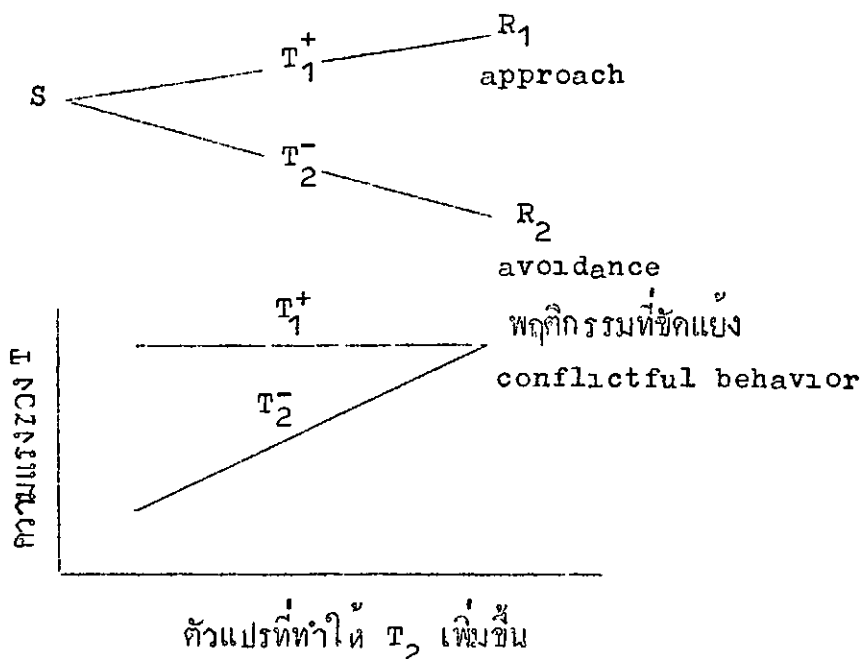
ในสถานการณ์เฉพาะอย่าง แนวโน้ม (T_1) ของ S ที่จะตอบสนอง R_1 อาจมีมากกว่า แนวโน้ม T_2 ที่ก่อให้เกิด R_2 หรืออาจมีแนวโน้มในทางตรงข้ามคือ T_2 มากกว่า T_1 หรืออาจมีแนวโน้มเท่ากันคือ $T_1 = T_2$ ก็ได้ เมื่อแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลต่างกัน มีมากขึ้นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แยกแสดงออกหรืออีกนัยหนึ่ง T_1 เป็นคุณภาพในทางบวก T_2 เป็นคุณภาพในทางลบ แต่ปริมาณของ T_1 และ T_2 เท่ากัน ผลก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น ตัวอย่างเช่น S เป็นสภาพของ Cues ที่จับไว้ เพื่อจับหนูที่หิว เข้าไปอยู่ในสภาพนั้นแล้วให้อาหาร แนวโน้มของการตอบสนองอาจแสดงได้ด้วยภาพ

ถ้าหนูได้ได้รับการลงโทษอย่างรุนแรงในการเข้าไปหาอาหาร การตอบสนองจะกลายเป็นหนี (avoidance) แสดงด้วยภาพ

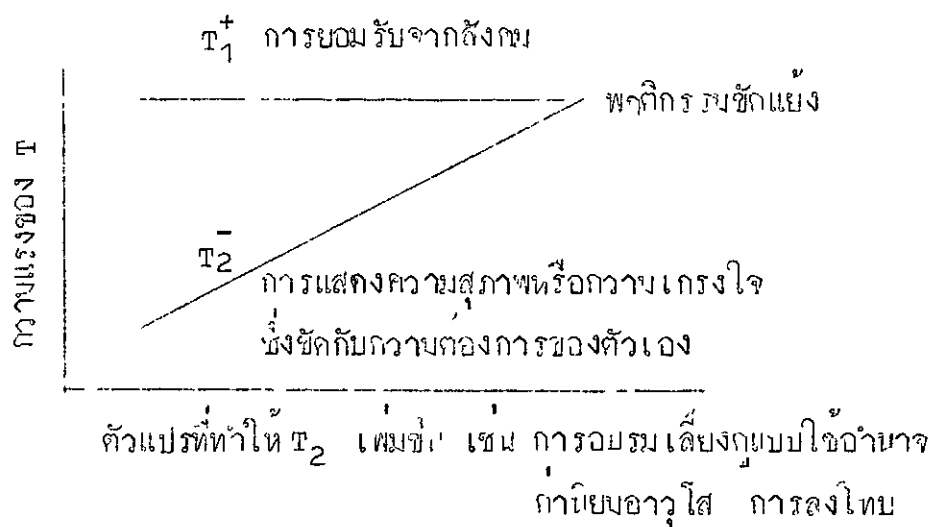
เมื่อรวมแนวโน้มทั้งสองเข้าด้วยกันจะได้

ถ้ามีตัวแปรทำให้ T_2 เพิ่มขึ้นใกล้กับจุดมุ่งหมาย (goal) เมื่อไร พฤติกรรมจะเปลี่ยนจากพฤติกรรมที่ไม่เข้ากัน (unambivalent behavior) เป็นพฤติกรรมที่ขัดแย้งกัน

จากโครงข่ายทางทฤษฎีนี้สามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมขัดแย้งระหว่างความก้าวร้าวและความสุภาพได้ T_1 ก็คือรางวัลจากสังคมเป็นสิ่งที่ปรากฏภาพไม่ทาง + ส่วน T_2 ก็คือความต้องการทำตามความต้องการของตนเอง แต่ขัดกับปทัสฐานทางสังคม เมื่อเกิดความต้องการของตนเทียบกับปทัสฐานทางสังคมแล้ว T_2 จะมีลักษณะเป็น - และเมื่อมีตัวแปรทำให้ T_2 เพิ่มขึ้น เช่น การยอมรับเลี้ยงดูแบบไว้อ่านาว ทำให้เพิ่มขึ้นคือ สอดได้กับความสุภาพหรือความเกรงใจมากยิ่งขึ้น เมื่อ $T_1 = T_2$ ก็คือการให้ลูกทำตามปทัสฐานของสังคม ผลก็คือทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในบุคคล และค่าที่สมดุลมีบุคลิกภาพทั้งก้าวร้าว และสุภาพอยู่ด้วยกัน

อาจเขียนเป็นภาพได้ดังนี้

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พบว่า กลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดมีทั้งความก้าวร้าวและสุภาพมากกว่าเพศหญิง และแม้ว่าผลข้อนี้ไม่สอดคล้องกับที่ ผลเพียง พบว่า นักเรียนหญิงมีความก้าวร้าวและสุภาพมากกว่าเพศชายก็ตาม ผลดังกล่าวก็สนับสนุนว่า การยอมรับเลี้ยงดูแบบไว้อ่านาวจะมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดบุคลิกภาพที่ขัดแย้งกันคือ มีทั้งความก้าวร้าว

และความสุภาพในขณะเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ บุคคลที่แสดงความสุภาพก็ มีความเกรงใจ
 ก็คือ หรือแสดงพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยก็ มักจะมีความวิตกกังวลสูงด้วย เพราะ
 เกิดความขัดแย้งในตนเองนั่นเอง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เพราะมีตัวแปรที่ทำให้ T_2 เพิ่มขึ้น
 ฉะนั้นจึงควรไ้มีการศึกษาถึงตัวแปรที่ทำให้ T_2 นี้เพิ่มขึ้นอย่างกว้าง เพื่อจะไ้ลด
 พฤติกรรมที่ขัดแย้งนี้ได้

ทัศนคติที่เ็นต่อพฤติกรรมกำหนดตนเอง และต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาค้นเอง ทั้งใน
 ทางบวกและลบ

เมื่อพิจารณาทัศนคติต่อพฤติกรรมกำหนดตนเองและต่อพฤติกรรมแก้ปัญห
 ที่เ็น พบว่า กลุ่มว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติเ็นทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญห
 ที่เ็นเอง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด มีเ็นไปสมัครฐานข้อที่ ๓๕ เ็นพบผล
 ที่เ็นไปถามสมมุติฐานที่ ๓๒, ๓๓ และ ๓๔ จึงไ้ยอมรับสมมุติฐานดังกล่าวไ้
 ผลที่ว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีเ็นแก้ปัญหาค้นเองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด
 สันนิษฐานผลจากวิจัยของพูนผล (Poonphole, 1970:212)ที่ว่า เ็นวัยรุนในกรุงเทพฯ
 มีความมั่นคงทางอารมณ์มากกว่าวัยรุนในต่างจังหวัด และนวลเพ็ด (Nuanpen, 1968:
 185 - 186) ไ้พบว่า วัยรุนที่ค่นาค้นเองและแก้ปัญหาค้นเองมาก จะมี
 ความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ซึ่งสะท้อนไ้ให้เ็นว่า การค่นาค้นเองและการแก้ปัญหาค้น
 เ็นเองเป็นสิ่งที่พ่นแ่นหรือผู้ปกครองมุ่งหวังที่จะไ้ลดลงของตนไ้ และร่นไปถึงถึงก่นโดย
 หวังไ้ไ้ถือค่นานิยมการใช้อำนาจ ค่นานิยมอาวุโส ซึ่งความมุ่งหวังค่นกล่าวเ็นขัดกับควา
 บถ การของเ็นจึงทำไ้เกิดความวิตกกังวล ความขัดแย้ง และความไม่มั่นคงทางก่น
 อารมณ์ เพราะรู้สึกว่าร่นความปลอดภัย ด้วยเหตุนี้เ็นในต่างจังหวัดจึงมีแนว โนเ็นที่จะ
 ไ้รับอิทธิพลของการเ็นค่นแบบใช้อำนาจมากกว่า เ็นในกรุงเทพฯ จึงแก้ปัญหาค้น
 เ็นเองมากกว่าเ็นในกรุงเทพฯ หรือเ็นในกรุงเทพฯ ไ้ใช้วิธีแก้ปัญหาค้นเอง
 มากกว่าเ็นในต่างจังหวัด ผลนี้อาจแสดงไ้เ็นถึงอิทธิพลของการบ่นความเชื่อเ็นไ้

เข้าไปในระดับบุคคล จึงทำให้พฤติกรรมของ เด็กในกรุงเทพฯ ฯ และเด็กในต่างจังหวัด แตกต่างกันไปในเรื่องของทัศนคติในทางลบต่อการแก้ปัญหาของตนเอง

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามเพศไม่พบว่ามีความแตกต่างในทัศนคติทั้งใน ทางบวกและลบที่มีต่อพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น และต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นเลย จึงไม่อาจยอมรับสมมุติฐานที่ ๒๔, ๒๕, ๓๐ และ ๓๑ ได้ แต่อย่างไรก็ตามพบแนวโน้ม ว่า เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมตำหนิตนเอง และแก้ปัญหาที่ ตนเองมากกว่าเพศชาย ฉะนั้น ถ้าเพิ่มกลุ่มตัวอย่างได้มากขึ้นกว่านี้อาจพบความแตกต่างที่บ่งชี้ชัดได้ แนวโน้มที่พบนี้อาจแสดงให้เห็นว่า บทบาทของเพศหญิงไม่ส่งเสริม แนวโน้มที่จะตำหนิตนเอง และแก้ปัญหาที่ตนเองมากกว่าเพศชาย ทั้งที่ สังคมได้กำหนด บทบาทของผู้หญิงไว้เช่นนั้น และอาจได้รับอิทธิพลจากการอบรมแบบตามประเพณีนิยม จึงทำให้ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะประพฤติตามระเบียบแบบแผนของสังคมรวมทั้งศีลธรรมจรรยา มากกว่าเพศชาย (Bennett and others, 1959 : 101 - 105)

แม้ว่าจะไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศชายหญิงในทัศนคติทั้งทางบวก และลบที่มีต่อพฤติกรรมทั้งกล่าวแต่พบว่า ปฏิกริยารวม (interaction) ระหว่างเพศ และสถานที่ของทัศนคติในทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมตำหนิตนเองนั้น มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทั้งบทบาทของเพศ และสถานที่อยู่มีอิทธิพลร่วมกับเกิดทัศนคติในทาง บวกต่อพฤติกรรมตำหนิตนเองกล่าวคือ กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีทัศนคติทั้งกล่าว มากกว่ากลุ่ม นักเรียนชายในกรุงเทพฯ ฯ กลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ฯ มีมากกว่ากลุ่ม นักเรียนหญิงในต่างจังหวัด และกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ ฯ มีมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ฯ การที่กลุ่มนักเรียนชายในต่างจังหวัดมีทัศนคติใน ทางบวกต่อพฤติกรรมตำหนิตนเองมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายในกรุงเทพฯ ฯ อาจ สะท้อนให้เห็นว่า พ่อแม่ในต่างจังหวัดอบรมเลี้ยงดูลูกชายเข้มงวดและใช้เวลานานมากกว่า พ่อแม่ในกรุงเทพฯ ฯ ทั้งที่เพราะ เฮนรี (Henry, 1956 : 35-38) พบว่าแม่ปึงเข้ม งวดและใช้เวลานานในการปกครองมากกว่าพ่อในครอบครัวเหล่านี้จะยังตำหนิตนเอง

มากขึ้น ทั้งนี้ก็เกี่ยวกับหนึ่งอาจสะท้อนให้เห็นว่า เด็กชายในกรุงเทพฯ จะี้อิทธิพลมากกว่าเด็กชายในต่างจังหวัด ทั้งนี้อาจเป็นผลจากการได้รับความเชื่อใจในเรื่องการยอมรับเลี้ยงดูบุตรมากกว่าในกรุงเทพฯ ก็เป็นไปได้ แต่ผลดังกล่าวนี้เมื่อพิจารณาบทบาทของเพศชายเท่านั้น แต่เพศหญิงในกรุงเทพฯ กลับเป็นไปในทางตรงข้ามคือมีอิทธิพลน้อยลงหรือถูกควบคุมมากขึ้น จากผลที่พบว่า กลุ่มแม่เรียนหนังสือในกรุงเทพฯ มีทัศนคติที่จะทำตนเกินเองมากกว่า กลุ่มแม่เรียนหนังสือในต่างจังหวัดและมากกว่ากลุ่มแม่เรียนชายในกรุงเทพฯ ด้วย ทั้งนี้จึงอาจสรุปได้ว่า การยอมรับเลี้ยงดูแบบใหม่ที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของเพศชายในกรุงเทพฯ เท่านั้น คือ เพศชายจะมีอิทธิพลมากขึ้นมีภาวะเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น แต่ไม่มีอิทธิพลต่อบทบาทของเพศหญิงในกรุงเทพฯ ทั้งนี้การสรุปดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า การยอมรับเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมักจะทำให้ลูกในครอบครัวนั้นทำตนเกินเองมากขึ้น อย่างไรก็ตามมีผลงานวิจัยที่สนับสนุนการสรุปข้างต้น คือ พูนพล (Poonphol, 1970:212) พบว่า เด็กในกรุงเทพฯ อยู่ใต้อิทธิพล มีความเชื่อฟัง ถูกควบคุมน้อยกว่าเด็กในต่างจังหวัด และพิสัย ญาบุญกุล (Chayakul, 1970:178) พบว่า การเลี้ยงดูของแม่ในกรุงเทพฯ จะตามใจลูกในเรื่องการเลี้ยงดู ภาวะเป็นอิสระและฝึกให้มีความรับผิดชอบ แต่เข้มงวดเรื่องการทำโทษเด็ก เมื่อเด็กไม่เชื่อฟังพ่อแม่ และเฮิร์ล็อก (Hurlock, 1967: 148) ยังได้กล่าวว่า วิทยุที่ได้รับการเลี้ยงดูและอบรมแบบใช้อำนาจอาจจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวหรือยอมจำนน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่ามีนิสัยอย่างไรด้วย แต่เด็กหญิงมักจะยอมตามมากกว่าเด็กชาย และเด็กชายมักจะก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง

ทัศนคติในทางบวกและลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย และต่อพฤติกรรมแก้แค้น โดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้อีก

เมื่อพิจารณาทัศนคติต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยและต่อพฤติกรรมแก้แค้น โดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้อีก โดยถือว่าสถานการณ์ที่อยู่เป็นเกณฑ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติทั้งในทางบวกและลบต่อพฤติกรรม

นักปัทนาโกยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปไ้เอง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในทาง
 จังหวัด ผลก็เป็นไปตามลำดับข้อที่ ๘๖ แม้ช้กับสมมุติฐานข้อที่ ๘๓ ตามลำดับ
 การที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญาโดย
 ถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปไ้เอง หรือย่หนึ่งมีความใจเย็น และมีทัศนคติใน
 ทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปไ้เองหรือย่หนึ่ง
 มีความใจร้อน มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัด อาจเป็นเพราะเหตุว่า สภาพแวด
 ล้อมในกรุงเทพฯ กำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เมืองวากกำลังได้รับอิทธิพล
 ทางความคิดแบบใหม่เข้ามา และในขณะที่เกี่ยวกับ อิทธิพลทางความคิดแบบเก่าก็ยัง
 มีอยู่หาไ้หมดไปไ้ การที่วัยรุ่นในกรุงเทพฯ มีความใจเย็นมากกว่ากลุ่มตัวอย่างใน
 ทางจังหวัด อาจเป็นเพราะวัยรุ่นที่มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญาโดยถือว่า
 เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปไ้เอง (ความใจเย็น) มักจะชอบสนุกสนาน ชอบหรูหรา
 และปล่อยตัวตามยถากรรม (Nuanpon, 1968 : 165)ซึ่งสภาพในกรุงเทพฯ สัมกับ
 ลักษณะรบบการเลี้ยงดูเป็นอย่อย่างมาก ประกอบกับ พูนพล (Poonphol, 1970:212)
 พบว่า เด็กวัยรุ่นในกรุงเทพฯ จะมีลักษณะชอบสนุกสนาน ชอบหรูหรา และปล่อยตัว
 ตามยถากรรม มากกว่าเด็กวัยรุ่นในทางจังหวัด ทวยเหตุนี้จึงทำให้ผู้เขียนพบว่า วัยรุ่น
 ในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรม แก้ปัญาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้น
 เองก็ส่งไปไ้เอง หรือมีความใจเย็นมากกว่าวัยรุ่นในทางจังหวัด ส่วนผลที่ว่า
 วัยรุ่นในกรุงเทพฯ มีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญาโดยถือว่า เหตุการณ์เกิดขึ้น
 เองก็ส่งไปไ้เองหรือนัยหนึ่งมีความใจร้อนมากกว่าวัยรุ่นในทางจังหวัดนี้อาจไ้รับ
 อิทธิพลมาจากการอบรมเลี้ยงดูแบบให้มีอิสระมาก เมื่อไ้มีความรับผิดชอบมาก จึงทำ
 ให้เด็กเหล่านี้ค่อนข้างอย่เสมอ การทำงานอะไรจึงมักจะไปยอมอยู่เฉย ๆ จึงมีทัศนคติ
 ในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญาโดยถือว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็ส่งไปไ้เองมากกว่า
 วัยรุ่นในทางจังหวัด ผลความแตกต่างที่พบนี้อาจยืนยันให้ไ้เห็นว่า อิทธิพลทางความคิด
 แบบใหม่ ๆ ประกอบกับสภาพแวดล้อมแบบในเมืองนี้มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นในกรุงเทพฯ ทวย
 จึงทำให้ทัศนคติถึงกล่าวของวัยรุ่นในกรุงเทพฯ แตกต่างไปจากวัยรุ่นในทางจังหวัด

ส่วนทัศนคติในทางบวกและลบที่มีต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยนั้น ไม่พบความแตกต่าง เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่อยู่ จึงไม่สามารถยอมรับสมมุติฐานข้อที่ ๔๐ และข้อ ๔๑ ได้ ผลนี้เป็้ช่วยเหลือยืนยันได้ว่า ค่านิยมเรื่องการยกโทษหรือให้อภัยหรืออีกนัยหนึ่ง การไม่จองเวรซึ่งกันและกัน กับค่านิยมเรื่องความอาฆาตพยาบาท (ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย) นั้นเป็นค่านิยมที่สังคมส่วนใหญ่ชอบรับกันอยู่ จึงทำให้ผู้เขียนไม่พบความแตกต่างในทัศนคติทั้งในทางบวกและลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย นี้แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลความกึกความเชื่อใหม่ ๆ ยังไม่มีอิทธิพลเหนือกว่าค่านิยมดั้งเดิมลงไปได้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ค่านิยมเรื่องการยกโทษหรือให้อภัยก็ดี เรื่องความอาฆาต พยาบาทก็ดี เป็นค่านิยมที่สังคมเมืองและสังคมชนบทยอมรับ แม้ว่าจะพบแนวโน้มว่ากลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัดมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ แต่มีทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ก็ตาม

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ ไม่พบความแตกต่างใด ๆ เกี่ยวกับทัศนคติทั้งในทางบวกและลบที่มีต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย และต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง จึงไม่อาจยอมรับสมมุติฐานข้อที่ ๓๒, ๓๓, ๓๔ และ ๓๕ ได้ อย่างไรก็ตาม การไม่พบความแตกต่างใด ๆ เช่นนี้แสดงให้เห็นว่า บทบาทของ เพศชายและเพศหญิงในการแสดงพฤติกรรมดังกล่าวนั้นไปแตกต่างกัน หรือการแสดงพฤติกรรมดังกล่าวนั้นไม่ว่า เพศชายหรือเพศหญิงแสดงจะได้รับรางวัลหรือได้รับการลงโทษจากสังคมพอ ๆ กัน ทั้งนี้ ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย นัยหนึ่งความเมตตาการุณาการไม่จองเวรซึ่งกันและกัน ก็คือ ทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย นัยหนึ่งความอาฆาตพยาบาท การจองเวรซึ่งกันและกันก็ คือ ทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง นัยหนึ่งความใจเย็นก็ดี และทัศนคติในทางลบต่อพฤติกรรมแก้ปัญหาโดยถือว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เองก็ดี ที่กล่าวมาแล้วนั้น

ล้วนเป็นเรื่องราวโดยทั่วไปทั้งเพศชายและ เพศ หญิงก็แสดงใจ จึงทำให้บทบาทในการเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมทางตัวของเพศชายและ เพศหญิงไม่แตกต่างกัน

ความเกรงใจ

เมื่อพิจารณาความเกรงใจโดยถือเอาสถานที่อยู่เป็นเกณฑ์ไม่พบว่า กลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัดมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฯ จึงไม่สามารถยอมรับสมมติฐานข้อที่ ๕๕ ได้ อย่างไรก็ตามยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างในทางจังหวัดมีแนวโน้มที่จะมีการเกรงใจมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฯ ละแวกที่เพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นอาจพบนิยต์ทางสถิติว่าแนวโน้มทั้งกล่าวได้ แนวโน้มดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นในทางจังหวัดมีแนวโน้มที่จะได้รับการควบคุมดูแลให้อยู่ในแนวทางของพ่อแม่ มีความเชื่อฟังปฏิบัติตามครรลองคลองธรรม มากกว่าวัยรุ่นในกรุงเทพฯ ฯ (Poonphol, 1970 :212) เพราะความเกรงใจเป็นกานิยมหนึ่งในสังคมไทยที่คอยควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้อยู่ในกรอบที่สังคมถือว่าดีงาม

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ พบว่า เพศหญิงมีความเกรงใจมากกว่าเพศชายเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ ๕๔ ผลจึงกล่าวสอดคล้องกับผลของวิราภรณ์ (๒๕๖๔ : ๖๙๐ - ๖๙๑) ที่ว่าเพศหญิงมีความเกรงใจมากกว่าเพศชาย แยกกลุ่มตัวอย่างที่วิราภรณ์ใช้เป็นสถิติที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างของผู้เขียนเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปีการศึกษาเดียวกัน ผลของวิราภรณ์ และของผู้เขียนเื่อรวกันแล้ว จะเป็นข้อเท็จจริงยืนยันได้ว่า ความเกรงใจนี้เป็นกานิยมที่สัมพันธ์กับบทบาทของเพศหญิงในสังคมไทยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า เพศหญิงที่แสดงถึงความเกรงใจมากกว่าได้รับการยอมรับจากสังคมมากกว่าเพศชาย ฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่าความเกรงใจเป็นลักษณะของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และยังเป็นข้อยืนยันว่า พ่อแม่และผู้ใหญ่อบรมเลี้ยงดูเด็กในสังคม มักจะสั่งสอนให้เด็กหญิงเป็นกนิยต์แบบจีนเม๊ว ระเบียบเรียบร้อย ปฏิบัติปฏิบัติตามกรอบประเพณีอันดีงามของสังคม และยังมีสกับสบุณผลงานของเบนเนท

และรวบรวมงาน (Bennett and others, 1959:101-105) ที่ว่าเพกถึงเป็นเพก
ที่ขึ้นอยู่กับความคิดได้ของผู้คนรวมทั้งปศุสัตว์ทางสังคมมากกว่าเพกชาย และสอ
กลองกับผลที่ผู้เขียนพบว่า เพกชายมีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมทำผิดในบุคคลอื่น
และต่อพฤติกรรมแก้ปัญหามากกว่า หรืออย่างน้อยก็มีความก้าวร้าวมากกว่าเพกหญิง
และมีความก้าวร้าวนี้มักจะเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่มีความเกรงใจน้อย (วารสาร
๒๕๑๔ : ๑๙๘)

การปรับตัว

เมื่อพิจารณาการปรับตัวโดยต่อเอาสถานที่อยู่เป็นเกณฑ์ พบว่า
กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ผลข้อนี้
เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ ๘ และสอดคล้องกับผลของพูนพล (Poonphol, 1970:212)
ที่ว่าวัยรุ่นในกรุงเทพฯ มีความมั่นคงทางอารมณ์มากกว่าวัยรุ่นในต่างจังหวัด ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะการเลี้ยงดูของแม่ในกรุงเทพฯ ซึ่งเคร่งครัดในเรื่องความเป็นอิสระ
ฝึกให้มีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นบรรยากาศของประชาธิปไตยมากกว่า แม้ในต่าง
จังหวัด (Chayakul, 1970:178) มีผลงานวิจัยหลายผลงานที่ยืนยันว่า บรรยากาศ
แบบประชาธิปไตยจะช่วยส่งเสริมให้การปรับตัวที่ดีมากขึ้น (Landis, 1954:105-106)
(Landis, 1955 : 537 - 540) (Gottlieb and Reeves, 1963:13) (Peck,
1958 : 347-350) และ (Warnath, 1955:346-348) ผลดังกล่าวจึงพอเป็น
ได้ว่า การบ่มเพาะความเชื่อใหม่ ๆ เช่น ความเชื่อเรื่องประชาธิปไตยเข้าไปที่ระดม
บุคคลแล้วจะมีผลต่อการปรับตัวของเด็กแตกต่างกับเด็ก ทั้งนี้อาศัยความเชื่อที่ว่า
ที่ว่าเด็กในกรุงเทพฯ ได้รับอิทธิพลของความเชื่อเรื่องประชาธิปไตยมากกว่าเด็ก
ในต่างจังหวัด

แต่อย่างไรก็ตาม ผลที่ผู้เขียนพบขัดแย้งกับผลของแมนกัส (Mangus)
(Burchinal and others, 1962:406-415) ที่ว่า เด็กชาวนาโกลาโดยรวมจะ
มีการปรับตัวในความสัมพันธ์และสังคมมากกว่าเด็กในเมือง และขัดแย้งกับผลของ

เบอร์ลินฮอลและเพื่อนร่วมงาน (Burchinal and others, 1962:406-415) ที่ได้
 ทดลองเกี่ยวกับเด็กในเมือง แคมป์ตัน ไอโอวา จำนวน ๒๔๒ คน เด็กในเมือง
 มาร์แชลทาวน์ และกับเด็กจากเมืองอื่น ๆ อีก ๔ เมือง ผลปรากฏว่า เด็กชาวนา
 เด็กชนบทที่ไปใช้ชีวิตในเมืองมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน แต่อย่างไร
 ก็ตาม จากการทดลองเด็กในเมืองแคมป์ตัน ไอโอวา พบแนวโน้มว่าเด็กในเมือง
 จะมีการปรับตัวในค่าความวิตกกังวลมากกว่าเด็กในชนบท ซึ่งสอดคล้องกับผลที่ผู้เขียนพบ
 และเด็กในชนบทจะมีการปรับตัวทางด้านสังคมมากกว่าเด็กในเมือง ซึ่งขัดแย้งกับผล
 ที่ผู้เขียนพบ ส่วนการทดลองเด็กในเมืองมาร์แชลทาวน์ พบแนวโน้มว่า เด็กในเมือง
 จะมีการปรับตัวทั้งในด้านความวิตกกังวลด้านสังคมมากกว่าเด็กในชนบท ซึ่งสอดคล้อง
 กับผลที่ผู้เขียนพบ และการทดลองจากเมืองอื่น ๆ อีก ๔ เมือง ก็พบว่า เด็กชาวนา
 และเด็กชนบทที่ไปใช้ชีวิตในเมืองจะมีปัญหามากกว่าเด็กในเมือง นอกจากนี้ยังมีผลวิจัย
 ที่ขัดแย้งกับผลที่ผู้เขียนพบคือ ผลงานวิจัยของเกนสัคกี (Kasamsak, 1970:182)
 ที่ว่า เด็กในทางจิ้งห่อมีการปรับตัวมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ จากการใช้แบบทดสอบ
 MMPI การพัฒนาของเกนสัคกี และของผู้เขียนขัดแย้งกับเนื้อหาเบื้องต้นมาจาก
 เหตุผล ๒ ประการคือ ประการแรกอาจเป็นเพราะใช้กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน
 ประการที่สองเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการปรับตัวแตกต่างกัน กล่าวคือเกนสัคกีใช้เกณฑ์
 ของการปรับตัวในแง่ของจิตแพทย์ใช้กับผู้เขียนใช้เกณฑ์ของการปรับตัวสำหรับก
 ชนบทฯ อย่างไรก็ตามเราจะได้มีการศึกษาความแตกต่างระหว่างเด็กในเมือง
 และชนบทได้กว้างขวางขึ้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างหลาย ๆ กลุ่ม แต่ใช้เกณฑ์ประเภท
 เดียวกัน เพื่อจะได้พบข้อยุติที่ควรจะเป็นได้

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ ไม่พบว่าเพศจะมีการปรับตัวมาก
 กว่าเพศชาย จึงไม่สามารถยอมรับสมมติฐานข้อที่ ๔ ได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น
 เพราะการปรับตัวไม่ใช่ลักษณะประจำเพศ แต่ขึ้นอยู่กับลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
 ชายหญิงมากกว่า ผู้เขียนพบว่า ปฏิกริยารวม (interaction) ระหว่างเพศและ

สถานที่อยู่มีอิทธิพลรวมกันต่อการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ กลุ่มนี้เก็บเด็กหญิง
 ในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มเด็กเรียนหญิงและกลุ่มเด็กเรียนชายในต่าง
 จังหวัด กลุ่มเด็กเรียนชายในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มเด็กเรียนหญิงในต่าง
 จังหวัด และกลุ่มเด็กเรียนชายในต่างจังหวัดมีการปรับตัวมากกว่าเด็กเรียนหญิงในต่าง-
 จังหวัด ผลที่พบว่าการปรับตัวของเด็กในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มเด็กเรียน
 หญิงและเด็กเรียนชายในต่างจังหวัดนั้นอาจเป็นเพราะพ่อแม่ในกรุงเทพฯ ฝึกให้ลูกหญิง
 มีความรับผิดชอบ มีอิสระมากกว่าพ่อแม่ในต่างจังหวัด หรืออีกแง่หนึ่งอาจเป็นเพราะ
 พ่อแม่ในกรุงเทพฯ ฝึกให้ลูกหญิงมีการปฏิบัติตามกรอบของสังคมมากกว่าพ่อแม่ในต่าง
 จังหวัดก็เป็นได้ จึงน่าจะกล่าวถึงความหมายของเพศหญิงในกรุงเทพฯ กับในต่างจังหวัด
 ซึ่งเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูนี้เป็นอย่างไร แตกต่างก็เล็กน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม พิลิป
 วายากุล (Chayakul, 1970: 178) พบว่า การเลี้ยงดูของพ่อแม่ใน
 กรุงเทพฯ จะตามใจลูกในเรื่องการเลี้ยงดู ให้ความเป็นอิสระและฝึกให้มีความรับผิดชอบ
 แต่ชนบทในเรื่องการทำไร่ไถนเด็กต้องไปช่วยพ่อแม่ ฝึกสอนคล่องกับผลของพืชมูล
 (Poonphol, 1970: 212) ทั่วไปในกรุงเทพฯ อยู่ในโอวาท มีความเชื่อฟัง ถูก
 ควบคุมน้อยกว่าเด็กในต่างจังหวัด จากผลของฟิลิป และ พูนพล ทำให้ได้ข้อคิดว่า การ
 ฝึกอบรมลูกในกรุงเทพฯ มีแนวโน้มที่จะเป็นผลสะท้อนของค่านิยมแบบสังคมชั้นสูงที่สัมพันธ์
 อย่างเห็นได้ชัด เช่นในเรื่อง ฝึกให้มีความอิสระ และให้มีความรับผิดชอบ แม้ว่าใน
 กรุงเทพฯ จะพบว่ามีการอบรมให้ช่วยไป โอวาทหรือยับยั้งค่านิยมอาวุโส แต่ก็มีอิทธิพลที่
 ไม่รุนแรงขนาดพ่อแม่ในต่างจังหวัด ฉะนั้น การที่พบว่าเด็กเรียนหญิงในกรุงเทพฯ มี
 การปรับตัวมากกว่าเด็กเรียนหญิง และเด็กเรียนชายในต่างจังหวัด ก็อาจเป็นเพราะเพศ
 หญิงในกรุงเทพฯ มีแนวโน้มที่จะได้รับอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบสังคมชั้นสูงที่สัมพันธ์
 ซึ่งสัมพันธ์กับค่านิยมประชาธิปไตยอยู่มากกว่าเพศหญิงและชายในต่างจังหวัด ส่วนเหตุผล
 ที่พบว่ากลุ่มเด็กเรียนชายในกรุงเทพฯ มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มเด็กเรียนหญิงในต่างจังหวัด
 อาจเป็นไปได้ในตัวเอง เกี่ยวกับผลถึงกล่าวข้างต้น ที่พบว่ากลุ่มเด็กเรียนชายในต่างจังหวัดมี
 การปรับตัวดีกว่ากลุ่มเด็กเรียนหญิงในต่างจังหวัด อาจสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มเด็กเรียนหญิง

ในต่างประเทศ ได้รับการยอมรับแบบใจกว้าง หรือตามประเพณีมากกว่ากลุ่มนักเขียนภายในประเทศ แม้ในประเทศก็เป็ไป้ ประกอบกับบทบาทของ เพชราณีมีโอกาสที่จะก้าวร้าวได้มากกว่า เพศหญิง เพราะสังคมให้การยอมรับการแสดงความก้าวร้าวของ เพชราณีมากกว่า ในขณะที่เกี่ยวกับเพศหญิงมีโอกาสที่จะก้าวร้าวได้น้อยมาก เพราะสังคมไม่ยอมรับการแสดงความก้าวร้าวของ เพศหญิง เพศหญิงจึงต้อง เก็บกดความรู้สึกไม่พอใจไว้ และ ระบายไปเป็นทัศนคติที่มองตนเองในแง่ร้าย ซึ่งเป็นผลเสียต่อการปรับตัวของ เด็ก เหล่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ก. ทางด้านการวิจัย

๑. เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ได้แยกตัวแปร การปรับตัวเป็นเฉพาะด้าน คือ การปรับตัวด้าน ส่วนตัว และการปรับตัวทาง ด้านสังคม ประกอบกับจำนวนข้อในแบบสอบถามการปรับตัว ยังมีจำนวนน้อยไป จึงทำให้ได้ผลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการปรับตัวและตัวแปรที่ศึกษาอื่น ๆ ไม่มากนัก และไม่ชัดเจนในการตีความหมาย ฉะนั้น ถ้าจะวิจัยซ้ำหรือวิจัยใหม่ก็ควรเกี่ยวข้องกับ เรื่องการปรับตัวควรจะได้มีการแบ่งตัวแปรการปรับตัวออกเป็นเฉพาะด้านดังกล่าว พร้อมทั้งเพิ่มจำนวนข้อของแบบสอบถามให้มากขึ้นกว่านี้

๒. ควรจะมีการวิจัยซ้ำในเรื่องนี้ โดยเปลี่ยนตัวอย่างและเพิ่มตัวแปรบางตัวหรือตัวแปรอื่น ๆ ที่เหมาะสมด้วย เช่น ตัวแปรการยอมรับเลี้ยงดูครอบครัวต่าง ๆ ฐานะทางเศรษฐกิจ เพื่อจะได้ช่วยได้เห็นสาเหตุของพฤติกรรมต่าง ๆ ชัดเจนและกว้างขวางมากขึ้น โดยเฉพาะถ้าทำเป็นการวิจัยแบบทดลองได้ยิ่งดี

๓. ควรที่จะได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ เช่น ความเชื่อแบบต่าง ๆ ทัศนคติ แรงจูงใจแบบต่าง ๆ กับตัวแปรด้านนิยามของสังคม เช่น ความเกรงใจหรือตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความกตัญญู กานินยอมอาวโส ได้กว้างขวางขึ้น เพื่อจะได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับนิยามของสังคม ชัดเจนขึ้น เพื่อเป็นแนวทาง

ในการแก้ปัญหาคัดแย่งระหว่างบุคคลิกภาพแบบใหม่กับกำธิมแบบเดิมของสังคมไทย
อย่างตรงไปตรงมาและมีประสิทธิภาพ

ข. ข้อเสนอแนะทางการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ซึ่งผู้เขียนเชื่อว่า เป็นกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลของความึกใหม่ ๆ เช่น ความึกในเรื่องประชาธิปไตย การศึกษาแผนใหม่ ความึกในเรื่องการรู้จักมีความรับผิดชอบ มีความึกอิสระ เป็นต้นของ ตัวเองมากขึ้นนั้น มีทัศนคติในทางลบต่อการแก้ปัญหาคัดแย่งตัวเอง ต่อการแก้ปัญหาคัดแย่งว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นเองก็สงบไปได้เอง นัยหนึ่งมีความเฉย ๆ น้อยลง และมีการปรับตัว มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดซึ่งผู้เขียนเชื่อว่าเป็นกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลของความึกใหม่ ๆ ดังกล่าวข้างต้นน้อยมาก และยังขึ้นอยู่กับอิทธิพลของความึกแบบเดิม เช่น ความึกในเรื่องอัตตาธิปไตย ความมีอาวุโส การศึกษาแบบยึดตามประเพณีถือเรียนตาม กติกา มีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันกับสภาพปัจจุบันของสังคมน้อยมากหรือไม่มีการปรับปรุง แก้ไขดังกล่าวเลย ฉะนั้น ถ้าจุดมุ่งหมายของการสอนการให้การศึกษาแก่เด็กคือ

การเตรียมเด็กให้กับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปแล้ว เกณฑ์ประการหนึ่งที่สำคัญกับ จุดมุ่งหมายของการสอนการให้การศึกษาแก่เด็กควรจะเป็น การปรับตัว ดังนั้นอาจต้องการให้ เด็กมีลักษณะการปรับตัวที่ดีแล้ว การสอนหรือการให้การศึกษาแก่เด็กควรจะทำให้เด็กมีอิสระ ในการความคิดความเห็นมากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น สอนให้เด็กรู้จักคิด รู้จักนำไปประยุกต์ให้มากขึ้นมากกว่าที่จะสอนให้เด็กจำแต่เพียงอย่างเดียว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ประสิทธิ์ บัวคลี่ การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ ชั้น ม.ศ.๓ ปริญานิพนธ์ ๑๔๘ หน้า.

วีราพร เพ็ญระพงศ์ ความเกรงใจกับพฤติกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่ม ปริญานิพนธ์ ๒๔๑ หน้า.

วีรยุทธ์ วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ รายงานการวิจัยเรื่องความเกรงใจในคนไทย ฉบับ ๑ ลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ กันยายน ๒๕๑๓ (โรเนียว) ๒๓ หน้า.

Adorno, T. W., and others, The Authoritarian Personality, Harper & Row, New York, 1950, 988 pp.

Bandura, A., and Walters, R.H., Social Learning and Personality Development, New York, Holt Rinehart and Winston, Inc., 1963, 329 pp.

Bennett, E.M., and Cohen, L.R., "Men and Women : personality patterns and contrasts," Psychol., Mongr., 59, 1959.

Berger, E.M., "Relationship among acceptance of self, acceptance of others, and MMPI scores," J. counsel. Psychol., 2, 1955.

Blachard, Wendell, Thailand . its people, its society, its cultures. Hraf Press, New Haven, 1958, 528 pp.

Brown, J.S., "Principles of Intrapersonal Conflict" Research in Personality, Holt, Rinehart and Winston, Inc., New York, 1963, 627 pp.

Burchinal. L.G., and others, "Adjustment Characteristics of Rural and Urban Children," Society and Self, The Free Press, New York, 1962, 713 pp.

Buss, A.H., The Psychology of Aggression, Wiley, New York, 1961.

——— "Physical aggression in relation to different frustration," J. abnorm. soc. Psychol., 67, 1963.

- Buss, A.H., and Brock, T.C., "Repression and guilt in relation to aggression," J. abnorm. soc. Psychol., 66, 1963.
- Chayakul, Pili, "Child Rearing Practices of Middle Class Families in Bangkok-Thonburi, Thailand," Thesis Abstract 1964-1970, Kurusapha, 1970, 264 pp.
- Combs, A.A., "A phenomenological approach to adjustment theory," J. abnorm. soc. Psychol., 44, 1949.
- Crandall, V.C., and others, "Children's beliefs in their own control of reinforcements in intellectual-academic achievement situation," Child Developm., 36, 1965.
- Dorris, J., and Sarason, S., "Test anxiety and blame assignment in a failure situation," J. abnorm. soc. Psychol., 50, 1955.
- Douran, E., and Adelson, J., The Adolescent Experience, John Wiley & Sons, Inc., 1966, 471 pp.
- Ferguson, G.A., Statistical analysis in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Company, New York, 1966, 446 pp.
- Garrett, H.E., Statistics in Psychology and Education, Vakins, Feffer and Simons Privated Ltd., New York, 1962 & 1966, 491 pp.
- Gottlieb, D., and Reeves, J., Adolescent Behavior in Urban areas, Collier Macmillan Limited, London, 1963, 244 pp.
- Guildford, J.P., Fundamental Statistics in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Company, New York, 1950 & 1956, 633 pp.
- Henry, A.F., "Family role structure and self blame," Soc. Forces, 35, 1956.
- Hoffman, M.L., "Some psychodynamic factors in compulsive conformity," J. abnorm. soc. Psychol., 48, 1958.
- Hurlock, E.B., Adolescent Development, McGraw-Hill Book Company, New York, 1967, 719 pp.
- ^ Jersild, A.T., The Psychology of Adolescence, Macmillan Co., New York, 1967, 280 pp.
- Kakkar, S.B., "Adjustment and Self-Acceptance," The Psychological Abstract, 42 5, May, 1968.
- Kaplan, Bert, Studying Personality Cross Culturally, Row Peterson and Company, New York, 1961, 687 pp.

- Landis, P.H., "The Families that Produce Adjusted Adolescents," Clearing House, XXIX, May, 1955.
- "The Ordering and Forbidding Technique and Teen-Age Adjustment," School and Society, LXXX, October, 1954.
- Loevinger, J., and Ossorio, A., "Evaluation of therapy by self report : a paradox," J. abnorm. soc. Psychol., 58, 1959. ✓
- Maccoby, E.E., The Development of Sex Differences, Stanford University Press, Stanford, 1966, 351 pp.
- Maccoby, E.E., and others, "Differential movie-viewing behavior of male and female viewers," J. Pers., 26, 1958.
- Mc David, J.W., and Harari, H., Social Psychology, John Weatherhill, Inc., Tokyo, 1969, 479 pp.
- Peck, R.F., "Family patterns correlated with adolescent personality," J. abnorm. soc. Psychol., LVII, 1958.
- Perry, D.C., "Self-acceptance in relation to adjustment" Dissertation Abstract, 22 : 1, July, 1961.
- Peters, Charles C., and others, Statistical Procedures and Their Mathematical Bases, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, 1940.
- Philips, Herbert, P., Thai Peasant Personality, The patterning of interpersonal behavior in the village of Ban Chan, Berkeley, University of California Press, 1965, 231 pp.
- Poomsrieko, Kasemsak, "Adaptation of the Minnesota Multiphasic Personality Inventory for the University Students in Thailand," Thesis Abstract . 1964-1970, Kurusapha, 1970, 264 pp.
- Rogers, C.R., "The organization of personality," Amer. Psychologist, 2, 1947.
- Rotter, J.B., and others, "Inter Versus External Control of Reinforcement," Decision, Values, and Groups, Vol 2, Pergamon Press, London, 1962.
- Scott, W.A., "Research definitions of mental health and mental illness," Psychol. Bull., 55, 1958.
- Snygg, D., and Combs, A.W., Individual Behavior A New Frame of Reference for Psychology, Harper, New York, 1949.

- Suvanabhadhana, Poonphol, "A Comparative Study of the Personality Characteristics of School Children in the Capital City and in a Provincial Town," Thesis Abstract · 1964-1970, Kurusapha, 1970, 264 pp.
- Taylor, C., and Combs, A.W., "Self-acceptance and adjustment," Reading in the Psychology of Adjustment, J. consult. Psychol., 16, 1952.
- Tindall, R.H., "Relationships among measures of Adjustment," Reading in the Psychology of Adjustment, McGraw-Hill, Inc., 1959, 586 pp.
- * Tolor, A., and Janowiec, J.E., "Body boundary, parental attitude and internal-external expectancy," J. Consult & Clin. Psychol., 32 2, 1968.
- Warnath, C.F., "The relation of family cohesiveness and adolescent independence to social affectiveness," Marriage fam. Living, 17, 1955.
- Watley, D.J., "Personal adjustment and Prediction of Academic Achievement" Journal at Applied Psychology, 49, 1965.
- Wicharajote, (Kkosolsteth) Naunpen, A Cross-Cultural Study of Societal Values and Personality of Thai and American adolescents," Doctorate Thesis, University of Illinois, 1968, 253 pp.
- Williams, C.B., and Vantress, F.E., "Relation Between Internal-External Control and Aggression," The Journal of Psychology, 71, 1967.
- Winer, B.J., Statistical Principle in Experimental Design, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, 1962, 672 pp.
- Wylie, R.C., The Self Concept A Critical Survey of Pertinent Research Literature, University of Nebraska Press, Lincoln, 1961, 390 pp.

g. b.

ภาคผนวก

ค่า x, x^2, xy ของตัวแปรที่ศึกษา จำแนกตามเพศ และสถานที่อยู่
และวิธีคำนวณหาความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งระหว่างความเกรงใจ และการปรับตัว

ตาราง ๘๒ ค่า $\Sigma X, \Sigma X^2$ ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมความสนใจ ระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของ กลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิงในกรุงเทพฯ และกลุ่ม ตัวอย่างในกรุงเทพฯ

ตัวแปร	ช.ก.		ญ.		รวม	
	ΣX	ΣX^2	ΣX	ΣX^2	ΣX	ΣX^2
X_1	3496	361938	2653	230779	6149	592717
X_2	1992	123996	1542	77864	3534	201860
X_3	1786	106020	2391	199071	4177	305091
X_4	3055	269561	3414	339748	6469	609309
X_5	3088	292748	3469	358719	6557	651467
X_6	2660	210296	2514	188832	5174	399128
X_K	13269	4454837	14717	5494331	27986	9949168
X_A	6227	989813	5367	1035641	12594	2025454
N	40		40		80	

ตาราง ๔๓ ค่า $\Sigma X, \Sigma X^2$ ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนอง
ระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของ
กลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิงในทางจังหวัด กลุ่ม
ตัวอย่างในทางจังหวัด

ตัวแปร	ชาย		หญิง		รวม	
	ΣX	ΣX^2	ΣX	ΣX^2	ΣX	ΣX^2
X_1	5103	649997	6468	740520	11571	1390517
X_2	2832	197718	3362	204907	6194	402625
X_3	3017	231373	3507	221025	6524	452398
X_4	3533	303855	5040	437062	8593	740917
X_5	3976	383146	6103	663393	10079	1046539
X_6	2335	141993	3517	218829	5845	360822
X_K	17028	5850260	26316	9958678	43344	15808938
X_A	7383	1111233	9736	1390800	1749	2502033
N	50		70		120	

ตาราง ๕๔ ค่า Σx , Σx^2 ของตัวแปรทั้ง ๔ (แบบพฤติกรรมควบคุมตนเอง
ระหว่างบุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของ
กลุ่มนักเรียนชาย "จะกลุ่มนักเรียนหญิง และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวแปร	ช.ร		ญ.ร		รวมทั้งหมก	
	Σx	Σx^2	Σx	Σx^2	Σx	Σx^2
x_1	8599	1011935	9121	971299	17720	1983234
x_2	4824	321714	4904	282771	9728	604485
x_3	4803	337393	5898	420096	10701	757489
x_4	6588	573416	8454	776810	15042	1350226
x_5	7064	675894	9672	1022112	16636	1698006
x_6	5995	352289	6031	407661	11026	759950
x_R	30297	10305097	41033	15453009	71330	25758106
x_A	13610	2101046	16103	2426441	29713	4527487
N	90		110		200	

ตาราง ๕๕ ค่า ΣXY ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมคอมพิวติงระหว่าง
บุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียน
ชายในกรุงเทพฯ (N = ๘๐)

ตัวแปร	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_K	x_A
x_1	172667	149952	244884	245092	221696	1149653	532642
x_2	-	92807	146371	132147	122776	649389	306384
x_3		-	135862	125009	110115	596860	277856
x_4			-	244908	194632	1019364	475820
x_5				-	207190	1035775	496303
x_6					-	882923	414193
x_K						-	2065973
x_A							-

ตาราง ๙๖ ค่า ΣXY ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่าง
บุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มนักเรียนหญิง
ในกรุงเทพฯ (N = ๘๐)

ตัวแปร	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_K	x_A
x_1	133895	140325	206976	192940	166086	956762	419988
x_2	-	86670	131346	125219	92298	567342	243856
x_3		-	195560	206745	130567	895669	377806
x_4			-	298567	206303	1239335	547714
x_5				-	224890	1289043	551070
x_6					-	922262	402779
x_K						-	2338890
x_A							-

ตาราง ๕๗ ค่า ΣXY ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนองของ ระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ (N = ๔๐)

ตัวแปร	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_K	x_A
x_1	306562	290277	451860	438032	387782	2106413	952630
x_2	-	179477	277717	257366	215074	1216731	550240
x_3		-	331422	331754	240682	1492529	655762
x_4			-	543475	400935	2258699	1023534
x_5				-	432080	2324818	1047373
x_6					-	1805185	816972
x_K						-	4404863
x_A							-

ตาราง ๔๔ ค่า ΣXY ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่าง
บุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่ม
นักเรียนชายในทางจังหวัด (N=๕๐)

ตัวแปร	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_K	x_A
x_1	299022	291452	314081	339849	240983	1728675	753004
x_2	-	165118	196181	206417	121030	953459	417524
x_3		-	200306	241676	138124	1030794	444553
x_4			-	293646	169036	1207710	519033
x_5				-	203370	1361120	586197
x_6					-	787070	346590
x_K						-	2513873
x_A							-

ตาราง ๔๔ ค่า Σxy ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพหุคูณการถดถอยระหว่าง
บุกกกล ๖ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่ม
นักเรียนหญิงในทางจังหวัด (N=๙๐)

ตัวแปร	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_K	x_A
x_1	342516	286606	421363	475918	307175	2401152	889168
x_2	-	147808	226899	257385	159763	1248805	468666
x_3		-	253192	329779	180787	1336686	487784
x_4			-	440214	253084	1901629	701261
x_5				-	299148	2307420	859435
x_6					-	1331758	487191
x_K						-	3659541
x_A							-

ตาราง ๖๐๐ ค่า ΣXY ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพหุคูณการตอบสองระหว่าง
บุคคล ๖ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่ม
ตัวอย่างในทางวังวัต (N = ๑๒๐)

ตัวแปร	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _K	X _A
X ₁	641538	578๐58	735444	815767	548158	4129827	1642172
X ₂	-	312926	423080	462802	280793	2202264	886190
X ₃		-	453498	571455	318911	2367480	932337
X ₄			-	733860	422120	3109339	1220294
X ₅				-	502518	3668540	1445632
X ₆					-	2118828	833781
X _K						-	6173414
X _A							-

ตาราง ๑๐๑ ค่า ΣXY ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่าง
บุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่ม
นักเรียนชายทั้งหมด ($N = ๔๐$)

ตัวแปร	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_K	X_A
X_1	471689	441404	558965	584941	462679	2878328	1285646
X_2	-	257925	342552	338564	243806	1602848	723908
X_3		-	336168	366685	248239	1627654	722409
X_4			-	538554	363668	2227074	994853
X_5				-	410560	2396895	1082500
X_6					-	1669993	760783
X_K						-	4579846
X_A							-

ตาราง ๑๐๒ ค่า ΣXY ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอนของระหว่าง
บุคคล ๒ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่ม
นักเรียนหญิงทั้งหมด (N = ๑๑๐)

ตัวแปร	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_K	x_A
x_1	476411	425931	628339	668858	473261	3357914	1309156
x_2	-	234478	358245	382604	252061	1816147	712522
x_3		-	448752	536524	311354	2232355	865590
x_4			-	738781	459387	3140964	1248975
x_5				-	524038	3596463	1410505
x_6					-	2254020	889970
x_K						-	5998431
x_A							-

ตาราง ๑๐๓ ค่า ΣXY ของตัวแปรทั้ง ๘ (แบบพฤติกรรมตอบสนองระหว่าง
บุคคล ๖ แบบ ความเกรงใจ และการปรับตัว) ของกลุ่ม
ตัวอย่างทั้งหมด ($N = 600$)

ตัวแปร	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_K	x_A
x_1	948100	868335	1167304	1253799	935940	6236152	2594802
x_2	-	492403	700797	721163	531867	3418995	1436430
x_3		-	784920	903209	559593	3860009	1588099
x_4			-	1277335	723055	5368038	2243828
x_5				-	934598	5993358	2493005
x_6					-	3924013	1650753
x_K						-	10578277
x_A							-

การหาความสัมพันธ์แบบโค้ง (curvilinearity) ระหว่างความ
เกรงใจ (X) และการปรับตัว (Y) (ประสิทธิ์, ๒๕๑๔ : ๑๑๑)

		250	300	350	400	450	500	fy-
220	6	1			1		1	2
200	5	1	2	8	6	3		20
180	4	1	2	21	14	1	1	40
160	3		2	20	30	9		61
140	2		2	18	22	9		51
120	1		2	4	12	4		22
100	0			1	3			4
$f_X = m_r$		2	10	72	88	26	2	200=N
ΣY		9	30	224	238	68	10	579
ΣY^2		41	220	13568	14252	1310	52	29443
$(\Sigma Y)^2 / m_r$		40.50	90.00	696.88	643.68	177.84	50.00	1698.90

$$\eta^2 = \frac{\sum m_r (\bar{Y}_r - \bar{Y})^2 / N}{(\Sigma Y - \bar{Y})^2 / N}$$

$$\Sigma \Sigma (Y - \bar{Y})^2 = 29443 - 579^2 / 200 = 28006.80 \quad \Sigma m_r (\bar{Y}_r - \bar{Y})^2 = 1698.90 - 579^2 / 200$$

$$\Sigma \Sigma (Y - \bar{Y}_r)^2 = 29683 - 1698.90 = 17984.10 \quad = 22.70$$

$$\eta^2 = \frac{22.70}{28006.80} = .0008$$

$$\eta = .0282$$

การทดสอบนัยสำคัญ

$$F = \frac{\eta^2/(k - 1)}{(1 - \eta^2)/(N - k)} = \frac{.0008/(6 - 1)}{(1 - .0008)/(200 - 6)}$$

$$= .0310$$

$$df = \frac{k - 1}{N - k}$$

$$F_{.95}(5, 194) = 2.26$$